

de priuileg. credit. resolut. & extinct. iur. hyp.

17 in iustis traditis per Gutierrez de iurament. confirmat. 1. part. cap. 2. num. 8. & per Mascard. Barb. Peres, & alios in locis proxime allegatis. & hæc de primo quæsito satis sint.

18 Si vero emptor aliàs creditor inter esse quanti plurimi è concursu deducere intendat tritici vel vini, in specie l. vi num. ff. si certum petatur. & in l. 8. tit. 1. part. 5. quarum rerum prærium crescere & decrescere solet secūdi creditores (si huiusmodi res iam consumptæ proponantur aut aliàs non extent) ad illud tantum interesse accipi erunt quo prærium seu valor illarum rerum quæ petuntur usque ad trienium crescere potuit, quia hæc res intra hoc tempus incorrupte durare præsumuntur. Ratio est, quia consumptis rebus quorū estimatio aut tantūdem reddi debuit, nec crescit, nec earum vita augmentum vel diminutionem recipere potest, quam sententiam tenuit glossa in l. unica. C. si aduersus vsu capionem, tradunt Alexander in l. 1. §. fuit quæsitū. ff. ad Trebellian. Panus de pignorib. §. pare. membro 5. num. 12. & eandem fortissimis tutatur fundamentis Surdus decis. 81. in fine. licet aliter Senatū censuisse testetur, videlicet, quod interesse crescere perpetuo posset, Egidius in l. ex hoc iure 2. part. cap. 12. differentia 3. num. 45. vbi tamen quod intra annum hoc interesse duntaxat crescere possit ex eo quod huiusmodi res à prudente patre familias ultra annum seruari non consuecant propter periculum corruptionis forte vel alterius detrimenti, tenent plures quos refert Causalcus de solut. numero 256. Eman. Barbosa in remissionibus ad leges Regni Portugallie lib. 4. tit. 20. vbi loquens in pensionem frumenti ab emphiteuta vel colono quotannis soluenda estimationem quāti plurimi ad trieniū tandem extēdit, Scobar de ratiocinijs cap. 17. num. 17. vbi fructus earum rerum nō crescere, nec eorum vitam, augmentum, vel diminutionem ultra hoc tēpus posse recipere, quia fructus mortui vel consumpti non dicuntur amplius fructus, sicut nec homo mortuus dicitur amplius homo, Alexander Trentancinq. lib. 1. variarum tit. de interesse, resolut. 1. num. 55. vbi hoc tantūmodo cōcedit quando in huiusmodi rebus species cōsiderari possit, decisio Genuensis 144. num. 18. Roderic. de annuis redditibus lib. 1. quæst. 12. num.

29. Hermosilla in l. 8. tit. 1. part. 5. §. 20. f. 3. nu. 8. Gratianus discept. forens. cap. 42. numero 49. cum seqq.

Diuersa tamen sententia probari videtur ex text. in l. in fideicommissis. ff. de vsuris. & in l. ratio. §. cū per venditorē. ff. actionibus empt. vbi deciditur interesse ex mora crescere usque ad executionē sententiæ, tenent Bart. in l. 3. §. in hac. ff. commodati nume. 2. Curtius Iunior in l. vinum. ff. si certum petat. num. 28. qui moneatur ex eo præcipuo fundamento, quia illud quod dicitur de te perempta cessare estimationem procedit in debitore speciei, subscribit Trentancinq. supra numero 55. in fine. qui similiter ex eadem ratione ducitur, nam (inquit ille) quando res quæ petitur perempta nō est, sed adhuc extare dicitur eius estimatio ultra trienium potest crescere, sed genus petere non potest. l. incendium. C. si certum petatur. ergo frumentum, vel aliorū fructuum id generis in genere debitorū post trienium crescere potest, quam sententiā testatur sequos fuisse Bald. Paul. Alexand. & alios in l. dinortio. §. ob donationes. ff. solut. matrim. Suares in l. post rem iud. vers. quaritur, nume. 2. plures quos refert Scobar dicto cap. 17. num. 13. vbi numeris sequentibus has opiniones concordat Gregor. Lopes in d. l. 8. glos. verbo segun, in fine. vbi sententiā Bartoli sequitur Monter à Cueva decis. 48. nu. 14. relati per Hermosill. proxime nu. 4. Surdus decis. 81. num. 1. Sed tu à priori sententia non recedas, addendo tamen quod etiam si regulariter interesse quanti plurimi ex prædictis rebus deducere possit prior creditor aliàs emptor in præiudiciū secundū, vel posteriorum creditorum secundum valorem, de quo in d. l. vinum. & in d. l. 8. (illic) E deue ser contado segun valiera otra tal cosa como aquella que fue prefiada en aquella sason, y en aquel lugar do la oro de pagar. Plures tamen sunt casus in quibus hoc interesse petere non poterit: primus erit si superueniat difficultas quæ regulariter excusat à mora, sine qua interesse peti non debet, probat text. in l. quod te. ff. si certum petatur. l. si vehenda. ff. ad legem Rhodiam de iactu. nocant omnes per text. ibi in d. l. si vehenda. & in d. l. quod te. glos. ibi. verbo in potestate. Scobar supra cap. 17. ex num. 37. Caldas de empt. & vendit. cap. 29. num. 19. in fine, vbi inquit, quod licet difficultas nō

ex 12

- excuset à penâ conuentionis, tamē pro mittens poterit iuari auxilio restitutionis in integrum ex clausula generali si qua mihi, plures de quibus per *Alphanum collectaneo* 87 l. *Mátiea de tacitis & ambiguis lib.* 14. tit. 37. num. 30. *Gutierrez de iuramento cōfirmat.* 1. part. cap. 44 num. 4. *Gail lib.* 1. obseruat. 142. nume. 2. *Hercales Marescotus variarum lib.* 2. capit. 124. num. 3. *Gratianus discept. forens. cap.* 143. *Hermosilla in l.* 10. tit. 1. part. 5. glossa 4. num. 79. Idque ratione probatur, nā mora est dilatio culpabilis in reddendo vel percipiendo debito, ideoque sine delicto non fit, notāt *Paulas Castrensis in d. l. quod te num.* 1. *Decius num.* 2. Plane superueniente difficultate ob quam debitor prestare nō potest debitum, deficit culpa & delictum, vnde ob difficultatē excusari iurantem à periurio probat text. *25* vbi notant omnes in cap. *brevi de iure in rādo* glos. 2. in cap. *Beat.* 22. quæst. 2. quā ad hoc singularem reputant Doctores, vt testatur *Alexand. in l. quod te numer.* 11. *Couar. in cap. quamuis* 2. part. 5. 5. num. 3. *Nauar. in manuali cap.* 12. num. 22. *Gut. vbi proxime.* verum in contrariū viget text. in l. *continuus* 137. §. illud. ff. de verborum obligat. qui text. prædictam sententiam oppugnare videtur.
- Quamobrem Doctores pro concordia cōmuniter distinguere solent quod vel factum est in obligatione, vel datio, si factum promissum sit, & subsit difficultas debitor à mora excusatur, iuxta text. in d. l. *si rehēda* §. fin. Si vero datio rei sit in obligatione, adhuc subdistingūt inter eum casum quo species debetur, & illum scilicet quo quantitas est in obligatione, in priori casu adhuc difficultatem excusari, iuxta text. in l. *cum seruus* 39 l. *cum res* 49. ff. legat. 1. In secundo casu negant eandem excusare à mora, & procedere d. §. illud. quæ quidem distinctio roborari videtur ex regula text. in d. l. *incendium*, si enim illic casus non liberat debitore à mora multo minus excusabit difficultas, atque ita notat *Bart. in d. l. quod te.* quem sequuntur magis communiter Doctores, vt testatur *ibidem Ripa numero* 51. & late tnetur *Alexander ibi numero* 9. & multi de quibus latissime *Dueñas regula* 199. & eam non obscure probat *Gregorius Lopes in l.* 18. tit. 1. part. 5. verbo *faser*. Sed hæc distinctio quoad vltimum illius membrū nec placet, nec villo pacto defendi potest

quinimo generaliter & indistincte affirmare oportet difficultatē si ex iusta causa descendat absque culpa debitoris à mora, & consequenter ab interesse de quo supra excusari, tam in obligationibus faciendi, quam etiam dādi, siue species, siue quantitas, siue genus sint in obligatione. [Primo ex generali ratione quam supra tetigimus, videlicet quod non committitur mora absque culpa, quæ plane deficit si difficultatem ex iusta causa prouenientem in debitore proponamus, deinde in idem ponderari solent verba text. in l. 3. §. si per veditorem ff. de act. empti. (illic) Mora autem videri esse si nulla difficultas venditorē impediat. tandem facit text. in l. *Thais* 41. §. 1. ff. de fideicommiss. libert. iuncto text. in cap. significante de pignoribus.

Propter quæ & alia fundamenta quæ ad hoc adducunt ita contra *Bart. tenet Salicet. Falgos. Cuman. Paul. Dec. Curt. & Purpuratus*, quos refert *Couar. dicto loco num.* 4. Quapropter hac sententia retenta non officit text. in d. §. illud. quia vt inquit *Alexāder supra num.* 9. text. ille non agit de mora committenda, sed potius de obligatione contrahenda quam difficultas non impedit, quamuis enim impossibile contractum vitiet, l. nō solum, ff. de actionib. & obligat. l. impossibilem, ff. de regulis iuris. §. impossibilis institutis de inutilibus stipulat. *Molina de primogen. lib.* 2. cap. 12. num. 12. non tamē difficultas vitiat d. l. *cōtinuus*. §. si ab eo. Ex quo text. est aduertendum impossibilitatē à difficultate distingui, quia impossibilitas dicitur quando attempta natura vel iure nullus facere potest id quod promittit, difficultas vero quādo licet promittēti impossibile sit, alijs tamē possibile est, explicat ex alijs *Costa lib.* 1. *selektorum cap.* 98. num. 9. *Couar. de spōsalibus* 2. part. cap. 3. in princ. num. 8. *Molina sup. lib.* 2. cap. 13. num. 11.

Ad rationem vero d. l. *incendium* respondetur procedere quoad effectum liberandi ab obligatione principali ad quem effectum quemadmodum ibi casus non excusat, fatemur neque difficultatem excusare, at vero quoad moram non incurrendam contendimus & casum atque etiam difficultatem excusare, intelligendo tamen de difficultate post obligationem superueniente, non si a principio suberat, & potuit prauide ri, tunc enim sibi imputet qui cum ea

sssss 2

difficul

de priuil. credit. resolut. & extin&. iur. hyp.

difficultate se obligauit, notat *Beckonus* 36
lib. 3. *Supputationum* cap. 13. per text. in l.
si quis domum. §. 1. ff. locati. *Conar. num. 3.*
Ent. nu. 4. *Mantica num. 31.* locis proxime
relatis.

32 Secundus casus in quo interesse quan-
ti plurimi emptor, aut alijs creditor è
còcursu deducere non poterit, ille erit
si videlicet à principio principale de-
bitum acceperit, & tamen in ipso ac-
tu receptionis, nec etiam postea pro-
testauit sibi saluum esse ius petendi esti-
mationem quanti plurimi, tradūt *Bart.*
Paul. & alij in l. fin. ff. de eo quod certo lo- 37
co Alexad. Treantanciq. vbi supra num. 80.
quo loci hanc sententiam sequenti pro-
bat argumento. Nam (inquit ille) subla-
ta actione principali id quod debetur
officio iudicis mercenario amplius pe-
ti non potest, sublato enim principali,
33 & accessorium sublatum esse dicetur, l.
cum principalis. ff. de regalis iuris. sed esti-
matio quāti plurimi debetur officio iu-
dicis, non iure actionis cū promissa non
sit, sed propter accidens extra contrac-
tū debetur, igitur sublata actione prin-
cipali per solutionem debiti estimatio
amplius peti non potest, subscribit *Scobar*
d. cap. 17. num. 32. vbi asserit procede-
re etiam si creditor fuerit protestatus,
illi tamen debitor contradixerit.

34 Tertius casus erit quando quis fuerit
debitor præcisus cuiusdam diei præci-
si, vt purā in diem Paschatidis, vel D. Ioan-
nis, quia si creditor non probat per vera
Tabellionis testimonia quantum value-
rit illa die communiter in foro publico
loci vbi erat soluenda res, non erit debi-
tor, & sic creditores quanti plurimi in-
teresse onerandus, tradūt *Mascard de pro-*
bat. conclus. 1398. num. 35. *Scobar de ratio-*
cinijs d. cap. 17. num. 30.

Quartus & vltimus casus est quod in
æstimatione interesse quāti plurimi nō
est attendenda carestia quæ paruo tem-
35 pore duret, *Gregorius Lopes in d. l. 8. glos.*
sejan. vbi Hermosilla num. 3. sequitur Gra-
tianus discept. forens. cap. 42. num. 32. Va-
lasc. consult. 43. numer. 68. Afflictis decis.
316. ex numer. 5. sed contrarium tenet
post Alexand. & Ias. citatos ab eadē glos.
Felinus in cap. accedēs de re scriptis col. 2.
Curt. lun. in d. l. vnica. nume. 17. Cagnolus
in d. l. vinum. Clotus in l. si quando. §. 4. nu-
mero 69. C. vnde vi, Ioannes Baptista Lupus
in tractatu de vsuris commētario 1. §. 8. nu-
mero 16. Scobar d. cap. 17. nume. 31. vbi ex

alijs assermat, quod si debitor sit moro-
sus, vel esset fur, tūc etiam si carestia par-
uo tempore duret, momentaneam æsti-
mationem attendendā esse, subscribunt
Conar. in regula peccatum 2. part. §. 6. nu-
mere 2. Treantanciq. loco citato nume. 45.
decis. Gen. 144. num. 7. quæ sententia ma-
gis communis est, idcirco in praxi ad-
mittenda.

Vtrum autem ad hoc interesse peten-
dum litis contestatio requiratur, vel tā-
tū interpellatio extraiudicialis sufficiēs
sit, quæstio difficilis est propter varia
in hoc Iureconsultorū responsa, in quo-
rum concordia multum laborant scribē-
tes, in qua partem quæ asserit interpel-
lationem tātum extraiudicialem requi-
ri quam cōmunem dicit & sequitur *Gre-*
gorius Lopes d. loco glossa vlt. probat tex-
tas in d. l. si sterilis. §. cum per venditorē.
& in l. 3. ff. codē titulo. Deinde pro com-
muni facit quia fur & morosus de iure
38 æquiparantur, vt probat text. in l. inter
stipulantem. §. penult. ff. de verborum oblig.
Doctores in l. quod te. ff. si certum petat.
Sed contra furem perpetuo crescit esti-
matio, l. in re furtiua. §. 1. ff. condict. fur-
tina. ergo debet crescere contra debito-
rem morosum à tempore moræ, quæ
per interpellationem extraiudicialem in-
ducitur. Tertio communis sententia for-
tius iuitur in d. l. vinum, in illis verbis,
(ibi) *Cum petitum esset*) quæ verba etiam
interpellationem iudicialem comprehē-
dere tradit ibidem *Iason*, & hanc senten-
tiam sequuntur *Bart. Bald. Alberic. Sali-*
cet. Socin. & alij in d. l. vinum. Hercules Ma-
rescotus variarum lib. 2. cap. 24. nume. 4.
Rodericus de annuis redditibus lib. 3. quas.
5. numer. 31. Felicius de societate cap. 24.
numer. 8. Hermosilla supra in d. l. 8. glos. 4.
num. 2. Cald. de empt. & vendit. capit. 23.
num. 51. Gut. de iuram. confirmat. 1. part. ca-
pit. 56. num. 7.

39 Sed aduersus communem obstat for-
tissime text. in l. 3. §. in hac. ff. commod.
(illic) *Quamuis in stricti iuris iudicijs litis*
contestatio tempus expectetur.) Plane *Vi-*
pianus in isto versiculo quamuis versa-
tur in ea specie, vbi dies non est positus,
quia die posito tūc necessario debemus
sequi diem & consensum expressum à
cōtrahentibus, vt in d. l. vinum, vnde die
non adiecto perspicue docet *Vlpianus*
litis contestationem esse necessariā ad
40 estimationem diffiniendam.

Secundo non minus difficilis est text.
in

in l. fin. ff. de cōdit. triticar. vbi aperte Caius Iureconsult. docet, quod vbi dies in exordio contractus non est prefixus, debet omnino expectari ipsa litis contestatio ad decernendam estimationem: horum Iureconsultorū apertissimis responsis moti Alciat. in d. l. vinum, colum. 2. Decius num. 3. contra communem hanc sententiam defendant expendentibus nō raro euenire maiorem vim habere ad alios iuris effectus fictam, seu tacitam interpellationem per diei aduentum, quā
41 veram & expressam, sic reiecta communi sententia quæ illo præcipuo nititur fundamento, nepe quia non debet plus operari interpellatio ficta quæ per diei aduentum inducitur quam vera & expressa, quæ sit per hominis interpellationem, sequuntur Morla in emporio tit. 8. num. 7. & eam defendit D. Castillo controuers. lib. 2. cap. 1. num. 65. Olanus in antinomia litera O. num. 2.

Quapropter hac sententia retenta non obstat text. in d. §. cum per venditorem, iuncto §. fin. quoniam respondetur, quod leges illæ loquuntur in contractu emptionis, & venditionis, in quo tanquam in bonæ fidei iudicio estimatio ab initio venit, sicut in contractibus stricti iuris
42 in quibus estimatio ab initio non debetur, sed tempus litis contestatæ expectatur. sicut etiā in his contractibus quando peto quod non fuit meū, non veniūt fructus nisi à tempore litis contestatæ, iuxta textum in l. videamus. §. si actionem ff. de vsuris, obseruat glossa magna in §. actionum instit. de actionib. tradit Paul. Ias. Decius, & Alciat. in l. cum fundus. ff. si certum petatur. Barbosa 3. part. rubric. ff. solatio matrim. numer. 70. quod in contractu
43 mutui proculdubio procedit, qui & stricti iuris contractus est. Ratio differentie inter hos contractus ea est, quia in contractibus bonæ fidei pendet estimatio ab interpellatione, horum enim contractuum natura plus habet laxamenti, nec ibi periculum ingruit, etiā si aliquid accedat ultra sortem, id enim datur quod est equum & bonū, diuersum procedit in contractibus stricti iuris, vt in mutuo in quo die deficiente litis contestatio expectanda est, quia tunc incipit mora & estimatio, vt euitetur usura, non etiam obstat secundum de æquiparatione furis & morosi, qui respondetur secundum Alciatum in d. l. vinum. quod argumentum de moroso ad furem bene procedit,

quia fur semper morā facit, sed non procedit de fure ad morosum cum furtum
44 dolo malo fiat. mora autem solum culpam arguat, d. l. quod te ad tertium ex d. l. vinum, respōde ex his quæ Decius in loco supra citato vers. horum Iureconsultor. Si vero communem sententiam sequi malueris cum qua & ego transeo, respōde ad text. in d. §. in hac, principium illius legis loqui de iuramento in litem, quod est
45 actionis, & præstat in actionibus bonæ fidei: finem vero de iuramento in litē quod est veritatis, & præstat in stricti iuris iudicijs secundum tempus litis contestatæ, quem intellectum post septem aliorum intellectus ad eum textū præstat Bart. in d. §. in hac, subscribunt Baldus, Salicet. Paul. Roman. & Ias. in d. l. vinum. non etiā oberit text. in d. l. fin. quia in specie de qua ibi res non fuit petita per interpellationem indicialem: secundum quæ applicando prædicta ad speciem qua creditores hoc quanti plurimi interesse ē concursu deducere intendunt dicendum erit in estimatione illius, tam tempus litis contestatæ, quam etiam interpellationis extraiudicialis indistincte considerandum esse, & hoc quidem in stricti iuris conventionibus obseruandum erit iuxta supra adducta, in contractibus vero bonæ fidei etiā à tempore contractus estimatio consideranda erit, quando autem mora irregularis quæ per prætij, vel rei traditionem contrahitur in specie, l. curabit. C. act. empti, sufficiens sit, & quando venditor vsuras prætij petere possit emptor vero fructus. vide per ea quæ dixi regula 5. ampliat. 6.

Postremo in materia euictionis ad propositum illud meminisse oportebit quod vendita re per creditores in publica subhastatione si ipsa euocatur ab alio, ipsi nequaquam astingantur præteritum acceptum restituere, vt probat titulus, C. creditor euictionem pignoris non debere. & in l. cum ea. §. 2. ff. de euict. l. periculum ff. de pignoribus. & ex l. c. regia fin. tit. 13. part. 5. & in specie post alios resoluit Antonius Faber de erroribus pragmatic. decade 1. errore 10. per totum. & ad titulum C. creditorem euict. pignoris non debere, definit. 1. plures refert Guzman de euict. quæst. 34. num. 1. & 3. notat. Dom. Castillo controuers. lib. 4. cap. 47. num. 97. & cap. 42. num. 60. vbi tamen quod Senatus Hispalensis pro emptore iudicauit

de priuileg. credit. resolut. & extinct. iur. hyp.

eo quod euictio eminebat in limine cō tractus, & sic ante quam traderet prætium, Salgado de regia protectione 4. part. cap. 7. num. 163. cum seqq. notat Hermosilla ad l. 32. tit. 5. part. 5. glossa 1. num. 23. quamquam contrarium probauit glossa in l. aliud. verbo aliud. ff. de verborū significat. Mastrillus decis. 28. num. 11. Bart. in l. quidam. ff. de euict. in fine. & post alios resoluit Gusman supra quæst. 47. num. 19. atque ita ut saltem creditores prætium restituere teneantur quando ad eorum petitionem pignus fuit venditum, Hermosilla supra numer. 22. Gratianus tom. 3.

discept. forens. cap. 566. num. 3. Caldas de empt. cap. 31. num. 112. & pro hac parte iudicatum refert Dom. Ioānes Baptista de Larrea decis. Granat. 75. num. 7. ex eo tamen quia res vedita fuit pacto interposito, ut si res euinceretur, creditores de euictione tenerentur, per text. in l. 1. C. creditorem euict. in illis verbis (illic) Nisi nominatim hoc repromissum à priuato fuerit creditore. Secundum quæ recte procedit sententia glossæ in d. l. aliud. aliter enim si promissio, aut aliā obligatio à parte, vel à iudice iniuncta non fuerit sententia Fabri admittenda est.

S V M M A R I A.

- 1 Hypotheca prior quam pater habet in bonis peculij filij inutilis est, & ideo secunda præualeat.
- 2 Hæc resolutio dubia est, & ideo cogitandum super illa.
- 3 Executio facta in usufructu filij pro debitis patris inutilis est.
- 4 Idem erit si fiat in proprietate aduentitiorum.
- 5 Hypotheca valida erit in bonis aduentitijs si pater filio administrationem cōcessit.
- 6 Quamquam filius propter res peculiares insolidum teneatur priuilegium habet ne teneatur ultra quam facere potest.
- 7 Procedit prædicta resolutio tam ubi filius cum peculiari merce cōtraxit quā ubi peculio carens obligationem emittit.
- 8 Aduersus bona negotiorum gestoris hypotheca non datur.
- 9 Nec aduersus illum qui dolum in administratione commisit.
- 10 Nec contra bona socij.
- 11 Nec competit pro restitutione usurarum.
- 12 Non cōceditur hypotheca contra bona iuris.
- 13 Pro literis cambij non datur hypotheca.

- 14 Nec competit in casu de quo in lege sit. S. illud. ff. quibus modis pignus.
- 15 Hypotheca euanesceat si alienetur ex cōsensu creditoris licet ex post facto in ipsius dominium transeat.
- 16 Hypotheca non datur aduersus cameram Episcopi.
- 17 Hypotheca non competit quando pignus iudiciale executionem patitur si traditio non præcedat.

Secundus creditor priori qui in peculio pro debitis patris hypothecam habet, quando in concursu præponi debeat, & an id ipsum procedat in usufructu aduentitiorū filij, & in proprietate eorum, & vtrum casu quo pro debitis in peculiari factis filius insolidum astringatur priuilegio ne cōueniatur ultra quam facere potest fungi debeat, in hac limitatione breui compendio enodatur, ubi etiam pungitur quid dicendum in hypotheca aduersus bona negotiorum gestoris

gestoris quid in hypotheca aduersus illum qui dolum committit in administratione, quid in bonis socij, in restitutione Usurarum, in bonis furis, & in literis cambij, quid in casu legis sicut, §. illud. ff. quibus modis pignus, quid si hypotheca alienetur ex consensu creditoris, quid in camera Episcopi, & quando pignus iudiciale traditum non fuit.

LIMITATIO SEXTA. 7.8.9. 10.11.12.13.14.15.&16.

IMITATUR sexto in peculio profectio filij pro debitis patris quia hypotheca in hac specie inutilis erit, & cōsequē

ter secunda pignalebit, vt probat text. in l.3. §. sed vtrum ad finem. ff. de minoribus. secundum Alexandrum in l. si finita. §. si de vestigalibus num. 48. ff. de damno infecto. refert & sequitur Mendes de Castro in praxi Lusitana lib. 3. cap. 21. nume. 13. licet repugnare videantur quę ipse tradit ibidem nume. 77. vbi inquit, quod si creditor facit pignorationem in re peculij pro debito filij familias praefertur pater, per text. in l. ex facto. ff. de peculio. ex eo quia peculium non est filij, sed patris cuius est dominium, administratio vero sola filij, atque ita cum dominium ad patrem pertineat dubia videtur hęc resolutio seu limitatio, ac proinde si casus euenerit cogitabis: addendo tamen quod in usufructu quem pater habet in bonis filij, executio & hypotheca cōstitutae pro debitis ipsius inutilis erit, per text. in l. penult. vbi Baldus, Salicetus, & alij. C. qui bonis cedere possunt. Castus d. lib. 3. cap. 21. numer. 24. vbi subdit idem fore dicendum in proprietate aduentitiorum, secundum Bart. in d. §. si de vesti-

galibus colum. fin. Hęc tamen resolutio declaranda erit vt non procedat in debitis patris, quia pro eis in usufructu quoad fructus & commoditates durante patria potestate executio legitime fieri potest, argumento textus in l. statius flor. §. Cornelio Felici. ff. de in re fisci. iuncto text. in l. fin. §. fin. C. communia de legatis. cum traditis supra ampliat 60. eadem regula ex num. 8. Filius tamē ex contractu à se celebrato insolidum tenetur quantuncunque obligatio vires profectitij peculij excedat, l. si quis cum filio. ff. de peculio. & ibi glos. Bart. & alij. quinimo & in carcerem tradi debet, d. l. penultim. Bart. in d. l. sed vtrum. Egidius in l. ex hoc iure 2. part. capit. 2. numer. 83. In bonis vero aduentitijs si pater ei administrationem concedat hypotheca valide fieri poterit, & cōsequenter executio sublinebitur, & notatā regulā locus erit tam in usufructu quam in proprietate, atque ita in hoc nullum discriminē constitui debet inter peculium profectitium & aduentitium quod pater filio concessit, Bart. in d. §. si de vestigalibus nume. fin. cuius sententiā late defendit ibi Alexander num. 51. Mendes de Castro in l. cum oportet in 2. parte, C. de bonis qua liberis nume. 136. Egidius proxime num. 84. vbi contra Mendes de Castro qui loco proxime allegato num. 135. contrarium sentit quoad usufructum parentis, hanc partem admittit in specie de qua supra, videlicet si pater filio negociandi potestatem concedit in peculio aduentitio, secus si nulla parentis voluntas expressa, tacita vel implicita reperiatur, & in hoc sensu procedere posse sententiam Castri loco paulo ante citato, circa quę illud aduertendū est quod licet filius familias ex contractu à se gesto circa res peculiares insolidum teneatur, hoc tamen ita accipiendum est vt si idem à patria potestate liberetur aliquo ex modis per quos filius à patria potestate liberari solet veluti si contrahat matrimonium, quo casu à parentis potestate liberari decidunt leges huius Regni, tunc filius priuilegium consequitur ne teneatur ultra quā facere potest l. 2. ff. quod cum eo qui in aliena potestate. l. 2. l. si ex alio. C. eodem titulo d. l. 3. §. sed vtrum. Antonius Faber in rationali in l. 2. C. quod cum eo. Giurba decis. 42. num. 1. Mario Muta decis. 94. nume. 3. Præsius ad Afflict. decis. 308. nume. 20. Frächis. decis. 70.

de priuileg. credit. resolat. & extind. iur. hyp.

cif. 70. Baeza de inope debitore capit. 4. numero 24. Flamin. Cartarius decis. 7. num. 10. ex quo Bald. in d. l. si ex alio cautelam docet pro filiis familias mercatoribus ne in carceres detrudantur, quod faciāt se à patribus emancipari, quam cautelam repetit ibi Salicetus, quod quidem priuilegium filio conceditur tam vbi filius cum peculiari merce contraxit quā vbi peculio carens obligationem emit-
7 tit, & tam vbi iussu patris quam vbi sine eo: in delictis vero filio huiusmodi priuilegium nequaquam competit, l. sed si ex parte in fine principij, ff. quod cum eo. Egid. d. loco nume. 57. vbi hoc priuilegiū filio denegandum in quasi contractibus resoluit. Declara secundo non procedere in bonis quę filius habebat tempore contractę obligationis, ita Paschalius de viribus patrię potestatis. cap. 6. num. 126. Muta vbi supra num. 5. Frauchis. d. decis. 1170.

Sed & in alimentis hypothecā & executionem inutilem esse videtur probari ex text. in l. si quis à liberis. §. si mater. vers. si parens. ff. de liberis agnoscendis. Mēdes d. lib. 3. cap. 21. nume. 27. vbi tamen hoc procedere affirmat si alia bona extent, aliās secus quia in eis in subsidium executio legitime fieri poterit ex text. in l. si pendia. C. executione rei indicata. & per 12 l. 3. tit. 27. partita 3. vbi Gregorius Lopes verbo fallando otros.

8 L Imita septimo regulam non habere locum in bonis negotiorum gestoris quia pro administratione nulla competit hypotheca, ita Roman. Dec. Socius, & alij quos sequitur Rota Gennensis 24. & 80. Cardinalis Insc. litera A. tomo 1. conclus. 207. nume. 1. Nogueroi allegat. 1. num. 32. vbi pro hac sententia citat Molfol. in summ. Theologia moralis tomo 2. tract. 12. cap. 18. num. 91.

9 L Imita octauo regulam non habere locum, & sic hypothecam aduersus bona illius qui dolum in administratione commisit, nam actio de dolo regulariter contra tertium non dirigitur, l. sed & si. §. in hac. ff. de dolo. l. 1. C. si vendito piugnore agatur, preterquam si dolum detur ex parte tertij quo casu actio de dolo aduersus ipsam transit, Magor decis. Florentina 102. num. 20. & in specie hanc partem defendit Nogueroi allegat. 1. ex na. 42. Sed in hoc contrariū defendit Peregrinus consil. 38. num. 8. & 10. Gra-

tianus discip. forens. tom. 5. capit. 935. vbi hoc ipsum defendit in procuratore dolo qui bona domini vel consumpsit vel subripuit, Gaitus de credit. in appendice ad cap. 4. num. 131. quos tamen reprehendit Nogueroi loco citato, quem pro resolutione vide.

L Imita nono in socijs quia inter eos non datur hypotheca, sed tantum inuicem actione personali tenentur, ita Menochius consil. 851. lib. 9. num. 94. cum seqq. Ciriacus tom. 2. controuerf. 282. num. 26. Nogueroi d. allegat. 1. nume. 31. Fagandes de iustitia lib. 7. cap. 6. nume. 7. Si vero vnus ex socijs obliget rem communem, hypotheca tantum comprehendit partem obligantis, non vero socij, Anton Fab. in suo C. lib. 8. titulo 11. definit. 1.

L Imita decimo regulam non procedere etiam in restitutione usurarij, quia pro eis restituendis in bonis usurarij non competit hypotheca, quia hoc nullo iure cauetur, Censius de censibus 3. part. cap. 2. numero. 23. Gama decis. 271. Nogueroi d. allegat. 1. num. 44. Conar. lib. 3. variarum. cap. 3. nume. 6. Farina. decis. 177. num. 2. part. 1. Mantica de tacitis & anguis lib. 11. titulo 12. num. 12. Fagundes de iustitia lib. 7. cap. 4. num. 25.

L Imita vndecimo in bonis furis, quia pro furto non datur tacita hypotheca, Mantica supra libro. 11. tit. 14. num. 9. Nogueroi. num. 43. vbi etiā allegat Vinium decis. 451. in 3. to m. Fagundes supra num. 28.

13 L Imita duodecimo in literis cambij pro quibus hypotheca non competit, licet contrarium defendat Paschalius de viribus patrię potestatis parte 1. cap. 8. num. 29. à quo tamē recedunt Gaitus de credit. cap. 2. tit. 7. nume. 2459. Surdus consil. 499. lib. 4. num. 2. Genaz, & alij quos refert Gaitus d. loco.

14 L Imita decimo tertio in casu l. si cut, §. illud. ff. quibus modis pignus vel hypotheca solui. vbi habetur quod si debitor de consensu primi creditoris vā diderit rem ei obligatam ad hoc vt ei satisfiat si ex postfacto debitor in alium vsum pecuniam expendat secundi creditoris in bonis hypothecatis, & sic venditis conditio, seu hypotheca melior & potior erit, expendit Gutierrez allegat. 1. num. 8. per Gregorium Lopesium in l. 60. tit. 18. part. 3. verbo fiso pagamento.

Limita

15 **L**imita decimo quarto si res alienetur ex cōsensu creditoris, & postea ex aliqua causa in potestatem debitoris reinciderit, quia huiusmodi hypotheca inutilis erit, ita probat text. in l. solita C. de remissione pignoris. ubi Salicet. sequuntur Negusant. de pignoribus memb. 3. sexta pars. numero. 14. Felicianus de censibus lib. 1. cap. 10. nam. 1. Fagundes de iustitia lib. 7. cap. 3. nume. 19. ubi tamen hoc intelligit si res iterum redeat ad debitorem ex legato, donatione, dote, emptione, aut permutatione, secus si redeat ex eadem vel cōnexa causa ex qua pignus fuit alienatum, per Azor tom. 5. instituta moral. cap. 14. vers. tertio quaritur.

16 **L**imita decimo quinto in camera Episcopali quia bona illius qui cū ea vel cum Episcopo cōtrahit non

sunt tacite hypothecata? Bald. in rub. C. de privilegio fisci in fine. Negusant. de pignoribus 2. parte, membro quarto, numero 122. Fagundes de iustitia libro. 7. capit. 4. nam. 26.

17 **L**imita decimo sexto ut etiam si verū sit quod in pignore iudiciali qui prior est tempore, potior est iure de quo in titulo C. si in causam iudic. l. 2. C. qui potiores. l. 1. tit. 13. part. 5. illud habebit locū si pignus, vere & realiter traditū fuerit aliās prior tempore non erit prior, ut in l. 13. tit. 13. part. 5. Suares in l. post rem indicatam in declaratione legum regni, vers. ulterius nota in fine, fol. mibi 686. Ex quibus huic tertie regulæ finis imponitur.

S V M M A R I A.

- 1 Quid constituat regulam privilegia. ff. de privilegijs creditorum ostenditur.
- 2 Hæc regula solum decidit quo modo creditores personales inter se ex causa non ex tempore precedere debent.
- 3 Hæc regula hic omittitur, & alia constituitur quæ magis ad propositum ordinem à principio servatum accedit.
- 4 Si concurrant duo privilegia æqualis potentia neutrum illorum præferendū est, sed æqualiter & pro rata inter se concurrent.
- 5 A pari potentia causæ par effectus sequi debet.
- 6 Text. in cap. auditis 3. de restitutione in integrum præcedentem resolutionem euenit.
- 7 Causa non impedit suum & totalem producit effectum.
- 9 Generi per speciem derogatur.
- 10 Vbi duo privilegia concurrunt quorum unum altero potentius sit semper illud huic præferendum est.
- 11 Text. in cap. in præsentia de probationibus declaratur.
- 12 Promissio hominis ad piam causam sub-

- stitutam facit cessare provisionem legis ad easdem pias causas.
- 13 Text. in d. l. privilegia. vers. sed si, & l. si hominem. §. quoties, ff. de p. & in l. verum. §. ult. ff. de minoribus explicatur.
- 15 Inter personales creditores privilegiatos privilegij prærogativa semper attendi debet.
- 16 Doctores non sibi constant in prærogativa ob quam isti creditores inter se præferri debeant.
- 17 Reffollitur sententia D. Maqueda, Roderici, & Flores de Mena dū arbitrantur causam creditorum privilegiatorum pro rata inter se concurrere debere.
- 18 Lex privilegia in versiculo sed si à contrario sensu probat quod si creditores privilegiati eiusdem tituli non sint non concurrunt, sed observari debet decisio ipsius in prima parte.
- 19 Popillus aduersus bonam protutoris hypothecam tacitam habet secundum reuocariorem sententiam.
- 20 Ratio in qua inniuntur D. Maqueda, & Rodericus vera non est.

prrrr

AI 18

de priuileg. credit. resolut. & extin& iur. hyp.

- 21 In titulo ff. de priuilegijs creditoru nullo creditorum personalium de quibus ibi sermo est prerogativa nominatim tribuitur ut ita vnus alteri praeponatur.
- 22 Lex priuilegia duas regulas constituit & quae istae sint explicatur.
- 23 Ex aliquibus legibus illius tituli colligitur causam publicam esse attendendam.
- 25 Acurtius in dicta l. priuilegia in glossa magna reprobatur.
- 26 Circa hos creditores priuilegiatos causa religionis & publica semper est attendenda.
- 27 Inter creditores personales priuilegiatos praesertur qui prius sententiam concessus est.
- 28 Vigilantibus & non dormientibus ius scriptum est.
- 29 Sententia sufficiens non videtur nisi etiam executio petatur.
- 30 Text. in l. in iudicati 61. ff. de re iudicata explicatur.
- 31 Si condemnatio fiat non in solidum, sed restricta ad certam quantitatem bonorum debitoris sententiae tempus est attendendum.
- 32 Si duae sententiae prolatae fuerint diuersis temporibus qui prius executionem petit alteri praeferrri debet licet sententia posteriori loco habita esset.
- 33 Si solutio alteri ex creditoribus priuilegiatis fiat utique praesertur.
- 34 Regulariter causa creditoris personalis priuilegiati hypothecae nunquam praeponeitur excepta causa funeraria & laboris personalis.
- 35 Tritissimum est in iure creditores personales priuilegiatos chirographarijs praeponi.
- 36 Regula hic formatur.

Agitur in praesentiarum an & quando vnum priuilegium alteri aequalis potentiae praeferrri debeat quando etiam inter creditores personales priuilegiatos prerogativa eorum ex causa aestimanda sit,

Vbi etiam noniter reffellitur recentiorum sententia circa intellectum l. priuilegia. ff. de priuilegijs credit. & tandem instruitur Regula iuxta quam inter hos creditores praeratio in concursu concedi debet.

PRAEFATIO AD REGVLAM Quartam:

VAMVIS decisio text. de qua in l. priuilegia. ff. de priuilegijs creditorum, circa creditores personales priuilegiatos, quorum causam praeman-

- 1 bus examinandam suscipimus, tam celebrem, quam certam & elegantem Regulam constituat, quia tamen norma illa ab instituto nostro nos aliquantulum deuiat, siquidem ibi ratum regula praefigitur ut sic inter creditores personales priuilegia non ex tempore, sed ex causa aestimari debeant, ita tamen si eiusdem tituli fuerint pro rata distributio fiat, nec nobis aperit quae ista causa aut prerogatiua sit, mens nostra vero illuc tendat ut regulam constituat iuxta quam collectis omnibus creditoribus personalibus qui hoc priuilegio funguntur dilucidius percipiatur quae illorum prerogatiua sit, ut inde dignoscamus quo pacto post creditores hypothecarios de quibus in
- 2 Regula praecedenti gradatim & ab ordine literae prout in concursu fieri solet, inter se concurrere debeant, ideoque praedicta ommissa aliam regulam formare statui: pro cuius vera intelligentia sequentia breuiter tamen prelibanda duxi, non enim me latet laborem huius Regulae inuilem & superuacaneum videri, siquidem iam vix reperiuntur creditores personales priuilegiati, quia hodiernis temporibus omnes cum hypotheca & illa quidem speciali contrahunt, & clausula ista hodie sic est in promptu a notarijs qui instrumenta conscribunt, ut etiam
- 3 absque

absque scientia & partium consensu illā nūquā ferme prætermittat, atq; ita mirū non erit si respectu regularum præcedē-
tium in hac breuitate consulamus.

- Primo igitur pro vera nostræ regule cognitione illud prænotandum est quod
- 4 si concurrant duo priuilegia æqualis potentia neutrum illorum præferendam est, sed æqualiter & pro rata ad bona communis debitoris admittuntur, ut probat *text. in d. l. priuilegia* (illic) *Sed si eiusdem tituli fuerint concurrant licet diuersitates temporis in his fuerint, expressius in l. si hominem, §. quoties in fine. ff. de positi.* neque hoc solum in creditoribus obseruari solet, nam & in minoribus hoc ipsum admittitur, ut probat *text. in l. verum §. ult. (illic) Scribit non restituendum.* ff. de minoribus. ex quibus illud effluxit peritū iuris Bræcardicum, quod priuilegiatus contra pariter priuilegiatum non gaudeat priuilegio suo, habetur in *l. si apud §. 3. (illic) iure communi.* ff. de minoribus bonus, *text. in aubent. de sanctissimis Episcopis §. sed hoc presenti, vers. si tamen, collat. §. l. assiduis §. 3. vers. in duabus. C. qui potiores in pignore. in d. l. 3. tit. 13. part. 5. l. 2. C. de priuilegio fisci.* tradit Bart. ubi in materia plures cumulat propositiones in *d. l. verū. §. ult. in specie D. Maqueda in d. l. priuilegia num. 36. Roderit. de concursu 2. part. art. 2. num. 7. Barbosa in l. maritum num. 96. ff. sol. matrim. num. 1. Mantica de tacitis & ambiguis tit. 2 §. lib. 11. numero 10. Capicias decis. 129. num. 12. Gait. de credit. cap. 4. quæsto 11. nu. 1897. Gratianus discep. forens. cap. 196. num. 18. Viuius decis. 407. lib. 3. numer. Hermosilla in l. 5. tit. 1. part. 5. glosa. numer. 2.* Pro qua
- 5 sententia inuat efficax ratio, quam alibi cōsiderauimus, quia ut philosophus docet, à pari potētia causæ, par effectus sequi debet, *cap. penult. cum seqq. de adulteris.* Absurdū enim est dicere, quod ubi duo æqualem virtutem habentia concurrunt, vnum possit ab altero superari.

Verum quamuis regula ista tot iuribus & doctoribus munita sit, ita ut absurdum videatur eam impugnare velle, pars tamen quæ docet priuilegiatū contra æque priuilegiatum suo priuilegio uti posse, nec iurium auctoritate, nec ratione prorsus destituitur, pro qua facit *text. in cap. auditis 3. prope finem, de in integrū restitutione.* (illic) *Utamque restituimus contra reliquam.* & tamen vtra-

quæ Ecclesia pariter reperitur priuilegiata, cum vtantur iure minoris, *text. ibi iuncta glos. verbo minoris. Tiracquel. de priuilegijs præ cause, priuileg. 138. Cald. in l. si curatorem habens, verbo minoribus, num. 60.* Aliud exemplum reperies in *cap. auditis 15. de præscrip.* ubi ecclesia inferior præscribit iura Episcopalia contra maiorem, & tamen vtraque ecclesia pariter priuilegiata reperitur, inuat maxime *lex ult. ubi glosa 1. adnotauit, ff. ex quibus causis.* conlonat ratio, etenim causa non impedita suum & totale producit effectum, argumento *tert. in l. in agris, ff. de acquirendo rerum dominio, capit. cum cessante de appellationibus.* & est apud philosophos sac peritū, igitur si duo priuilegia tanquam causæ totales non impedire concurrant, suum & plenum operabuntur effectum, nil ergo inconuenit quod vtraque causa æque priuilegiata suo contra alterum priuilegio potiatur.

Tu pero pro huius dubij resolutione præmitte lōge diuersum esse habere priuilegium in genere, seu in potentia, ut doctores loquuntur; non tamen in actu illud exercere, & rursus habere in actu & exercitio seu practice, illoque potiri, prioris membri exemplum erit, veluti si quis in minori etate constitutus generaliter habeat priuilegium minoribus concessum, non tamen in casu de quo agitur tali priuilegio fruatur, prout de Republica & Ecclesia dicitur, quæ licet minori adæquate reperiantur, ut probat *text. in l. rempublicam. C. de iure reipublicæ lib. 11. d. cap. auditis, iuncta lege 10. tit. 19. part. 6.* In hac tamen priuilegiorum materia ad bona communis debitoris non æque vtuntur priuilegio suo, quia licet minor hypothecam habeat in bonis sui administratoris, *l. pro officio. C. administrat. tutorum.* Reipublicæ tamen & Ecclesiæ hoc priuilegium nunquam reperitur concessum, nil illud per argumentum ex rationis identitate supplere velimus (ut alibi dixi) *Fontanella de pactis nuptialibus clausula 4. glosa 12. numer. 106. Gratianus supra nume. 19. cum seqq. Morla in emporio. 1. part. tit. 5. in præmiss. na. 27. Hermosilla d. loco num. 9.* Aliud exemplū erit in Senatusconsulto Velleiano & Macedoniano, & similibus, quibus priuilegia reperiuntur concessa, mulieribus, filiis familias, & similibus personis, quæ in eorum actu illa non exercent, ni quando

de priuileg. credit. resolut. & extinct. iur. hyp.

in specie omnia necessaria interuenisse probantur, inter quæ illud est in hac materia discrimen constituendum, quod si primum priuilegium cum secundo concurrat, semper secundum est præferendum, ita ni aliud impediatur priuilegiatus in specie seu practice semper præferendus sit priuilegiato in genere seu potentia (vt diximus) ratio discriminis vna & altera reddi potest: prima, quia generali per speciem derogatur, regula generi
9 *34. de regulis in sexto, cum traditis per Abbatem nume. 12. in cap. sedes de rescriptis, vbi Decius num. 4.* Igitur si concurrat generale priuilegium cum speciali, quod cum generali simul stare nõ potest, generali derogatum censi debet. Secunda ratio sit, quod vbi duo priuilegia
10 concurrunt quorum vnum altero potentius sit, semper illud huic præferendum erit, in quo sensu accipiendum est responsum Iureconsulti in hac materia in *l. si ventri 8. §. in bonis. ff. de priuilegijs creditorum.* de quo in hac regula infra, & colligitur ex *d. l. priuilegia. (ibi) Non ex tempore estimantur, sed ex causa. & in d. l. verum. §. ult. in fine, vers. plane.* Constat autem priuilegiũ speciale potius esse quàm generale *d. regula generi.* atque ita huiusmodi discrimen videlicet quod qui in actu & practice priuilegiũ habet, præferri debet illi qui solummodo in genere & potentia illud habeat, probantur *Bart. in authentica quas actiones, C. sacro sanctis ecclesijs numero. 3. Felinus in cap. in presentia de probat. plures vt per Tiraquellum supra priuilegio 26. Conar. in regula possessor 2. part. §. 2. nume. 4. & praticarũ*
11 *cap. 7. num. 4.* Fatetur hoc ipsum ab omnibus probari *Decius in d. cap. in presentia de probat. num. 51.* quamuis ibidem arbitretur cõmunem directè pugnare cũ
12 *text. in d. §. sed hoc presenti,* vbi monasterium habet priuilegium in actu excludendi substitutũ à testatore vocatũ sub conditione si sine liberis, & tamen non vitur priuilegio contra aliud monasterium vel similem causam piam in genere priuilegiatam. huic enim considerationi respondet post alios *Felin. in d. cap. in presentia nume. 30.* propterea ibidem monasterium non excludere piam causam substitutam, quia expressa promissio hominis ad piam causam substitutã cessare facit prouisionem legis ad easdem pias causas, argumento *text. in l. ult. C. de pactis conuentis. l. & habet 15. §. cñ quis*

ff. de precario. at illorum iurium doctrina inepte adducitur ad *d. §. sed hoc presenti.* Neque enim ibidem proponitur dispositio hominis casu quo institutus ingrederetur monasteriũ, si nãque illa daretur pro monasterio, equidẽ monasterium exclusum non maneret.

Idcirco probabilius responde eum *Conar. d. §. 2. num. 4.* vt ex eo ibi monasterium non excludat primam causam substitutam, quia datur præsumpta testatoris voluntas, nõ vero ex eo quod par sit vel impar in illis terminis vtriusque causæ priuilegium.

Ex quibus primo colliges quod si vnus creditoris priuilegium ita esset alteri adæquatum, vt pariter vterque foret priuilegiatus, tunc neuter suo contra alium vitetur priuilegio, sed vtrique in terminis iuris cõmunis remanebunt; ita procedunt & ad concordiam redduntur, *text. in d. l. priuilegia, vers. sed si & in d. §. quoties. & in d. §. ult. in principio,* vbi habetur, quod si minor aduersus minorem restitui desiderat, audiendus non erit, quia scilicet vnus & alter in actu & exercitio sunt aliàs eque priuilegiari, vel aduersarij dolo, vel propria facilitate sint laxi, vt docent *Gratianus, Fontanela, Hermosilla, & alij de quibus supra.* quod si vnum priuilegium in nihilo aliud offēdat, atque ita vtrumque simul possit obseruari vtrumque in viridi manebit obseruantia, *text. sic intelligēdus in d. cap. auditis, cum alijs.*

Secundo colliges quid dicendũ quãdo duo concurrunt priuilegia quorum vnum altero sit potentius, iuxta iura relata in secunda ratione, & infra dicetur.

Postremo colliges quid sit resoluendum in eo dubio quo queritur vtrum ecclesia hæres instituta possit falcidiã de trahere ex legato alteri ecclesiæ relicto, qua in re vide resoluta per doctores in *authentica similiter. C. ad l. falcid. elegãter* & in specie *Conar. d. §. 2. et num. 4.* Reliqua ad materiam huius præiudij prosequere cum citatis, ea enim, ad secundum prælium properantes, consulto omittimus.

Secundo illud pro certo & incõcusse prælibandum erit, inter hos priuilegiatos creditores priorem locũ concedendam esse ei qui maiori prærogatiua à iure cõdecoratus reperitur, vt nobis pro regula constituitur in *dist. l. priuilegia in principio. (illic) Priuilegia non ex tempore*

15 pore æstimantur, sed ex causa.) iuncto text. in d. §. in bonis. & in d. §. ult. vers. plane. & in l. ex facto §. 3. vers. plane. ff. de peculio. & pro constanti præsuponunt in specie D. Maqueda num. 36. Roderic. num. 6. dictis locis. Gaius de credit. capti. 4. in appendice quest. 11. num. 126. verum in eo recetiores sibi parum constare fatetur Dom. Maqueda d. loco numer. 37. quia scilicet quæ ista causa sit seu prærogatiua ob quam vnus alteri præponi debeat nõ aperiunt, sentit Rodericus supra num. 37. vers. vltima succedit regula. vbi subdit, quod si plures creditores privilegiarij, ex diuersis titulis concurrant, securius erit eos in tributum vocari, exemplum constituens in minore & ciuitate quorum priuilegium certum est ex l. 4. §. 1. ff. de priuilegijs credit. & in l. in bonis. §. respublica eod. tit. quæ fuit doctrina Acurtij in dicta l. priuilegia in glossa magna recepti ex Bartolo ibi, in quo eis assentire videtur D. Maqueda supra num. 38, idem constituens exemplum in minore, scilicet pupillo & republica, quod etiam post Flores de Mena primo variarum quest. 6. art. 3. num. 38. testatur tenuisse Matiesium in l. 7. tit. 16. lib. 5. recop. glos. 5. num. 13.

17 Ceterum horum patrum sententia (cũ bona venia dictum sit) nullo modo placere potest ex eo, quia aut illi creditores quorum ipsi reminiscuntur sunt æque privilegiati, aut denique inter eos priuilegium adæquatum non est, si pariter privilegiati reperiuntur, vnus cõtra alterum priuilegio suo vti non potest, succedit enim regula seu resolutio collecta in hac materia ex d. l. priuilegia iuncto text. in d. l. verũ. quæ generaliter docet priuilegiatũ contra pariter priuilegiatum priuilegio proprio vti nõ posse, nisi tamen eiusdem tituli seu causæ fuerint, veluti quia sunt duo pupilli fratres aduersus bona tutoris, vt cõtra alios fatetur Rodericus d. loco num. 7. Si vero priuilegium illorum æquale non est, sed diuersum, hoc est, ex diuersis titulis seu causis, tunc succedit regula d. §. in bonis. & in d. §. ult. vers. plane. & in d. l. ex facto, vers. plane, iuncta regula d. l. priuilegia. ex qua hæc nostra sententia manifeste probatur in vers. sed si. si eã sumas à contratio sensu, quod argumētum validum esse in iure nemo ignorat, nam ibidem constituitur quod si creditores priuilegiati eiusdem tituli concurrant pro rata solutio fiat, ergo à contratio sensu ex

presse probatur quod si eiusdẽ tituli minime sint non concurrunt, sed obseruari debeat regula d. l. priuilegia, in prima parte dum decidit priuilegia ex causa estimanda esse, atque ita eorum sententia neutro casu placere potest.

Secundo, prædicta opinio ex eo refellitur, nam Dom. Maqueda & Roderic. dictis locis pro constanti præsuponunt quod pupillus & respublica pariformiter sunt privilegiati, atque ita quod pupillus aduersus illum qui pro tutore se gessit, priuilegium personale tantum habet ex text. in d. l. 4. §. 1. & tamen constat contrarium verius esse, pupillum enim hypothecam habere aduersus pro tutorem ostendimus supra regula 3. ampliat 1. num. 13. Nec tandem conturbat ratio propter quam regulam illam constituunt, videlicet, quod cum iure constitutum non sit quæ illorum creditorum sit prærogatiua, perneceesse ideo erit inter eos pro rata solutionem fieri, atque ita sentiunt, & differentiam cõstituere videntur inter creditores de quibus antea dixerant, depositi, scilicet & sponsæ, & inter rempublicam & pupillum quibus prærogatiua nominatim non conceditur, refellitur enim si aduertas quod in toto titulo ff. de priuilegijs credit. nulli eorum prærogatiua nominatim indulgetur, vt ita vnus alteri præponi debeat, nec ibidem exprimitur quale priuilegium ex his quæ ibi continentur sit potentius, sed tantum regula quadam constituitur in d. l. priuilegia inter creditores personales privilegiatos, quæ quidem duplicem normam seu regulam comprehendit: primam qua ostenditur, inter creditores privilegiatos diuersi tituli causam priuilegij attendendã esse. Secundam qua constituitur vt creditores privilegiati eiusdem causæ seu tituli inter se pro rata concurrant. quando autem nominatim vnus alteri præferri debeat nullibi exprimitur, sed tantum ex quadam generalitate colligitur ex aliquibus legibus illius tituli quod circa hanc prælationem causa publica plaris æstimarij debet, vt manifeste euincitur ex l. 3. inacta l. 2. §. fin. ff. de priuilegijs credit. (ibi) Interest enim rei publicæ, & hanc solidum consequi vt ætate permittente nubere possit. & in d. l. si vtrius. §. in bonis. (ibi) Fidem publicã. Quinimo nec causæ funerariæ quæ omnibus priuilegijs personalibus & realibus præferuntur, illic

de priuileg. credit. resolut. & extind. iur. hyp.

nominatim prælatio conceditur, sed tã
tum generatim priuilegium inter credi
tores personales, vt habetur in d. l. 2. at
24 què ita constat ratione illam aperte con
fundi, tum ex modo dictis, tum etiam
quia si illa vera esset, sequeretur quod in
ter creditores chirographarios tãtum,
& eos qui priuilegiati reperiuntur, nul
lum discrimen constitueretur, nam & in
ter personales pro rata distributio fit, vt
probat in l. plane. §. si plures. ff. de tribu
toria actione. & in l. 7. tit. 15. part. 5. iane
ta lege 11. tit. 14. eadem partita. ac subinde
25 regula d. l. priuilegia, fere inutilis redde
retur quod neutiquã dici potest, nec au
diendus est Acutius in d. l. priuilegia in
glossa magna, quatenus ibi constituit exē
plum in tutela, quia ibidem reprobat
à Bart. & glossa magna in l. 1. C. de priuile
gio dñtis, quia scilicet pro actione tutelę
pupillus hypothecam tacitam habet, vt
in l. pro officio. C. administrat. tut. Quare
26 verius dic circa prælationem horũ cre
ditorum causam religionis & publicã
multum esse attendendam, vt supra late
ostendimus in præfatione regulę secun
de num. 19. vbi quæ sit utilitas publica,
in quo consistat, quot modis considere
tur, & quando vna alteri præponenda ve
niat ad satietatem docuimus, ad quã si
casus euenerit recurrendum erit ne ibi
dem dicta iterum repetamus.

Tertio constituendum erit, quod li
cet verum sit quod si concurrant plures
creditorum priuilegiarum diuersi tituli ex
causa eorum ius altimari debet, iuxta
regulam text in d. l. priuilegia. id tamen
restringendum est nisi alter illorũ prius
sententiam reportauerit, tunc enim is
qui sententiam obtinuit alteri præponē
27 dus erit, glossa 2. in l. inter. ff. de re indica
ta. communiter recepta ex Matienso supra
num. 15. d. l. 11. tit. 14. part. 5. vbi Greg. Lo
pes glos. non à demanda. Gait. sup. Roderic.
d. loco articulo 2. Vigilantibus enim, &
non dormientibus ius scriptum est. l. pu
28 pillus. ff. quæ in fraud. credit. Sed obstat
quod sententia sufficiens nõ videtur ni
si etiã executio petatur, vt probat text,
30 in l. in indicati 61. ff. de re indicata. vbi
ad hanc prælationem inducendam sen
tentia ratio non habetur, sed executio
nis. Tu vero pro solutione dic, quod si
cõdemnatio fit in genere & in solidum
31 non habito respectu ad bona debitoris,
tunc executio incipit debet, sicque pro
cedit text in d. l. in indicati. Si vero con

demnatio fiat non in soli dum, sed restri
cta ad quantitatem bonorum debitoris,
tunc sententiæ tempus attendendũ erit,
& sic procedit superior doctrina ex dic
ta glossa 2. iuncta d. l. partita, sic Castus de
cisione Lusitana 16. ex nume. 2. Ratio est
quã in hoc ultimo casu facta condem
natione statim quantitas in qua cõdem
natio extitit facta à bonis debitoris se
parata consideratur, quia scilicet senten
tia paratam habet executionem. l. post
rem iudicatam. ff. de re iudicata. atque ita
cum ea bona illico sint separanda pro se
paratis habentur, argumento text. in l.
penultima. ff. de militari testamẽto, Castus
d. loco, ex quo ipse infert, quod si pos
tea secunda sententia feratur contra eũ
dem debitorem qui in solidum non te
netur, sed respectu bonorum quæ possi
det, debet intelligi vt deducta quantita
te prioris sententiæ in reliquis bonis exe
cutio fiat per text. in l. si quis à multis. ff.
32 de conditione indebiti. Si vero duæ sen
tentia prolata fuerint diuersis tempori
bus quæ prius executionem petit, præ
ferri debet, licet posteriori loco habita
esset, Greg. Lopes d. glossa non à demanda.
Suarez in l. post rem iudicatam in declarat.
ad legem regni, vers. ulterius nota, num. 14.
Declara secundo non procedere si alte
33 ri ex creditoribus priuilegiatis solutio
fiat, quia tunc is præferendus erit, nam
vt alibi diximus, quãuis creditores rea
les & personales priuilegiati dicantur
propter ius prælationis, non tamen vtri
quæ priuilegium reuocandi pecuniam
alij creditori solutam, de qua in l. pecu
nia. C. de priuilegio fisci accomodatur, sed
tantum illis qui hypothecam priuilegia
tam habent, vt aduersus Gregorium Lo
pes qui contrarium tenuit in d. glossa ex
Dom. Castillo controuersiarum lib. 4. cap.
61. num. 71. diximus supra regula secun
da ampliatione septima ex numer. 85.
quod & probant in specie Matienso supra
num. 14. Rodericus num. fin. D. Maqueda nu
mero 38. dictis locis. Gaitus de credit. cap.
4. quæstio 11. numero. 2047. vbi nume
ris antecedentibus notabiliter dicit,
quod inter hos creditores pauper præ
ferri debet per Molit. consil. 13. num. 10.
Honded. consil. 29. num. 95. lib. 1.

Tandem prænotare oportet quod re
gulariter causa creditoris personalis
34 priuilegiati hypothecariæ nunquã præ
ponitur, excepta causa funeraria & labo
ris personalis, de quibus supra in regu
la

et in l. 2. d. 15. p. 5. glo. 1. sine.

la secunda, quæ regula aperte probatur in l. eos. C. qui potiores in pignore habentur. idq; quâcuncq; depositi causa in genere tamē seu pecunia interueniat, licet contrariū incautē affirmet Roderic. d. loco 1. part. art. 6. ex nu. 46. vers. si vero. Sicut etiam notissimū est in iure creditores personales privilegiatos his qui chirographarij seu personales nuncupantur preferendos esse, ut probatur expresse in dicta l. bonis. §. respublica. ff. de privilegijs creditorū. (ibi) Respublica creditrix omnibus creditoribus chirographarijs præfertur docent Dom. Maqueda nume. 39. Roderticus 2. part. art. 3. in principio dictis locis. Quibus sic præhabitis & constitutis regulam sequentem deducere poteris.

REGVLA QVARTA.

Privilegia creditorum personalium post hypothecam privilegia tam aut realem tantum, si inter se concurrant ex causa præsertim publica, seu religionis æstimari debent nisi in executione petenda, solutione aut sententia consequenda alter eorum diligentior fuerit, quod si æquale privilegiū habeant pro rata solutio fiet, chirographarijs vero semper & ubiq; præferri debent.

VAMVIS regula seu cōclusio nostra ex præcedētib; satis liqueat, nihilomin⁹ tamen ut perfectius intelligatur nonnihil circa illius explicationem affari placuit, & quoad primam partem clara est conclusio, ideo enim adiecimus verba illa, privilegia creditorum personalium, quia hoc ipsum evincitur ex regula d. l. privilegia, in qua privilegia creditorum personalium estimantur, non ex tempore, sed ex causa adieci post hypothecam privilegiatam,

aut realem tantum, quia adhuc notissimū est creditores simpliciter reales quibuscunque personalibus privilegiatis semper & omni casu præferri, ut probat text. in d. l. eos. C. qui potiores. Silvester verbo restitutio 6. num. 5. Azor tom. 3. moral. lib. 4. cap. 37. quest. 1. Fagundes de iustitia lib. 7. cap. 3. numero. 7. Molina de iustitia & iure disput. 536. numero. 33. Dum tamen excipias causam funerariam laboris personalis & similium quæ licet personalia sint, privilegiatas etiā hypothecas antecellunt, & ideo in regula secunda in priori loco post dominij causā ab ordine literę eas collocavimus, & propterea in hac regula eis locus non tribuitur, dixi ex causa præsertim publica seu religionis, quia in graduatione horū creditorū causa præsertim publica & religionis prius est consideranda, atque ita si in hac concurrat causa funeraria cū creditoribus in ea contentis, dubium non erit quin ante omnes præire debeat, si curi etiam idē admittendū erit in quacūquē causa in qua utilitas publica verti dicatur, quæ semper privatę præponi debet, ex regula text. in authentica res quæ. C. communia de legatis. & late dixi in regula secunda.

Quod vero attinet ad secundam partem seu membrum, idcirco adiecimus verba illa, nisi in executione petenda, &c. quia sat colligitur ex iuribus & doctoribus citatis inter hos creditores potiorē esse causam illius qui prius sententiam, executionem aut solutionem fuit consecutus, quemadmodum etiam clare & perspicue colligitur ex regula d. l. privilegia in secunda parte iuncto text. in d. l. verum. §. ult. privilegiatū contra pariter privilegiatū privilegio suo uti non posse, & sic in tributum vocari, ut in d. l. si hominem. §. quoties apposui tandē verba illa chirographarijs, quia notum & valde pertritum est creditores personales privilegiatos chirographarijs qui nullo privilegio gaudent preferendos esse ex regula text. in d. l. bonis. §. respublica. Creditores autem qui sub hac regula militant seu includuntur sunt hij depolens aduersus bona depositarij quando pecuniam in genere accepit ut tantundem redderet, item & sponsa pro restitutione dotis quando matrimonium effectum non sortitur, nec non & ille qui credidit pecuniam ad emendam navem seu domum absque pignoris vinculo

xxxxx 2 respubli

de priuileg. credit. resolut. & extinct. iur. hyp:

respublica & ille qui pupilli absentis negotia gessit pater & dominus in bonis peculij filio & seruo concessis, & tandē

ille qui pecuniam soluit pro creditore privilegiato qui in eius locum succedit iuxta prerogatiuā illius pro quo soluit.

S V M M A R I A.

- 1 Regula nostra extenditur ad causam de positi.
- 2 Facultas reddendi tantundem in genere suo, & transferendi dominium in accipientem offendit substantiam depositi.
- 3 Sicut deposito vero & regulari obijci non potest cōpensatio sic & irregulari.
- 4 In concursu eadem prelatio concedenda est deposito regulari & irregulari.
- 5 Doctor Castillo taxatur.
- 6 Text. in l. si hominem. §. quoties. ff. de positi, probat quod depositor ceteris creditoribus privilegiarijs est preferendus.
- 7 Præcedenti resolutioni aduersatur l. si ventri. §. in bonis. ff. de priuilegijs creditorum.
- 8 Vera solutio est quæ regulariter depositor preferendus est ante privilegia personalia, sed ab ea regula excipi debent quædam privilegia quæ potiora, & fortiora sunt.
- 9 Priuilegium indultum deposito concedendum est siue de deposito constet ex vera & reali numeratione, siue etiam per cōfessionem depositarij.
- 10 Hodie apud plures nationes exceptio non numeratæ pecuniæ non admittitur.
- 11 Reddatur ratio ob quam deponens inter hos creditores personales post causam funerariam priorem locum habere debet.
- 12 Regula ista procedit in eo creditore qui credidit pecuniarum ad emendam domum seu nauem.
- 13 Dos ab sponso data quando propter aliquam causam sponsalibus fuit renuntiata inter hos creditores priuilegium habet.
- 14 In quarto loco constituitur priuilegium pupilli in bonis illius qui negotium pupillare gessit.

Quæ in hac materia priuilegia de posito competant ad intelligētiam l. lucius. ff. de positi. & in l. si ventri. §. in bonis. ff. de priuilegijs creditorum. cui aduersatur text. in l. si hominē. §. quoties. ff. de positi de priuilegio etiam credentis ad emendam rem de nouo, & de illo quod cōpetit sponsæ pro dote, & tandē de eo qui pupilli absentis negotiū gessit, hæc prima, 2. 3. & 4. ampliatio optime exponunt.

AMPLIATIO PRIMA, SECUNDA, tertia, & quarta.

POST priuilegium actionis funerariæ quæ supra in principio regulæ secundæ constitutus, cuius causa quæquæ sit personalis privilegiata, tot tamen fauoribus & prerogatiuis ad aucta reperitur, ut aduersus omnes creditores reales privilegiatos postponi promeruerit, & propterea in hac regula non cōstituitur, iustissime ampliabis primo regulam nostram in priuilegio personali depositi, pro cuius perfecta explicatione & intelligentia aduertendū est nos hic agere de deposito irregulari, nā de regulari iam diximus supra regula 1. ampliat. 1. 2. ex num. 1. quia ut illic tradidimus depositum irregulare tum contrahi dicitur quando pecunia in genere, & ad numerum traditur, ut tantundem restituatur, l. lucius. ff. de positi. l. si quis nec causam. ff. si certum petatur. l. certi conditio. §. ult. ff. eodē. ubi tamen Decius per illum textum negat in specie de qua ibi

ibi depositum propter facultatem concessam depositario consumendi pecuniam depositam, & reddendi tantundem in genere suo, sequitur *Angelus in principium tituli quibus modis re contrahitur obligatio, numero 9.* qui ad id ponderat text. in d. l. lucius. ff. de depositi. in illis verbis, (*Egreditur ea res notissimos depositi terminos.*) quorum sententia fauet quod facultas reddendi tantundem in genere suo, & transferendi dominium in accipientem offendit substantiam depositi, cuius proprium est ut idem met reddatur. *licet §. rei depositi. ff. de depositi.* tandem in idem expendit *Pichardus in princip. quibus modis re, numero 64.* & illum secutus *Roderic. de concursu art. 6. num. 41. text. in l. cum mansueta 80. ff. de contrahend. empt.* ubi pactum appositum in venditione ne dominium transferatur extinguit venditionem, & eam transfundit in locationem, vel aliud genus contractus pacti conueniens. At quidquid in terminis d. l. si quis, nec causam, verius videatur depositam conuerti in causam mutui, praedictis tamen argumentis minime refragantibus dicendum est in terminis d. l. lucius & similibus, depositum constituisse licet irregulare, ad differentiam alterius depositi quod regulare est verum & proprium depositum quod duobus modis contingere potest vel quando res in specie traditur iuxta regulam text. in l. si ventri. §. in bonis. ff. de privilegijs creditorum. vel quando datur pecunia obsignata, vel in saculo clausa ut eadem met reddatur, iuxta text. in l. si saculum. ff. de depositi. & nos supra diximus regula 1. ampliat. 12. quod probatur in dicta l. lucius. ff. de depositi. vers. egreditur ea res. In quibus verbis Iureconsultus non plane euincit non esse depositum formam contractus de quo ibi, sed bene ostendit propter conventionem transferendi dominium in accipientem depositum contrahi irregulare, & hunc intellectum probarunt post *Bart. Paul. Fulgos. & Aret. Curt. Rip. Purpurat. Bolognet. & alios quos refert & sequitur D. Castillo contrauers. lib. 3. c. 16. nu. 15. ad mediū. Costa in l. si ex cautione fallentia 2. num. 4. Barbosa in l. si mora ex num. 83. ff. soluto matrim.* fatetur in praxi accipiendum *Pichardus in principio, quibus modis re contrahitur num. 26. ubi num. 79. & 80. cum preceptore Gabriele Henriques declarat communem indistincte procedere si in continenti expresse actum est, ut tantundem reddere*

liceat, vel ut fruatur accipiens ne scilicet videantur in continenti & eodem tempore ab eo contractu partes retrocedere voluisse, at vero si exposita hoc actum sit depositum in mutuum transfundi, sequatur *Dom. Castillo loco citato numero 28. ubi nu. 28 sic intelligit d. l. certi codicis §. fin. ff. si certam petita. Roderic. de concursu art. 6. num. 42.*

Admisso autem communi intellectu ad illa iura iam colliges quod celebrato deposito in specie de qua supra ei competunt omnia privilegia deposito concessa, ex quo primo descendit quod si cur deposito vero & regulari compensatio obijci non potest, ut in l. penult. C. de depositi. ita etiam in hoc deposito irregulari obijci non poterit docent *Pichard. numero 73. Barbosa numer. 83. Dom. Castillo num. 40. Roderic. num. 40. vers. tertius effectus.* Hinc etiam descendit quod sicut in deposito vero & regulari actio statim competit ad repetendum, nec pactum in contrarium valet, l. 1. §. penult. ff. de depositi. Sic & in irregulari statim actio orta dicitur, & consequenter confestim peti poterit, colligitur ex generalitate text. in cap. bona fides de deposito, & deducunt *Costa supra a num. 7. Barbosa num. 84. Pichardus num. 71.*

Tandem ex praedictis consequenter inferitur ad materiam de qua agimus, ut prelatio scilicet ex deposito irregulari quemadmodum & in regulari in concursu horum creditorum concedenda sit, primum scilicet quod in deposito irregulari hoc privilegium indulgendum sit probat expresse text. in l. quod privilegium. ff. de depositi. (ibi) *Quod privilegium non in ea tantum quantitate quae in bonis argentarij ex pecunia deposita reperta est, sed in omnibus fraudatoris facultatibus.* Ex quibus verbis plane colligitur non solum hoc privilegium deposito regulari competere quando in bonis depositarij ipsa pecunia deposita in specie reperta est, ut ibidem habetur (illic) *Quae in bonis argentarij ex pecunia deposita reperta est.* Sed etiam quando depositum irregulare fuit contractum, quia pecunia in genere fuit tradita, hoc est, numerata cum facultate reddendi tantundem in genere suo, ut probatur (illic) *Sed in omnibus fraudatoris facultatibus.* quae verba in idem ponderat *Rodericus supra num. 47. iuncta l. 9. titulo 3. part. 5. in fine.* expensa & intellecta ut supra regula 1. ampliat. 12. vers. fallit.

yyyyy

vbj

de priuileg. credit. resolut. & extinguitur. hyp.

5 vbi aduersus Castillo *supra lib. 3. cap. 16. num. 72.* qui in specie d. legis in d. o. principio cum fine illius arbitrat quod si pecunia detur ad numerum irregulare depositum contrahi, & propterea colligit quod si nummi extent dūmodo à principio numerentur vt in eis tanquā in specie inuentis deponens non sit praeferendus. Si enim hęc opinio esset admittenda, sane induceretur correctio, *tert. in l. si ventri. §. in bonis. ff. de priuilegijs creditorum*, in illis verbis, *Si nummi extent vendicari eos posse puto.* & in *l. si is qui. C. de depositi.* (ibi) *Nisi nummi extent tunc enim contra possidentem vti rei uendicatione potest.* quod utiq; etiam admittendum duxi in pecunijs traditis numularijs si dētur ob signata, & in saculo posita, prout hodie exemplum constituitur *en los depositarios generales*, idq; siue numerētur siue etiā in specie tradantur clausę & ob signata non enim facile inducēda est legum correctio, *l. precipimus. C. de appellat.* praefer tim in regijs constitutionibus, quā quādo correctionem facere intendunt hoc ipsum clavis verbis solent explicare, teste Ioann. Gut. *practicarum lib. 3. quest. 15. num. 37.*

6 Secundum vero quod propter hoc priuilegium irregulare deposito ceteris creditoribus priuilegiarijs sit praeferendus, siue pecunia extet, siue consumpta proponatur, probat expresse text in *l. si hominem. §. quoties. ff. de depositi.* vbi Iurecōsultus hęc verba scribit) *Quoties foro cedant numularij solet primo loco ratio haberi depositariorum, hoc est qui depositas pecunias habuerint non quas fenore apud numularios cum numularijs, vel per ipsos exercebant, & ante priuilegia igitur si bona uenerint depositariorum ratio habetur.* cuius priuilegij ratio exprimitur in *distal. quod priuilegium.* (illic) *Idque propter necessarium usum argentariorum, & utilitate publica receptum est.* Ex quibus verbis constat propter utilitatem publicam hoc ius singulare deponentibus concessum fuisse, vt in *d. §. quoties.* hoc ipsum commendat Bart. & Paulus, licet attenda generalitate *d. l. 9.* hoc priuilegiū indistincte concedendum sit quantūneunquē depositum apud numularios non fiat, vt per illam legem notant, & sic tenent Roderic. *num. 49. D. Maqueda num. 28. distis locis.*

7 Huic tamen receptae sententię videtur ex diametro obuiare text. in *d. l. si vē*

tri. §. in bonis, vbi Vlpianus in bonis mensularij vendendis causam illius qui apud mensularium pecuniam deposuit post priuilegia preferendum esse constituit. (illic) *In bonis mensularij vendendis post priuilegia potiore eorum causam esse placuit qui pecunias apud mensam fidem publicam deposuerunt.*)

Huius difficultatis nodum dissoluere nititur Ripa in *d. §. in bonis num. 12.* quia scilicet *d. §. in bonis.* accipiendus est quando executio fit in rebus depositarij, & ideo deponens post priuilegia praefertur, diuersum fore resoluendum si executio fuerit facta in ipsa re deposita, quia tunc depositor est ante priuilegia, & procedit text. in *d. §. quoties.* sed hęc solutio ex eo conuincitur, quia *d. §. quoties* adhuc habet locum quando executio fit in rebus depositarij, quod probatur in *d. l. quod priuilegium.*

Aliter & secundo loco soluit Acurtius in prima solutione in *d. §. quoties in vers. de posita eorum*, quam ipse non sequitur, constituens differentiam inter res depositas extantes, & illas quae consumptae proponuntur, ita vt priori casu depositor indistincte praefertur debeat ante priuilegia, quod probatur in *d. §. in bonis* (illic) *Vendicari eos posse puto à depositarijs, & futurum eum qui vendicat ante priuilegia.* At vero in secundo casu post priuilegia admitti debet, videlicet post priuilegia illorū qui non maius & potentius habeant priuilegium, quam distinctionem post antiquiores docent Matheus. in *l. 7. tit. 16. libro 5. rccop. glos. §. num. 2.* & eam probare de iure regio ex *d. l. 9.* & in praxi admittendam testatur D. Maqueda *d. loco numero 17. Rodericus num. 48.* quae solutio confunditur secundum ipsos ex text. in *d. l. quod priuilegium.* item ex text. in *d. §. quoties*, dum generaliter loquitur, nec ex ea probatur quod ibi res extiterint, quibus tu adde quod in *d. §. quoties* non constat pecuniam in specie depositam fuisse, sed tantū pecuniam. (ibi) *Hęc est, qui depositas pecunias habuerint.* quae verba potius referenda sunt ad pecunias in genere, & sic ad depositum irregulare, prout sepius contingere solet *l. nam ad ea. ff. de legibus*, quam ad depositum regulare, hoc est, ad pecunias in saculo ob signatas, quod raro fieri consuevit.

Tertio loco Zarzius in *d. §. in bonis numero 2.* hanc difficultatem sic dissoluit, quod scilicet deponens est ante priuilegia,

gia, scilicet personalia d. 5. quoties, sed est post illa privilegia, quæ realia dicuntur iuxta regulam text. in l. eos. C. qui potiores in pignore habeantur, ubi privilegia realia personalibus privilegiatis sæper præferuntur, sed hoc est diuinare præsertim quoad §. in bonis, in quo privilegij realis nulla mentio fit.

8 Vera igitur solutio est quod regulariter depositor præferendus est ante privilegia personalia, ut in d. 5. quoties, sed ab ea regula excipi debet quædam privilegia quæ potiora & fortiora sunt, quibus ob publicam vtilitatem maior prærogativa concessa est, ut videre licet in causa funeraria, & mutuatis ad refectio nem, dotis & fisci, quibus ob speciales rationes, quas alibi tetigimus, privilegium prælationis aduersus creditores personales privilegiatos concessum est, quem intellectum præstat Acurtius in secunda solutione, & sequuntur Straccha de decoctoribus ultima parte num. 2. Dom. Maqueda num. 28. Rodericus num. 48. Barbosa in l. si cum dotem. §. fin. ff. sol. mat. nu. 34. & iure regio comprobatus reperitur, ut in d. l. 9. quam sic intelligunt D. Maqueda, & Roderic. dist. locis.

9 Extende resolutionem de qua hic, ut privilegium hoc indistinctè sic concedendum, siue de depositi numeratione verè & realiter cõstet ex publico instrumẽto, siue etiam tantum per confessionem depositarij, nam cõfessio probat veram numerationem, l. pecunie. C. de solutionibus. l. publicæ. §. 1. & ultimo. ff. depositi. Igitur privilegium depositi locum obtinet quamvis probeatur per solam confessionem, quam resolutionem probant post alios Pichardus, & Rodericus in locis supra citatis. qui tamia deposito regulari quam irregulari exceptionem non numeratæ pecuniæ non competere pro constanti præsupponunt, quibus adde Co

10 sed contrariū tenuit Bald. consil. 384. quem sequitur Socinus consil. 143. lib. 1. numero 15. Mascardus de probat. cõclus. 510. in fine. Cagnolus in l. contractus. ff. de regulis iuris num. 61. & late Tiraquelus lib. 2. retractus. §. 4. glossa 6. num. 14. mouen

tur per glossam in l. assiduis, verbo data. C. qui potiores in pignore. Secundo hæc opinionem firmare nituntur per text. in l. penult. C. depositi, quia loquitur quãdo quis vel pecunias vel res quasdam per titulũ depositionis accepit: ex quibus verbis datur intelligi nõ sufficere quod quis cõfessus fuerit se depositum accepisse, quã legem ad hoc expendit Socinus cõsil. 134. num. 15. qui etiam addit quod cum ea lex sit exorbitans à iure communi, & loquatur quando quis depositum accepit nõ debet extendi ad eũ casum quo quis cõfiteatur se depositum accepisse, sed tu à priori sententia non recedas, & ad glossam in dicto verbo data, dic quod ipsa cõmuniter reprobat, nam Bart. ibi contrarium tenuit quando maritus renuntiavit exceptioni non numeratæ pecuniæ, vel lapsam est præstitutum tempus quo illa exceptio opponi potuit, idem scribit Bald. in l. Deo nobis, num. 3. C. Episcopali audientia, Afflicis decis. 402. num. 10. Valasc. consultat. 6. num. 5. Barb. 6. part. l. 1. ff. solut. matrim. num. 50. & late dixi supra regula 2. ampliatione 6. numero 29. ubi vide: ad text. vero in d. l. penult. responde quod exceptio compensationis in deposito ad euitandam fraudẽ prohibetur, ne rei depositæ restitutio differri possit, & sic depositũ quod ex bona fide oritur ad perfidiam trahatur, ut in d. l. penult. & in cap. bona fides eodem titulo. inde tamen inferri non potest ad privilegia deposito competentia, quia in illis ea suspitio fraudis non præsumitur, grauosum enim & valde iniquum esset deponenti si ad hoc depositum contrahendũ testes & instrumenta inquireret, ex quo factum est quod hodie apud plures nationes exceptio non numeratæ pecuniæ ab usu & practica recessit, prout antiquatam fuisse apud Gallos testatur Rebusus ad leges Gallie glossa 5. num. 59. & ex alijs tradit Couar. in cap. quamuis pactum §. 3. num. 10. ubi sic) Nec ipse apud Hispanos vnquam vidi admissam fuisse ad effectũ ut creditori intra bienium incubat onus probandi pecuniam vere numeratã fuisse.) Ex quo ego in praxi defendi in literiscabijs, & sic in foro mercatorũ huic exceptioni locum non fieri, quia confessio ita tim præiudicat, ut renuit Mascardus de probat. conclus. 360. num. 40. sequitur Scatia de commercijs & cambijs §. 2. glossa 8. ex num. 5. cum seqq. iudicatum refert Melchior Phabus secunda parte decisionum Lufz

de priuilegij. resolut. & extinct. iur. hyp.

tania decisione 202. ex numero 4.

Limita superiorem resolutionem nō procedere quādo pecunia sub vsuris deposita est, quia tunc cum potius creditū quam depositum iudicetur deponens priuilegium non habebit, quia scilicet aliud est credere aliud deponere, d. l. si ventri. §. in bonis, D. Maqueda d. loco num. 29. Roderic. num. 51. Barbosa d. §. fin. num. 32.

11 Ex his quæ hactenus superius enarrauimus constat de natura huius contractus, & quam in nostra specie prerogatiuam inter creditores privilegiatos habere debeat, ex quibus etiam tu colligere poteris quam obtem post causam funerariam, & alios de quibus in principio regulæ secundæ ampliatione prima & secundæ, huius depositi causa in prior loco constituitur, quia scilicet illius priuilegium in publica nititur utilitate, ut probatur in d. l. quod priuilegium (illic) *Ex utilitate publica receptum est.* Et ideo iure optimo in hac regula in prior loco illud constituere rem rei consentaneā iudicauimus, iuxta ea quæ superius in præfatione pro regula constituimus: declarādo tamen ut ibi nisi alter ex his creditoribus quos post hoc priuilegium constitutos cernis diligentior fuerit in solutione, executione, aut sententia consequenda, ut probatur in l. pupillus. ff. quæ in fraudem creditorum. & in l. inter eos. ff. eodem titulo. & in l. 11. tit. 14. part. 5. Si vero eiusdem tituli sint, hoc est, plures depositores pro rata concurrunt, ut probatur in d. l. si hominē. §. quoties. & in d. l. priuilegia, vers. sed si eiusdem.

12 **A**mplia secundo regulā principale procedere in eo creditore qui alij credidit pecuniā ad emendam domū seu nauem, hic enim cum priuilegiū prælationis habeat inter privilegiatos creditores, ut probat text. in l. qui in nauē. & in l. quod quis. ff. de priuilegijs credit. iure merito inter hos creditores secundum locum obtinere debet, quia causa illius a publica necessitate pēdet, ut probat text. in l. 1. in principio. & in §. si is qui nauem. (ibi) Quia ad summam utilitatem Reipublicæ. ff. de exercitoria actione. & colligitur ex l. 1. & 2. C. de nauibus lib. 11. tum etiam quia huic creditori nonnulli hypothecam concedunt etiam si de illa expressa mentio non fiat, per text. in l. licet. C. qui potiores in pignore habeantur. & in l. quamuis. C. de pignoribus. & de iure

regio probari affirmat Zeuallos comm. cōtra commem. quæst. 744. numer. 4. per text. in l. 26. tit. 13. partita. 5. Idque aduertit aduersus omnes scriptores Hispanos quos ad illam legem non aduertisse affirmat, sed longe fallitur, quia lex illa loquitur in alio diuerso casu, prout supra ostendimus regula 2. ampliat. 5. numero 18. ubi ex pluribus ibidem relatis probari verius esse quod simpliciter credens ad emendam nauem aut domum, priuilegium tātum inter creditores personales consequitur, ex quibus cum hæc opinio circa hypothecam huic priuilegio competentem sic dubia sit & controuersa, mirum non erit si post causam depositi creditor hic secundum locum consequatur.

13 **A**mplia tertio nostram regulam habere locum in dote sponso ab spōsa data quando propter aliquā causam sponsalibus fuit renuntiatum, nā & mulier in hac specie pro dotis restitutione priuilegium inter personales creditores consequitur, ut probat text. in l. 2. §. si sponsa. ff. de priuilegijs credit. & in l. si sponsa 77. ff. de iure dotium. tradunt Bart. in d. l. 2. §. si sponsa, & ibi Ripa num. 19. Zazius numer. 2. post alios Rodericus supra 2. part. art. 2. num. 5. ubi huic priuilegium tertium locum inter hos creditores concedit Dom. Maqueda in d. l. priuilegia num. 30. quod tamen restringendum est nisi mulier sit serua, quia tunc cessat ratio scripta in l. 3. ff. de priuilegijs credit. notat Barb. in l. si cum dotē. §. fin. ff. sol. matrim. num. 11. & ideo is locus huic creditori concedi debet, tum quia illius prerogatiua in publica vertitur utilitate, ut elegantissimis verbis tradit Iureconsultus in d. §. si sponsa. (illic) Interest enim Rei publicæ, & hanc solidam consequi ut ætate permittente nubere possit. Tum etiā quia nō proculdubio transit quæstio illa utrū uxori competant in hac specie priuilegia prælationis, de qua in l. assiduis. C. qui potiores in pignore & hypotheca, de qua in l. unica. §. & ut plenius. C. rei uxoria actione. cum dos, & quasi dos equiparentur, ut aduertit D. Maqueda d. loco. licet cōtrariū verius videatur, quia scilicet priuilegia tanquam ius exorbitans ad consequentias non sunt trahenda, ut magis probat glossa verbo priuilegiū in d. §. si spōsa, cum qua transeunt Dina & alij, nam hypotheca de qua in dicto §. & ut plenius. Dispositio est cōtraria communi, quæ non

non debet extendi secundum ea quæ tradunt Felicianus in præmium operis de censibus, vers. ex quo non placet, Gaito de credito capitulo quarto. quæsitio nono numero 52. Noguero allegat. 1. numer. 3. Carasc. ad aliquas leges regni cap. 11. numero 190. Surdus decis. 31. num. 1. Cancerius tomo 1. variarum cap. 2. num. 109. Atque ita cum privilegium hoc in utilitate publica potissimum innitatur præter dubietatem hypothecæ ei competentis mirum videri non debet si privilegio Reipublicæ, & alijs, quorum infra mentio fit, præferri & anteponi debeat.

14 **A**mplia quarto regulam locum habere in eo qui pupilli absentis negotium gessit, l. si negotiū. ff. de privilegijs creditorum. nec in hac specie pupillo hypotheca indulgeri debet sicuti aduersus protutores, auctores, & factores à tutoribus nominatos concedendum

esse resoluius supra regula tertia, ampliatione 1. ex ratione de qua ibi ne scilicet negotium gestores si hoc hypothecæ onere se grauatos senserint à gerendis illorum negotijs retraherentur contra finem à lege præsumptum.

Ideo autem Rempublicam præcedit tunc quia in causis pupillorum & minorum utilitas publica consideratur, saltem secundario, Barbosa in l. lucius. ff. solut. matrim. num. 22. cum etiam quia negari non potest pinguius in hac materia ius habere minorem seu pupillū quam Rempublicam, patet si aduersitas privilegium hypothecæ aduersus tutorem ei simpliciter indulgeri iure communi & regio inspecta, l. pro officio. C. administrat. tutorū. l. 23. tit. 13. part. 5. Huic vero per argumentū duntaxat concedi, & ideo non mirum si his duobus concurrentibus privilegium pupilli præponi debeat.

SUMMARIA.

- 1 Respublica habet privilegium personale inter creditores personales privilegiatos, & in quinto loco hic constituitur.
- 2 Respublica quibus modis consideretur.
- 3 Respublica particulares qui nullam habent cum fisco similitudinem non debent gaudere privilegijs eidem concessis.
- 4 Verior est sententia quæ probat Rempublicam non habere tacitam hypothecam in bonis sui debitoris.
- 5 Huic sententiæ aduersatur text. in l. Antiochenisim. ff. de privilegijs creditorum.
- 6 Redditur ratio propter quam Respublica in quinto loco inter creditores personales privilegiatos constitui debet.
- 7 Si pater & dominus in bonis peculij filii & seruo concessi concurrant cum alijs creditoribus personalibus eis præferuntur, quia ex peculio prius deducere debent quod sibi debetur.
- 9 Creditores personales privilegiati iuxta eorum prærogativam in concursu collo-

eari debent nisi alter eorum diligentior fuerit in sententia & executione consequenda.

Privilegiū Reipublicæ quale sit, an & quando Respublica idē quod fiscus iudicari debeat, quomodo consideretur, & an ei hypotheca competat aduersus bona sui administratoris: quo etiam pacto & prærogativa in hac regula admittantur pater & dominus ad bona communis debitoris in actione de peculio eis à iure concessa in hac

quinta & sexta ampliatione nouiter & diligenter explicatur.

AMPLIATIO QUINTA
& sexta.

AMPLIA quinto regulā procedere in Republica quę aduersus bona debitoris sui hoc inter creditores personales priuilegio fugitur ex iuribus & doctoribus infra citandis, & inter eos in concursu quinto in loco collocanda erit, est autē Republica seu Ciuitas, vt definit *Aristot. lib. 1. politic. cap. 2. & lib. 3. cap. 1.* quem retulit *Bobadilla in politica lib. 1. cap. 1. num. 30.* Ciuium multitudine cui copia suppetit eorū quę pertinent ad vitam degendam, sed & *D. Augustinus lib. 15. de ciuitate Dei cap. 8.* sic definit, Ciuitas nihil aliud est quā hominū multitudine aliquo societatis vinculo colligata, notat *Gait. de credit. cap. 4. quesito 11. in appendice num. 125.* differt autem valde Republica à fisco, vt probat text. in *l. si pignus 8. ff. qui potiores in pignore habeantur. (ibi) si pignus specialiter Republica acceperit dicendam preferri eam fisco debere.* & in *l. 2. C. de debitori bus ciuitatum lib. 11. l. 1. §. illud. ff. ad liti o edicto. l. non est ambiendum de bonorum posse. l. 4. de legato. in quibus iuribus Republica ponitur tanquam res diuersa à fisco, & vti tales in diuersis titulis collocantur. *C. de iure fisci. & de iure Rei publicę* notāt *Roderic de concursu & priuilegio creditorum 1. part. art. 5. ex num. 1. D. Maqueda in l. priuilegia. ff. de priuilegijs creditorum. num. 31.**

Verū cōtrariū tenuit *Acurtius in l. in rubrica, C. de iure fisci lib. 10. verbo rei Romanae*, vbi dicit, quod cum suprema potestas & iurisdictio quę in Republica Romana erat, iuxta ea quę tradit *Conar. pract. cap. 1. nu. 4.* trāstata fuerint in principes, vt deciditur in *l. 1. de constitutionibus principum. l. 1. §. cum placuisset de origine iuris. & in l. unica de officio præfetti pretorio. Maransa de ordine iuditorum 3. part. num. 2. Cabedo 2. part. decis. 8. num. 2.* Fiscus sit idem quod Republica Romana, in cuius locū fiscus successit, quod clarius innuit *Acurtius in d. l. non est ambiendum. & in l. 3. §. fin. ff. de iure fisci, sub scribunt Platea in d. l. 1. vbi Bart. pro concordia considerans pluribus modis Republicam sumi posse, inquit, quod si Republica sumatur pro vniuersali imperio.*

quando scilicet Roma caput erat vniuersi orbis, cuius regimē habebat, quo pacto accipitur Republica in *authentica de heredibus & falcidia in principio*, tunc recte procedit sententia glossę in *d. rubrica*, vt fiscus idem sit quod Republica quam concordiam sequitur *Ias. in l. conciliaris de officio accessoris num. 2.* si vero Republica sumatur pro populo Romano ab vniuersali imperio separato postquam in Cæsarem translatus proponitur diuersū procedit, quia tunc procedit text. in *d. l. si pignus*. Et cetera iura dū probāt fiscum à Republica differre, patet si aduertas quod translato imperio in Cæsarem populus Romanus iurisdictionē in suo territorio habuit sicut alia quęuis ciuitas particularis, de quo est text. in *l. 1. §. in initio, vers. cum urbem de officio præfetti vrbis*. idcirco post eam trāstatiōnem commodum pecuniarium ex illo populo productum, non publicum, sed priuatum dicebatur, notat *Barbosa in l. 1. ff. soluto matrim. in 7. part. num. 8.* quod si Republica sumatur pro quacūquē ciuitate ab vrbe seu populo Romano separata, vel aliās pro Republica cuiuscunquē municipij, in qua specie & sic tertio modo accipitur in *l. 1. C. de officio eius qui vicem. & in hoc ultimo in l. sed & huj. §. 1. ff. de public.* adhuc dicendum est Rem publicam à fisco differre, sicquē accipiēda esse præfata iura in *d. l. si pignus. & in d. l. 1. §. illud. & in d. l. 4. de quibus Bart. D. Maqueda, & Rodericus distis locis*. quippe quod in præfatis iuribus Republica sumitur pro quacūquē ciuitate in qua specie diuersa iudicatur fiscus & Republica, quod efficacius probatur ex diuersitate *titulorum de iure fisci & de iure reipublice. C. ne fiscus vel respublica.*

Ex qua resolutione inferitur primo quod Reipublicę particulares quę nullā habent cum fisco similitudinem non debent gaudere priuilegijs fisco cōcessis, vt deducitur ex text. in *l. 3. C. de modo multarum. & ex l. 1. C. de iure Reipublice. & ex l. 1. C. de bonis vscantibus.*

Secundo ex eadem resolutione inferitur, quod licet receptores pecunię fiscalis qui apud nos nuncupantur *Tesoreros y cagedores de las rentas reales*, de quibus agitur in *titul. de susceptoribus libro 10.* possint debitores fisci in carcerem conijcere antequam deuentum sit ad bonorum executionem, ex text. in *l. nemo carcerem, C. exactoribus tributorum* notāt *Me vechius*

nochius de arbitrarijs lib. 1. quest. 88. num. 5. Conar. lib. 2. var. cap. 1. num. 4. ad finem. Procuratores tamen seu syndici ciuitatū particulariū in exactione debiti tali priuilegio non gaudebunt.

Tertio inferitur, quod licet fiscus in re iuste & rite plus licitanti addicta priuilegium habeat ut possit licitari vsque ad quantitatem præscriptam, in l. 2. cum sequent. tit. 12. lib. 9. recopilat. Respublica tamen tale priuilegium non habet, l. lucius. §. fin. & ibi glos. ff. ad municipalem. l. 1. & 2. C. vend. rebus ciuit. libro. 11. tradit Aseued. in l. 4. tit. 5. lib. 7. recopilat. numero 19.

Quarto ex prædictis consequenter inferitur veriorē esse sententiam illorum qui affirmant Rempublicam tacitam hypothecam non habere in bonis sui debitoris licet fiscus illam habeat, ut in l. 2. C. in quibus causis pignus vel hypotheca, nisi hoc nominatim à principe concedatur, ut probat text. in l. simile. ff. ad municipalem & in acolis, ubi Iureconsultus sic ait, (Simile priuilegium fisco nulla ciuitas habet in bonis debitoris nisi nominatim id à principe datum sit.) Ex quibus verbis duo colliguntur: primum, quod Respublica hoc priuilegium quemadmodum & fiscus minime habet: secundū, quod illius causa non separatur à ceteris creditoribus qui habent personalem actionem, quod etiam probatur in l. 2. C. de iure Reipublicæ libro. 11. Ex quo text. colligitur Rempublicam aut Ciuitatem non habere ius pignoris aut hypothecæ, sed tantum personalem actionem in bonis debitoris, quæ sententia ex eo probabilior fiet si aduertas quod quanquam regulariter actio personalis in tertium rei possessorem non dirigitur, ut probat text. in l. §. fin. ff. de contrahenda emptione, nisi forte conuenerit bona alienata fuisse in tertium in fraudem creditorum quo casu rescissa venditione, ut per totum titulum ff. quæ in fraudem creditorum. §. si quis in fraudem institutis de actionibus. in illis rebus sic alienatis potest executio fieri quasi nunquam à patrimonio debitoris exierint, ut in d. §. si quis in fraudem. & tradunt Bart. & alij in l. 2. C. de debitoribus ciuitatum lib. 11. num. 2. nihilominus tamen favore ciuitatis contrarium admittitur, ut ibidem obseruat idem Bart. per text. ibi explicat glossa ibidem verbo obnoxij. Magis decis. Florent. 102. num. 3. Herosilla in l. 7. tit. 4. part. 5. glossa 3. num. 4. atque ita

quamuis emptores debitorum ciuitatis personali tantum actione teneantur, tamen facta excussione in bonis principalis debitoris aduersos eos executioni locus erit, quod plane deducitur ex verbis d. l. 2. (illic) iudex cum diligentia debet inquirere ad quos ex qualibet conditione transferiat debitoris facultates ut singuli æquæ estimatione habita præ rata rerum quas possident conueniantur.) Ex quibus verbis plane enuncitur emptores illarum rerum ibi præ rata tantum in fauorem illius conueniri debere, quouis titulo, & modo in emptores transfusa fiat, in quo clare præsupponit Imperator ciuitati solum tribui personalem actionem, aliter enim in solidum aduersus rerum emptores non præ rata actione hypothecaria agere posset, l. 1. & 2. C. si vnde pluribus. l. quamdiu ff. de distractione pignorum. l. creditor. ff. eodē tit. l. moschis. ff. de iure fisci.

De nouo pro eadem sententia ponderari solet text. in l. bonis. §. Respublica. ff. de priuilegijs creditorum. (illic) Respublica creditrix omnibus creditoribus chirographarijs præfertur. & hanc sententiam post Bart. in d. l. 2. C. de iure Reipublicæ. Cuman. in d. §. Respublica. Aseued. d. loco. defendunt plures quos refert D. Maqueda supra, num. 31. in fine.

Huic tamen sententiæ videtur ex diametro ob stare text. in l. Antiochenis. ff. de priuilegijs creditorum, ubi Papinianus sic ait) Antiochenisum Calæ Siria ciuitati quæ de lege sua priuilegium in bonis defuncti debitoris accepit, aut persequendi pignoris dare constituit. Idem probatur in l. si. C. quo quisque ordine conuen. Ex quibus constat articulum hunc in iure valde reddi controuersum, quare doctores communiter prædicta iura ad concordiam sic reducunt, ita ut Respublica in bonis sui administratoris tacitam habeat hypothecam, sicque procedere text. in d. l. §. fin. quæ sic intelligit glossa ibi sequuntur Scobar de ratiocinijs cap. 39. num. 9. Egidius in l. ex hoc iure 2. part. cap. 8. num. 32. Rodericus de concursu 1. part. art. 5. nu. 3. Aneadas de exequendis mandatis 1. part. cap. 12. num. 16. Aseuedus supra numer. 37. D. Maqueda num. 32. & 33. Si vero Respublica simpliciter contrahat cum privato, tunc priuilegium tantum in actione personali consequatur, sicque procedere text. in d. l. bonis §. respublica, non obstante d. l. Antiochenisum. quæ per argumentum ab speciali quod validum esse in iure probat Euerardus

de priuileg. credit. resolat. & exting. iur. hyp.

ardus in suis locis legalibus loco ab specia
li 361. potius in contrarium retorqueri
debet, quia priuilegium de quo in d. l.
Antiochenſium, ſpecialiter Reipublicæ An
tiocheſium fuit conceſſum, vt ibi tenuit
Acurtius in d. l. 2. C. de iure Reipublicæ in
gloſſa ult. atq; ita colligitur quod ſemo
ta illa ſpecialitate Reipublica à cæteris
creditoribus perſonalibus non ſepara
rur, quod eleganter declarat D. Maqueda
d. loco num. 32.

Ad text. vero in d. l. ſimile dic quod licet
Reipublicæ hypotheca non indulgeatur
ſicuti fiſco cõceditur, inde tamẽ inferri
nõ potest, quod vel priuilegium prelato
nis inter perſonales creditores non ha
beat quod text. ille nõ dicit, vel quod ex
adẽtitate rationis in bonis ſui admini
ſtratoris illã hypothecã nõ cõſequatur ſi
cut minori cõceditur quorum cauſa de
iure adequata reperitur, vt probat text.
in cap. 1. & in cap. auditis de reſtitut. in in
tegrum. l. 4. C. ex quibus cauſis maiores. l.
3. C. de iure reipubl. l. 10. tit. 19. part. 6.

Similiter ad text. in diſta l. 2. C. de iure
reipubl. reſponde quod licet text. ille in
ſinuare videatur quod cauſa Reipublicæ
in cauſa de quo ibi non ſeparatur à reli
quis creditoribus, non tamẽ euincit quin
ſi cum creditoribus chirographarijs cõ
currat ei cedere nõ debeãt, vt ex Vãder.
& alijs declarat Rodericus diſto loco num.
7.

Ad argumentum deductum ex d. l. 2.
C. de debitoribus ciuitatum, ſatisfit quod
non ex eo quod text. ibi dicat priuile
ginũ illud ciuitati & fiſco concedendũ
eſſe, atque ita præſupponat quod Reſpub
lica ad iurẽ perſonale tantum conſequa
tur, præſupponit etiam quod actio illa pri
uilegiata non ſit quoad alios iuris effec
tus nam ſiue Reſpublica haberet actio
nem tantum perſonalem ſiue priuilegia
tam adhuc priuilegio illo ibi cõceſſo in
digeret cum contrarium iure cautũ non
reperiatur.

Ex quibus inferitur veram non videri
ſententiam illorum qui dicũt text. in d.
l. 2. C. de iure reipubl. intelligendum fore
ſecundum text. in d. l. Antiochenſium cum
lege ſequenti §. reſpublica. atque ita Rem
publicam tacitam non conſequi hypo
thecam, ſed inter creditores perſo
nales priuilegio tantummodo potiri,
nam licet vltimum membrum veriſſi
mum ſit, primum tamen reduci debet
ad concordiam, de qua ſupra, quam ſe

quũtur plures quos nuper retulimus, &
in ſpecie amplectũtur D. Maqueda d. loco
num. 33. Roderic. num. 6.

6 Demum ex prædictis conſequitur
iuſtiſſimẽ poſt creditores de quibus in
primo, ſecundo, & tertio loco reipubli
cæ quintum locum concedendum fore,
nam licet hoc priuilegium iure notum
valde ſit, non tamen illius prærogatiuæ
priuilegium ſic ſimpliciter conceditur
quin contradictores fortiffimos nõ ha
beat, vt conſtat ex his quæ paulõ ante
deduximus, ſecundum quæ Reipublicæ
priuilegium inter perſonales credito
res minime conceditur, idcirco propter
hanc dubietatem merito poſt eos quo
rum paulõ ante mentionem feci Rem
publicam conſtituere decreui, patet ſi
aduerſas illorum priuilegiũ notiſſimũ
eſſe, atque ita proculdubio tranſit per
expreſſam deciſionem iurium quæ illis
prærogatiuam aperte concedunt, huius
vero ſic dubium & controuerſum vt in
tributum vocari ſi cum alio concurrat
pro conſtanti præſupponant D. Maque
da num. 36. Roderic. numer. 7. ver ſ. vltima.
Quod tamen verum non eſt, vt ſupra of
tendimus in præſatione huius regulæ,
tum propter fundamenta ibi adducta,
tum etiam quia regula illa tendere vide
tur contra deciſionem, text. d. l. priuile
gia, verſ. ſed ſi. per argumentum à cõtra
rio ſenſu, nam ibi cauetur quod priuile
gia eiufdem tituli concurrant, atque ita
à contrario colligitur, quod ſi eiufdem
tituli non fuerint, nõ concurrunt, ſed ob
ſeruanda erit diſpoſitio illius legis in pri
ma parte, quæ aliàs in totum inutilis red
deretur ſi ſic foret interpretanda, vt di
xi in præſatione, vbi vide.

7 Amplia ſexto & vltimo regulã pro
cedere in nummis peculij per patrẽ filio
aut ſeruo conceſſi, nam ſi cum huiusmo
di nummis contraxerint, & in ea debita
aliqua fecerint, & poſtea cõcurrant alij
creditors, pater & dominus priuilegiũ
habent, vt inde deducant prius quod ſi
ibi debetur, vt probat text. in l. depõſiti
§. ſi. in ſine. ff. de peculio. §. cum autem inſti
tutis quod cum eo qui in aliena poteſtate;
Barboſa in l. quia tale. ff. ſoluto matrimonio
num. 54. & in l. ſi cum dote. §. ſi. nume. 2.
ff. eodem. vbi quod etiam dori putatur
dominus præſertur in peculiari merce,
in quo præcipue differunt actio de pe
culio & tributaria, nam in hac non de
ducit pater ſeu dominus quod ſibi debe
tur

ent si filius aut seruus debita contraxerint, sed creditores pro rata cum patre & domino in tributum vocantur. l. 1. ff. de tributaria act. §. introductis. & §. is quoque; vers. de tributaria; institutis quod cum eo. Gregorius Lopes in l. 3. verbo mercaderia. tit. 15. part. 6. Idque propter consensum quem pater & dominus præstiterunt sciētibz illis & non contradicentibus filijs & seruis qui in peculiari merce contraxerunt, & prohibere poterant ne contraherent, vnde æquum prætori visum fuit, vt parem cum creditoribus peculiari mercis fortunā sustinerent, d. l. 1. in principio, & vers. scientiam, cū alijs Greg. proxime. At vero in actione de peculio diuersum procedit, quia contractus seu negotium gestum est citra domini & patris voluntatem, vt habetur in d. §. præterea institutis quod cum eo (ibi) Præterea introducta est actio de peculio deque eo quod in rem domini versum erit vt quamuis sine voluntate domini gestum erit. Et ideo pater & dominus prius deducunt quod sibi debetur.

Præterea prædictæ actiones ad propositum in eo differunt, quia in tributaria non est melior conditio eius qui sententiam reportauit, quinimo pro rata inter omnes si plures sunt creditores ad merces peculiares, solutio fieri debet, l. procuratoris. §. si a. cū lege sequenti, vbi hæc differentia notatur. ff. de tributaria actione, post alios Barbosa in l. si cum dotem. §. fin. num. 3. l. ff. soluto matrim. Contrarium procedit in actione de peculio, quia præoccupantis debitum aut reportantis sententiam melior est conditio, vt dicit Iuriconsultus in l. si vero. ff. de peculio, vbi glossa in actione de in rem, vers. & alijs idē annotauit. quia scilicet in hac actione de peculio is qui actionem intentat sui ipsius duntaxat non vero aliorum rationē habere conrendit, sed sibi soli soluere, quod æque inter omnes quibus ex eadē causa debetur regulare est & perpetuum. l. inter eos cum glossa magna ibi ff. de re iudicata. At vero qui tributariam proponit illud præsertim intendit, vt merces in quibus seruus aut filius negotiatus est inter se & omnes creditores distribuatur, vt explicat Imperator in d. §. introductis institutis quod cum eo.

8 Ideo autem creditorem hunc post causam Reipublicæ & pupilli constitutum cernis, quia causa Reipublicæ publica in est utilitas, vt constat ex dictis supra, itē

quia huius privilegij non fit mētio in toto titulo. ff. de privileg. credit. nec eo loci talis prærogatiua conceditur pro vt cæteris omnibus, quorū supra meministi, indulgetur, atq; ita merito post omnes constituitur, non me later in eo titulo de privileg. credit. multorū creditorū mētionem fieri, quos nos hic prætermittimus, quia illorum prærogatiua seu privilegiū ad alias regulas, de quibus supra, conducit, prout est tutor & ille qui pupilli actor & curator ad litem fuit datus, & is qui mutuauit ad faciendā & refaciendā iē, & deniq; causa funeraria qui omnes iuxta eorū prærogatiuā suis locis constituantur, vt videre incebit in regula secūda, ampliatio tertia & quinta, & denique in regula tertia, ampliatio prima, vbi de privilegio pupillitate prosequimur.

Sed & illud prætermittendum nō erit quod is qui pro creditore privilegiato soluit in eius privilegiū succedit, vt probat text. in l. si ventri §. eorum. ff. de privilegijs credit. & in l. 2. ff. de cessione bonorū, notat Ripa in d. §. eorum nume. 2. post alios Dom. Maqueda in d. l. privilegiata nume. 35. Dom. Ioannes Baptista de Larrea decis. 204. num. 11. Gaito de credit. cap. 4. quæsto 11. num. 1669. nec is creditor pacto aut cessione indiget, glossa in l. Aristo. ff. que res pignori obligari possunt. alia glossa in l. 1. C. de his qui in prioris credit locū, quia scilicet hæc subingressio in locū prioris creditoris formatur à lege, & ideo non indiget pacto cum legis ministratione obūderetur, additio ad Molinam de primogenijs lib. 1. cap. 10. num. 36. Anton. Faber de erroribus præmat. decad. 1. errore 4. Mantica de tacitis & ambiguis lib. 1. tit. 18. nume. 2. Dom. Ioannes Baptista de Larrea sup. nume. 12. Licet contrarium dicendum videatur quia actio de vna persona ad aliam absque cessione nō trāsferretur, nisi cessione interueniat, vt resoluūt communiter doctores in l. 1. C. actionib. & obligat. & videtur text. expressus in l. 2. ff. de pignoratitia act. l. 3. ff. qui potiores in pignore. subscribit Cald. de empt. & vendit. cap. 24. nume. 15. in specie actionem personalem defendit Bertasol de clausulis, clausula 28. gloss. 8. nu. 5 In hoc autem privilegio creditortori locus concedendus erit iuxta prærogatiuam illius creditoris pro quo soluit, atque ita si pro deponente soluat illius locum intrabit, & deinde id ipsum successius in alijs creditoribus obser-

de priuileg. credit. resolat. & extin& iur. hyp.

uandum erit.

Tandem memorandum erit quod licet hij creditores iuxta eorū prerogatiuam in cōcursu collocari debeant, illud intelligi oportet nisi alter eorum diligentior fuerit in sententia aut executione consequenda, quia tunc praeoccupantis melior erit cōditio, glossa in l. inter. ff. de re iudicata. l. 1. tit. 14. part. 5. vbi Greg. Lopes, Gaito de credit. in appendice cap. 4. quæsto 1. num. 126. Roderic. de concurs. 2. part. art. 7. num. 6. quinimo per gratificationem debitor vni ex his creditoribus soluere poterit dummodo abit doli, l. summa §. sed. si. ff. de peculio. l. 5. tit. 15. part. 5. vbi Greg. Lopes in glossa 2. Martiens. in l. 7. tit. 16. lib. 5. recopilat. glos. 5. Gut. practicarum quæst. 100. num. 7. quāquam si omnes creditores instarent solutio fieri non posset per gratificationem. l. pupillus vbi glossa verbo per gratificationem. ff. quæ in fraudem creditorū. Dinus in regula qui prior de regulis iuris in 6. numero 23. quia tunc omnes in tributum venient. Castus decisione Lusitana 16. ex num. 1. Greg. Lopes d. loco. quod si iudicio

authoritate solutio fiat, adhuc creditor securus erit. l. qui autem. §. apud labeonem. ff. quæ in fraudem creditorum. & ideo praeferretur, sicuti hodie heres legitime soluit creditoribus primo venientibus cōfecto inventario. l. vltima. §. & si prae fatam. C. de iure deliberandi. licet olim si legatarij instarent solutio eis fieri non poterat nisi praeftita satisfactione alijs soluenti imputabatur quasi in dolo versatus. l. dolo. ff. ad legem falcidiam. Valasc. consultat. 52. num. 38. idque nisi sciat alios esse creditores potiores, quia tunc replicare poterit de iure alterius creditoris, & excipere ne fiat condemnatio, & bona vendantur. l. ex facto. §. fin. ff. de peculio. l. 3. ff. quod cum eo. las. in l. inter eos. num. 7. ff. de re iudicata. Castus dicto loco. Quibus ad de supradicta procedere in creditore personali tantum, aut privilegiato secus in hypothecario, quia is potest auocare pecuniam alteri creditori solutam etiā bona fide consumptā, iuxta eaque late tradidimus regula secunda, amplitione septima ex num. 100.

S V M M A R I A.

- 1 Creditores personales seu chirographarij quales sint ostenduntur.
- 2 Post creditores personales privilegiatos chirographarij regulariter admittuntur.
- 3 Inter hos creditores & personales privilegiatos ne dum melior est conditio illius qui sententiam reportauerit, sed & eorum qui prius executionem petunt.
- 4 In fauorem creditorum personalium cōcessa à iure reperiuntur actio Fabiana, & Pauliana.
- 5 Creditores personales fraudati habent annum ad reuocandam alienationem in eorum fraudem factam.
- 6 Si bona in fraudem alienata non inueniuntur datur actio in factum aduersus alienantem.

Discutitur, & enodatur in hac præfatione quod ius creditoribus personalibus seu chirographarijs in hac materia cōpetat, vbi etiam agitur de actione reuocataria, quæ his creditoribus iure conceditur quando debitor titulo oneroso vel in cratino in eorum fraudem bona alienauit, ad explicationem l. fin. §. si à socero ff. quæ in fraudem creditorum, & aliorū iurium quorum hic mentio fit, & tandem regula quā hij creditores in concursu admitti debent noue & vtiliter formatur.

PRAEFA

PRAEFATIO AD REGVLAM
quintam & vltimam.

XPEDITA re-
gula creditorū
qui inter per-
sonales credi-
tores priuile-
gium conse-
quuntur, super
est nunc vt iux-
ta ordinem &
methodum à

principio obseruatam, quintæ & vltimæ
regulæ vltimam manū imponamus, cre-
ditorum, scilicet, personalium quorum
regula iure communi & regio adeo cer-
ta est vt superfluum videatur super eius
explicatione multum remorari, quod
vtique libenter efficerem nisi fidem
meam in præludijs huius operis datam
constrictam viderem, iuxta quam in hac
regula nonnulla de cessione bonorū, mo-
ratoria, & alijs ad perfectam explicatio-
nem huius tractatus apprime necessa-
rijs contingere sum pollicitus, ideoquē
mirum non erit si in ea amplius quā par-
erat aliquantulum euaguemur.

1 Ad rem igitur deueniendū norandū
est creditores personales eos esse qui-
bus persona debitoris non vero illius bo-
na constricta remanent, explicat & sic
definit *l. regia 7. tit. 15. part. 5. (ibi) Per-
sonal debdor dezimos, que es a quel quando la
persona tau solamēte es obligada por el deb-
do, e non los bienes.*) inter hos creditores
aduersus bona cōmunis debitoris nul-
lum priuilegium, nullamve prærogatiuā
dari vbiq; in iure receptissimum est,
vt probat text. in *l. procuratoris. §. plane. ff.
de tributoria actiōe. l. 11. tit. 14. part. 5.
l. 2. tit. 15. eadē part. D. Maqueda in l. pri-
uilegia. ff. de priuilegijs creditorum nume.
35. Rodericus de concursu 2. part. art. 3. ex
num. 1.*

2 Secundo prænotandum est post cre-
ditores reales & personales priuilegia-
tos, hos creditores admittendos esse, vt
probat text. in *l. bovis. §. Respublica. ff. de
priuilegijs creditorum. (ibi) Respublica cre-
ditrix omnibus creditoribus chirographa-
rijs præfertur.*) & probatur in *d. l. 2. (ibi)
Como si les fueßen obligados, o ouiesse otro
derecho, tradūt post ordinarios Dom. Ma-
queda, & Rodericus diſtis locis. Molina dis-
put. 526. vers. quod attinet, Hermosilla in l.*

9. tit. 3. part. 5. nume. 4. Antonius Faber in
suo C. lib. 7. tit. 22. definit. 3. sed & inter se
concurrere nisi alter prius sententiam
reportauerit probat *d. l. 2. id quē nō ob-
stante text. in l. in operis. ff. locati.* vbi in
operis duobus simul eodem tempore
locatis præfertur prior conductor, licet
vterque actione personali nitatur, idcir-
co enim illic admittitur is qui prius cō-
ducit, quia operæ conductæ fuerunt, &
sic factum fuit locatum, quod est indiu-
dium, & eodem tempore duobus præ-
stari non potest. *l. stipulationes non diui-
duntur. ff. de verborum obligat. l. 2. §. item
si factio. iuncta l. 3. & 4. ff. eodem titulo.* Di-
uersum procedit vbi quantitas debetur
prout in casu de quo agimus, quia tunc
si duo actione personali entantur, vnus
alteri non præfertur, sed pro rata cōcur-
runt, vt in iuribus supra citatis explicat
*Com tom. 2. var. cap. 2. num. 20. Dom. Ma-
queda sudra num. 90. intelligendo tamen
prout ipse declarat ibidem numer. 41. nisi
in specie text. de qua in d. l. in operis.* tra-
ditio alteri ex cōduatoribus fieret, quia
tunc is præferendus erit, argumento
text. in *l. quoties. ff. reuendicat.* nam in spe-
cie illius text. non constat vtri ex con-
duatoribus fuerit facta traditio si enim
constaret seruanda erit resolutio modo
tradita explicat Brito 2. part. rubricæ de
locato. §. 4. num. 2. in fine.

3 Tertio & vltimo prælibandum est in-
ter hos creditores quemadmodum, &
inter personales priuilegiatos, de qui-
bus diximus in regula præcedenti nedū
meliorem esse causam illius qui senten-
tiam reportauit, vt illic notauī, verum
etiam illius qui executionem petit, nā
si duo sententias reportauerint diuersis
temporibus latus qui prius executionē
petierit, alteri præponendus erit, *Greg.
Lopes in d. l. 11. glos. Non ha demanda. Sua-
res in l. post rem iudicatum in declar. legis
regni. vers. vltimus nota, num. 14. declarā-
do tamen iuxta ea quæ Castus decis. 16.
ex nume. 2. & dixi supra in præfat. regulæ
4. ex num. 27. & hac de plano procedūt
si creditores personales in diuersis ne-
gociationibus debita contraxerint, di-
uersum procedit si debitor habuerit plu-
res negotiationes veluti quia haberet
plures tabernas diuersi generis, alteram
vini, alteram olei, quia vnus tabernæ cre-
ditor personalis alteri creditori eiusdē
tabernæ præponendus non erit, & si in-
ter se contendant pro rata concurrūt d.*

de priuileg. credit. resolat. & extind. iur. hyp.

1. si procuratoris. §. si plures. Greg. Lopes in d. l. 1. 1. glos. que uenit. Gab. Pereira supra num. 3. Stracha de decessoribus ultima parte ex num. 20. usque ad num. 26. Bolaños in 2. parte Curie Pbilipica lib. 2. cap. 22. numero 58. Idque procedit etiam si sint socij, & alter eorum hypothecam habeat Paulus Castrensis lib. 2. consilio 245. ubi creditores societatis praeferuntur in bonis illius creditoribus participum, Felicius de societate cap. 31. num. 24. Fontanella de pactis nuptialibus tom. 1. clausula 4. glos. 7. part. 2. ex num. 52. ubi quod creditores hypothecarij socij non praeferuntur in bonis societatis creditoribus personalibus illius, Noguero allegat. 1. num. 149. Hermosilla in l. 49. tit. 5. part. 5. glos. 6 num. 9. Gratianus tom. 5. cap. 964. num. 1. Si vero plures ex causa lucratua ad bona debitoris accedant prout si sunt plures legatarij, & hereditas non sit soluendo, adhuc pro rata inter eos solutio fieri debet, iuxta text. in l. quarebatur. ubi doctores. ff. ad legem falcidiam, per quem hoc tenet Paulus in l. si quis testamento. §. 1. ff. de legat. 1. Scobar. de ratiocinijs comp. ptas. 10. nu. 3. Greg. Lopes in l. 26. verbo obligados. tit. 13. part. 5. ubi quod hoc ne de locū sibi vēdicat quādo legatarij creditores essent quantitatis, sed etiā si species eis relicta foret, subscribit Gomes tom. 1. var. cap. 12. nu. 34. Scobar supra in fine. pater Sanchez consiliorū moraliū lib. 4. cap. 2. dubio 11. num. 8. & licet contrariū tenuerit Angelus in l. si certarum. §. si milites. ff. de testamento militis, ubi dicit quod legata in specie relicta praestanda sunt absque aliqua diminutione, sequuntur Gregorius Lopes sibi contrarius in l. 1. tit. 11. part. 6. verbo de las mandas, Zuñillos cōmun. contra com. quest. 163. numero. 37. A priori sententia non recedas, quam amplius procedere tā in legatis pijs quā in profanis, si enim legata pia & profana excedant vires patrimonij testatoris ad aequalitatem pro rata deducenda sūt docet Tiraquelus de priuilegijs pia causa, priuilegio 26. num. 5. Gatierrres in l. nemo potest. ff. de legat. 1. num. 97. Scobar. supra num. 8. Greg. d. verbo mandas. Sánchez num. 5. ubi limitat in legato libertatis qui licet filiorum legitimas non minuat, omnibus tamen legatis tanquam res alienū praefertur per text. in l. si seruus. §. si incertū cum lege sequenti. ff. ad legem falcidiam. & in l. 1. §. in quibusq. ff. si cui plus. Greg. in loco citato. Præterea circa supra resolu-

ta est aduertendum, quod inter hos creditores personales praefertur ille cui solutio prius per debitorem facta est, nec ab eo licebit pecuniam solutam reuocare. l. si pupillus. ff. quæ in fraudem creditorū. l. 9. tit. 15. part. 5. intelligendo tamen nisi iam debitor decoqueret, vel in illorū fraudem solutio fieret, quia tūc solutio illa reuocaretur. l. qui autem. §. penult. ff. quæ in fraudem creditorum d. l. 9. sicut etiā bona alienata in fraudē creditorum regulariter reuocantur, quia vero in hanc materiam incidimus, quæ quidem est propria & genuina huius regulæ in qua de creditoribus personalibus sermo est è re erit nonnulla circa illam inuestigare, vt sic perfecte regula ista remaneat explicata.

4 Dico igitur in fauorem creditorū personalium cōcessam à iure reperiri actionem Fabianam & Paulianam, quam sic vocat l. videamus 2. §. in Fabiana ff. de vsuris. quæ quidem actio à prætore fuit instituta, vt in l. 1. & in l. ait prætor. ff. quæ fraudem creditorum. vt sic consultū esset creditoribus aduersus ea quæ faciūt debitores in eorum fraudem, differt autē hæc actio à fraudatorio interdicto, quia hoc non in creditorum fraudem, sed in eorum fauorem tendit, veluti si quis ex aliena pecunia creditori scienti soluit, de quo in l. pupilli 96. ff. de solut. nam licet gesta in fraudem legis non valeant. l. non dubium. C. de legibus. gesta tamen in fraudem creditorum tenent. l. si libertas. ff. de iure patronatus. tamen si per hanc actionem rescindantur, vt per totum titulum. ff. quæ in fraudem creditorū, & per totum. C. renouandis bis quæ in fraudem. differt etiam à reuocatoria quæ competit ex hypothecaria, quia in illa actione requiritur fraus, re; & consilio. l. ait prætor. §. 1. cum seqq. l. si quis cum haberet. ff. quæ in fraudem creditorum. non sic in reuocatoria quæ competit ex hypothecaria, de qua in antihetica hoc si debitor. C. de pignoris l. 14. tit. 13. part. 5. in qua fraus nō petitur, quia scilicet res hypothecata transit cum suo onere. l. ultima. §. luti. ff. de denat. cap. ex literis in fine de pignoris.

Ex qua differentia obiter inferas veram non videri sententiam illorum qui dicunt creditores nō posse reuocare dotem genero datam quando bona patris antea erant hypothecata, quam sententiam admittere videntur per text. in l. si.

*fu. §. si à socero. ff. que in fraudem credito-
ram*, quia scilicet gener ex titulo onero-
so dotem accepit, quam sententiam ma-
gis probat post *Ursillum in additionibus
ad Afflictum decis. 86. in fine.* qui in filiis
loquitur, dum tamen pecunia consump-
ta proponatur, *Fontanela de pactis nuptia-
libus tom. 2. clausula 5. glo. 2. 3. parte 7. ex
numer. 73.* Sed certe parcant manes tan-
torum virorum, sententia enim illorum nul-
lo modo placere potest, quia ille §. lo-
quitur in reuocatoria quæ comperit ere-
ditoribus personalibus ex illo titulo ff.
que in fraudem: non vero quæ de bona pa-
tris dotantis pignoris nexu tenebantur,
qui casus est longe diuersus. Nam ti-
tulus sub quo constitutio illa collocata
reperitur, qui quidem totus loquitur
de actione Pauliana competenti credi-
toribus personalibus aperte demonstrat
de illa personali actione loquam fuisse,
& licet de iure communi hoc dubium
foret, iure tamen regio hoc aperte ex-
primitur in *d. l. 7. tit. 15. part. 5.* quæ fuit
desumpta ex *d. §. si à socero.* ut ibi obser-
uat *Gregorius Lopes verbo en dote.* (ibi)
*Personal debdor dezimos, que es aquel quã-
do la persona tan solamente es obligada por
el dado, e non los bienes.*) & infra de eodẽ
creditor loquens, *Esso mesmo dezimos,
q̃ seria si tal debdor dieſſe en su vida, o mã-
dasse en su testamẽto alguna cosa delas suyas
a otro. Ca si de lo que ſinca non pudieſſe ser
entregados y pagados aquellos a quiẽ deuieſſe
algo que se puede reuocar tal donacion, o mã-
da en la manera que de ſuso diximos, e si por
auentura aquella cosa non la enagenasse dan-
dola, o mandandola en su testamento, mas la
vendieſſe, o la dieſſe en dote, o a peños.*) quæ
quidem verba manifeste indicant in hac
specie de creditoribus personalibus lo-
qui, non vero de hypothecarijs.

Habito igitur pro constanti quod præ-
dicta iura loquuntur in actione persona-
li, dubium non est quin prædicta senten-
tia ex illis iuribus deducta falsa præcul-
dubio est iudicanda, si præsertim huc ad-
das iura & fundamenta quibus proba-
uimus supra regula secunda, ampliatio-
ne septima ex num. 82. verius esse tã cre-
ditoribus realibus simpliciter quam e-
tiam illis qui hypotheca reali priuile-
giata innituntur, siue pecunia extet, siue
consumpta proponatur ius reuocan-
di pecuniam posteriori creditori solu-
tam concedendum esse, alijs enim si
illa opinio simpliciter admittenda esset

præsertim in re extanti, prout est de me-
te *Fontanelæ* & aliorum de quibus su-
pra, sequeretur quod positum esset in
manu patris illudere & fraudare credi-
tores in iure, sibi acquisito & radicato in
ipsius bonis in hypotheca per ipsum con-
tracta, contra ordinarias iuris regulas
quæ ubique proclamant debitores in re
creditori hypothecata præiudicium in-
ferre non posse, de quo est *text. expressus
in l. debitorẽ 15. C. de pignoribus.* & expres-
sius habetur in *l. si commenerit 18. §. si fun-
dus. ff. de pignoratitia actione. text. elegans
in l. res. C. remissione pignoris.* ubi sic (*Res
pignoris hypothecate iure creditoribus ob-
noxias citra consensum eorũ debitores alie-
nantes præcedentem non dissoluant obliga-
tionem.*) Quæ omnia Iureconsultorum res-
ponsa sic pro nostra sententia clara &
aperte sunt ut absurdum videatur saltem
in re ipsa extante quæ cum ipso onere
quod rem sequitur tanquã lepra lepro-
sum, contra eã aliquid canillare seu ma-
chinare ex dispositione *text. in d. §. si à so-
cero*, quæ in diuersis terminis loquitur,
videlicet in reuocatoria cõpetenti cre-
ditori personali ex illo titulo, si vero
dos in pecunia detur quæ cõsumpta pro-
ponatur adhuc in hac specie prædicta sen-
tentia corrumpit, tum ex supradictis, tum
etiam quia pecunia in genere hypotheca-
ta licet bona fide consumpta sit quã-
semper extet per hypothecam auoca-
ri poterit, quia genus perire nõ potest.
l. incendium. C. si certum petatur. vel per
conditionẽ ex lege. *l. ult. §. et si præfata
C. de iure deliberandi.* vel per actionem in
factum, ut per *Barbosam 6. part. l. 1. ff. sol.
matrim. num. 22.* de quo nos late regula
secunda, ampliacione septima ex nume-
82. tum denique & fortius quia disposi-
tio de qua in dicta *l. fin. §. si à socero* nullũ
cõtinet speciale in fauore dotis vel ma-
riti, sed attentis regulis iuris commu-
nis procedit, iuxta quas non licet credi-
toribus personalibus pecunias alijs simi-
libus creditoribus solutas reuocare, ut
fatetur *Fontanela supra part. 6. ex num. 21.*
& probatur in *d. l. pupillus.* & in *l. si nõ ex-
pedierit. §. si pupillus de bonis auctoritate iu-
dicis possidendis*, præter quam si fraus in-
terueniat, & tamen verum est quod ere-
ditores reales auocabunt pecuniam cre-
ditoribus personalibus solutam, tum ex
iuribus supra relatis, tum etiã quia hoc
aperte colligitur ex *d. l. pupillus.* & in *d.
§. si pupillus*, quæ illud speciale tribuit

bbbbb

bene

de priuil. credit. resolut. & extind. iur. hyp.

beneficium, diligentie, vigilantie, ac solitudini creditoris personalis, cuius debilius ius habetur, ac proinde illam prelationem ei concedit, non sic dicendum aduersus creditores hypothecarios quibus ius radicatum est in bonis ipsius debitoris cuius factum illis prejuditium afferre non potest, ut euincunt iura supra relata.

Vltius circa eandem materiam advertendum erit illam esse differentiam inter casum quo a fraudatore res aliqua recipitur titulo lucratiuo, vel oneroso venditionis, vel simili, nam contra accipientem titulo lucratiuo reuocatoria competit quamuis fraudem creditoribus fieri ignorauerit, quia scilicet agit de lucro captando, ut probat text. in l. qui autem §. simili. ff. quæ in fraud. credit. l. penult. C. de od. tit. Ac vero contra eum qui aliquid accepit titulo oneroso, verbigratia, emptorem, non datur creditoribus actio reuocatoria quamuis re vera fraudetur nisi emptor fraudis particeps fuerit. l. si debitor 7. l. ait prator in principio, ff. qui in fraud. l. 7. tit. 15. part. 5. quia emptor qui pretium soluit agit de damno vitando, de quo Cancarius 3. part. variarum cap. 17. nume. 461. Rolandus à Valle consil. 5. vol. 2. Capicius decis. 128. nume. 10. & 11. Surd. consil. 382. vol. 3. nu. 64. Barbosa 6. part. l. 1. ff. solut. matrim. nume. 24. Fontacela de pactis nupt. clausula 5. glossa 8. part. 7. ex num. 55. & 56. vbi notabiliter dicit iudicatum, quod etiam morte lite obtinuit quidam quod non procederet contra se tanquam emptorem domus in fraudem creditorum venditæ eo quod non constitit de fraude ipsius, intellege tamen nisi hypotheca interueniat, quia tunc nulla excussione facta contra tertium agi potest, glossa magna in fine in authent. hoc si debitor. C. de pign. vbi Bart. dicit hoc tenere communiter Doctores, sequuntur Gab. de fideiuss. lib. 3. conclus. 1. numero 48. Angel. Azo, & Salicet. in d. authent. hoc Brunorus à Sole in compendio verbo hypotheca. & l. est 14. tit. 13. part. 5. vbi Greg. verbo primeramente.

5 Præfigitur autem huiusmodi creditoribus annus ad renocandum bona in illorum fraudem alienata, qui annus currit à die scientiæ. l. 1. l. ait prator in principio. ff. quæ in fraudem creditorum d. l. 7. quinimo ab ea die qua facta excussione in bonis debitoris repertus fuit non soluendo, quod ex eo primo probatur, nā

hæc actio creditoribus non competit nisi ab ea die qua fuerit præcognitum debitorum non esse soluendo, ut probant iura modo citata, igitur consequenter necessario dicendum est ab eo tempore quo excussio facta est in bonis debitoris prædictum tempus currere, cum ante illud non possit dici illius statum præcognosci, quo casu succedit regula non valenti agere tempus non currere. l. 1. C. an. nali exceptione, quod in specie probari videtur in d. l. 1. (ibi) Intra annum quo experiundi potestas fuit. & in d. l. ait prator. (illic) Non plusquam annus cum de ea re de qua agitur experiundi potestas est. & melius colligitur ex d. l. ait prator. §. annus. (illic) Venditionis bonorum, hoc est, executionis. ita Faber in §. item si quis in fraudem num. 17. vbi Angelus numer. 10. Is. num. 87. inslit. de actionibus. Cuiatius lib. 12. obseruat. Gregorius Lopes in d. l. 7. verbo facta vn año. Huc addas fundamenta & Doctores citatos supra regula 3. limit. 3. num. 22.

Hæc tamen sententiæ aduersatur opinio glossæ verbo annum in l. vltima. C. de renocandis his quæ. vbi quod quamuis annus ille utilis sit computari debet à die fraudulentæ alienationis, non autem à die factæ executionis, quod nititur probare ex text. in d. l. qui autem §. vltimo. (ibi) A die venditionis, & in d. §. annus sequuntur Mainierius lib. 2. actionum cap. 10. Platea in d. §. item si quis, plures quos refert Tiraquelus lib. 1. retractus. §. 36. glossa 2. numero 42. Sed refellitur eorum sententia ex rationibus pro contraria supra adductis. neque obstat text. in d. l. qui autem, & in d. §. annus, quia responderi potest illud verbum (venditionis) de quo ibi deberi potius referri ad venditionem bonorum quæ fit propter executionem in bonis debitoris, quæ ad fraudulentam venditionem, quæ interpretatio suadetur ex discursu text. in l. vlt. §. vlt. ff. quæ in fraudem creditorum. & sequuntur Faber. Angel. & Cuiat. vbi supra. neque item obstat quod actio ex testamento ff. si quid in fraudem patron. quæ Fabiana vocatur quando libertus testatus decessit, Caluisiana vero quando intestatus ex text. in l. 3. §. hæc actio. & §. sequenti. ff. si quid in fraudem. Perpetua est ac perpetuens videbatur hanc etiam actionem Paulianam quæ alteri simillima est perpetuam esse debere, & non annalem, quia facillime respondebis, quod ex mul

etis differentiis quæ inter utrâque datur una est, quod actio Pauliana rescissoria dicitur, & præcipue in ea interdicitur reuocare alienata in fraudem ex æquitatis ratione quâ prætor considerauit in d.l.i. & in d.l. qui autem §. simili modo, plane actiones, quæ rescinduntur regulariter prætoris & annales sunt, ex l. in honorarijs 35. vers. sed tunc. ff. de act. & obligat. actio vero Fabiana & Caluissiana præcipue interdicit restituere & refarcire damnum datum patrono per libertum alienantem in fraudem debite portionis, & ideo dicitur persecutoria, & tanquam talis perpetua, ut colliges ex text. in l. 3 §. i. ff. si quid in fraudem. Verum enim vero licet prior sententia probabilior videatur, redditur tamen multum difficilis ex his quæ superius annotauimus dicta regula tertia, limitatione tertia ex num. 22. ubi aduersus Alexandrum & alios concludimus præscriptionem aduersus actionem hypothecariam currere à tempore quo tertius res possedit, nec obstat præcipuum contrariæ sententiæ fundamentum, quia illud procedit quando impedimentum erat eius qualitatis ut remoueri non posset, secus quando facilimo negotio poterat amoueri, quia tunc perinde haberi debet, ac si nullum subesset impedimentum. l. qui bus diebus in principio. ff. de condit. & demonstrat. Felinus in cap. ex transmissa, col. penult. de præscript. Adde superius dictis quod etiam si creditor habuit animum tantum fraudandi unum creditorem, & non alios quos forsitan ignorabat, omnibus tamē competit remedium ad reuocanda alienata in fraudem creditorum, l. ait prætor §. illud. ff. quæ in fraudem. de quo vide Alexandrum l. etiam §. licet. ff. soluto matrim. & ibi Gofredum, Barbof. in l. maritum. num. 102. ff. eodem.

6 Illa autem quæ hucusque circa actionem reuocatoriam, de qua supra resolui-
uimus, procedunt quando bona alienata inueniuntur, secus si debitor dolose & per fraudem illa occultauit, ita ut inueniri non possint, quia tunc aduersus ipsum debitorem fraudatorem datur actio in factum ex secundo capite edicti de his quæ in fraudem creditorum, ut probatur in d.l.i. (ibi) Idque etiam aduersus ipsum qui fraudem fecit seruabo. quæ actio duobus casibus locum habere potest: primus est quando debitor omnibus bonis exutus per executionem in illis factam alia de nouo acquirit, & tunc da-

tur ista actio in factum contra ipsum fraudatorem ut ex bonis de nouo acquisitis satisfaciat in quantum facere potest, ut est regulare in quocunque debitore qui ad meliorem fortunam peruenit post factam bonorum cessionem, iuxta text. in l. 4. ff. de cessione bonorum §. ult. institutis de actionibus. Secundus casus est quando debitor res suas per fraudem alienauit, ita ut nullo modo recuperari possint, ut supra, & tunc conceditur actio in factum ut debitor in carcerem detrudatur, text. in l. ult. §. ultim. ff. quæ in fraudem creditorum, iuncta gloss. ultima communiter recepta ex lasone in d. §. item si quis. Gom. in l. Tauri 79. num. 2. & 2. tom. var. cap. 11. num. 52. Ita ut etiam si maxime velit cessionem facere non possit carcerem evitare, propter penam duplicatam fraudis cum non solum alienauerit in fraudem creditorum sed ita alienauit bona ut nullo modo haberi possint, ut supra citati aduertunt, qui nimo actionem illam in factum aduersus heredes fraudatoris competere voluit Acurt. in l. i. C. de iure fisci lib. 10. in glossa magna in tertia lectura. Sed manifeste conuincitur ex eo quia actio illa in factum est actio penalis, ut colligitur ex d.l. ult. §. ult. in fine. (ibi) quam penam. plane constat quod actio penalis non datur contra heredes illius qui in penam per fraudem incidit, aut per delictum, d.l. in honorarijs. ff. de act. & obligat. l. sicut pæna. ff. de regulis iuris. l. unica. C. ex delictis defunctorum. Secundo ex eo intellectus Acurt. in terminis d.l. i. conuincitur, quia illa actio, ut supra diximus, tunc datur cum bona nullo modo haberi possint, ac in terminis illius legis bona seu prædia donata in specie extabant, igitur intellectus ille nullo modo sustineri poterit, & hæc iure communi inspecto procedunt, iure vero regio aduersus mercatores fallaces qui libros & bona occultauerint tanquam contra publicos latrones procedi iubetur, ut in l. i. tit. 19. lib. 5. recopil. Quibus præhabitis & constitutis regula sic formari poterit.

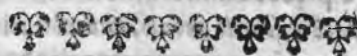
REGULA QUINTA & ultima.

Creditores personales si cum priuilegiatis aut hypothecarijs concurrant eis cedere & fasces submitte

de priuil. credit. resolut. & extinct. iur. hyp:

re debent inter se vero pro rata distributione fiet nisi in executione sententia aut solutione citra fraudem consequenda alter illorum diligentior fuerit.

PATET regula ex dictis in praedictis precedentibus, & ideo ad ampliationes & declarationes illius breuiter tamen properamus.

S V M M A R I A.

- 1 Dominus directus actionem personalem habet pro solutione laudemij aduersus emphiteutam qui rem alienauit.
- 2 Is qui damnum patitur actionem personalem habet aduersus illum qui damnum intulit.
- 3 Actio personalis competit aduersus procuratorem qui a duobus mandatum accepit quando pecuniam recepit.
- 4 Actio personalis aliquando aduersus hypothecam praeualet per beneficium separationis honorum.
- 5 Is qui emphiteusim alienauit pro solutione canonis actione personali teneatur.
- 6 Et generaliter actio personalis competit in omni casu & contractu, vel quasi, vel ex maleficio.
- 7 Origo cessionis bonorum praemittitur.
- 8 Heres qui non confecit inuentarium, & voluit fraudare creditores beneficio cessionis non potitur.
- 9 Debitor fiscalis cessionem facere non potest.
- 10 Debitor qui pro delicto condemnatur cessionem facere non valet.
- 11 Cessio in fauorem debitorum introducta nec etiam pacto interposito renuntiari potest.
- 12 Defensor seu curator quando bonis decocti dandus sit ostenditur.
- 13 Si creditores dissentiant in moratoria maiori parti illorum standum est.
- 14 Oppositio creditoris etiam post sententiam fieri potest.
- 15 Oppositio tertijs coram iudice qui sententiam proculit fieri debet.

16 Refertur questio defacto vtrum addicere vni ex creditoribus, pretio tamen non soluto, nec re tradita fructus interim suos faciat.

17 Si adsint creditores quorum dies nondum cecidit, & tamen debitor decessit an oēs indistincte ad concursum admittantur.

Pro laudemio quando actio personalis competat, quando pro damno dato, quid in procuratore a duobus constituto, & an pro substituente dominus teneatur, cessio quoque bonorum in quibus casibus sit concedenda, an illa renuntiari possit etiam adhibito iuramento, dilatio item debitoribus quando concedi debeat, quo pacto maiori illorum parti standum sit, quo etiam modo petenda sit executio in bonis debitoris, vel a creditore, vel a tertio ius resolutionis dominijs contendente, & an vendita re absque numeratione pretij, & traditione illius fructus interim percepti ad emptorem pertineant ad explicationem l. fructus. C. actionibus empti. & l. curabit. C. eodem tit. iuncta l. 23. tit. 5. part. 5. in his vltimis ampliationibus late, nouiter, & diligenter disceptatur.

Regula quinta. ampliatio prima. 2. & 3. 281

AMPLIATIO PRIMA,

2. 3. 4. 5. & 6.

Amplia prima pro-
cedere in actione
personalis quæ domino
directo competit pro solu-
tione laudemij quando res

I emphiteutica si tertium alienata pro-
ponitur, quia tunc aduersus illum qui
rem alienauit dumtaxat actio persona-
lis datur, non vero realis contra tertium
in quo ratio dubitandi esse poterat an
hec vel illa actio cõpeteret, prout tenuit
se *Amadeu de Ponte in tractatu laudemij*
quest. 45. refert Surdus decis. 31. num. 5.
ex eo quia præstatio laudemij est onus
reale quod rem sequitur, *l. Imperatores,*
ff. de publicanis & vectigalibus. item quia
pro gabella competit hypotheca, atque
ita de illa ad laudemium argumentum
valet *Gratianus disceptationum forensium*
cap. 186. num. 10. ex alijs Barbosa in rem-
issionibus ad leges regni Portugalia lib.
4. tit. 38. num. 53. vbi quod facultas exi-
gendi laudemium non est personalis, sed
realis, hoc est, annexa rebus & bonis em-
phiteuticis, quoniam & decimæ æquipa-
ratur, & quemadmodum pro ipsa com-
petit hypotheca privilegiata, sic etiã &
pro laudemio illa concedenda erit ex
alijs *Surdus dicto loco.* & facit quod tra-
dit *Ant. Faber in suo C. lib. 4. tit. 42. dis-*
fini. 9. in allegat. num. 4. vbi quod hec ac-
tio licet personalis sit, est tamen in rem
scripta participans vtramque naturam,
subscribit *Brito in cap. potuit de locato. §.*
5. num. 18. iuuat sententia illorum qui di-
cunt pro pensione emphiteutica hypo-
thecam aduersus tertium competere,
ve voluit *Bald. in authentica si quas ruias*
col. penult. post. principium num. 5. sequit
plures alij quos refert & sequitur *Feli-*
cianus in proœmium operis de censibus. Val-
lasc. de iure emphyt. quest. 6. nu. 8. *Reinos.*
observat. 19. num. 16. iunctis doctoribus
& fundamentis per nos traditis supra re-
gula secunda, ampliatio 4. num. 20.

His tamen non obstantibus ab am-
pliatio non discedas, quoniam quod
si possessor emphiteusis post eam alie-
natam decoxit, semper aduersus ipsum,
& illius heredem regressus dabitur ex

illa actione personali qua antea teneba-
tur, & primo ex eo quia creditor, & sic
dominus emphiteusis in illa dominium
habet directum, quo casu in re propria
hypotheca dari non potest, *l. neque pig-*
nus. ff. de regulis iuris. Secundo, quia ac-
tio ad soluendum laudemium est perso-
nalis sicut de emphiteuta dicitur, cuius
ad soluendum canonem sola personalis
actio est constituta, non vero res ipsa,
prout ex alijs supra defedimus dicta re-
gula 2. ampliatio quarta, & licet aliàs
probabilior sit sententia quod res emphi-
teutica sit solutioni canonis astricta, ad
huc inter vnum & alium casum differen-
tia constitui debet, quia solutio laude-
mij est quedam res separata ab ipsa re
in emphiteusim concessa, nec potest di-
ci onus reale aut personale, qua ratione
immunitate concessa ab omnibus oneri-
bus realibus & personalibus ob nume-
rum duodecim liberorum non erit quis
immunis & exemptus à solutione lau-
demij, iuxta tradita per *Menoch. consilio*
279. Surdus d. decis. 31. numer. 21. Diuer-
sum procedit in solutione canonis qui
quidem rem plus afficit, cum si ille non
soluatur res cadat in commissum, eandẽ
quia hypotheca nõ datur nisi in casibus
à iure expressis, iuxta sententiam glossæ
in *l. 2. ff. de privilegijs creditorum* quo fun-
damento hanc partem sequuntur *Crane-*
ta consil. 90. Oldradus consil. 202. numer.
1. Becius consil. 35. num. 4. & plures alij
quos refert & sequitur *Surdus d. loco in fi-*
ne, vbi pro eadem sententia Senatũ cõ-
suisse testatur *Rodericus de annuis reddit.*
lib. 2. quest. 22. num. 45. *Noguerol allegat.*
1. num. 98. Mangil. de euit. quest. 124. nu-
mero 48.

2 **A**mplia secundo regulam procede-
re in eo cui damnum datum fuit,
quia is actionem personalem habet
aduersus illum qui damnum iaculit, quia
scilicet ex omni maleficio oritur actio
civilis seu persecutoria, ve notat glossa
in *l. fin. ff. de priuatis delictis* & est expres-
sa *l. 13. tit. 19. part. 5.*

3 **A**mplia tertio procedere in pecunia
accepta ab eo qui à duobus mãda-
tum accepit, quia aduersus procu-
ratorem competit actio personalis, iu-
dicatum refert *Castus decisio Lusitana*
7. numer. 5. per text. in §. duorum institutis
de rerum diuisione, à quo antem tempo-
re currat obligatio in mandato quo ad
prelationem creditorum ad hoc vido-

cccccc

minus

de priuil.credit.resolut.& extinct.iur.hyp.

minus obligatur an scilicet à tempore quo datum est, vel ab eo quo obligatio contracta fuit. vide *Carrasc. ad aliquas leges regni cap. 11. num. 280.* vbi tandem resoluit obligationem currere à die contractae obligationis, nec retraheri ad tempus quo mandatum fuit confectum in praedictum iudicium creditorum medio tempore contractorum, ex doctrina *Bald. consil. 466. volum. 5.* adde *Manticā de tacitis & ambiguis lib. 11. tit. 22. numer. 16.* *Rotam Gen. 188. num. 12.* *Noguerol allegat. 22. num. 8.* Si vero procurator alium substituat an ex facto ipsius substituti actione personali in concursu teneatur disputat idem *Carrasc. ibidem ex nume. 288.* & illic decidit teneri ex *l. 19. vers. pero. tit. 5. part. 5. iuncta definitione Codicis Fabriani lib. 4. tit. 26.* vbi resoluitur substituentem teneri ex facto substituti, declarando tamen nisi etiam habeat mandatum ad substituentem, ut ibidem per *Carrasc. num. 29.* Quid autem dicendum si negotiorum gestor, procurator, seu alter administrator pecunias domini dolose in propria utilitate conuertant. vide *Peregrinum lib. 6. consil. 38. num. 10. & 19.* *Grat. discept. forens. tom. 5. cap. 935. num. 14.* *Gait. de credito cap. 4. in appendice quasito 11. numer. 235.* vbi aduersus *Manticam lib. 11. tit. 14. num. 10.* affirmat dominum aduersus supradictorum bona hypothecam priuilegiatam habere, de quo vide *Noguerol allegat. 1. num. 42.*

4 **A**mplia quarto ad eò procedere ut aliquando actio personalis aduersus hypothecam praeualere debeat per beneficium separationis bonorum, ut in *l. 1. §. sciendum. ff. de separationibus.* nam si quis haeres alterius fuerit qui alicui actione personali tenebatur, & ex post facto bona illa hereditaria propter debitum ab eo contractum obligauerit, actio illa personalis petita bonorum separatione praefertur, ut habetur in *d. §. sciendum. Roderic. de concursu 2. part. art. 4. nume. 13.* vbi idem admittit in legatario cui licet hypotheca competat ex *l. 1. C. communia de legatis.* ei tamen actio personalis à defuncto contracta praefertur per text. in *l. quoties. ff. de separationibus.* sequitur *Zenillos comm. contra com. quas. 103. num. 30.*

5 **A**mplia quinto in actione personali qua tenetur is qui emphyteusim alienauit declarando ut supra regula 2. ampliat. 4.

6 **A**mplia sexto & ultimo generaliter in omni casu pro quo de iure competit actio personalis tantum, vel illa descendat ex contractu, vel ex maleficio, de qua in *§. omnium cum pluribus sequentibus, vbi plura exempla constituntur institutis de actionibus,* quia in his casibus locus aperitur actioni tributoriae, de qua in *l. procuratoris. §. si plures. ff. de tributoria actione.* quae ad hoc principaliter introducta fuit, ut habes supra regula quarta, ampliatione sexta, 7. & 8. vbi differentia patet hanc actionem tributoriam & de peculio notatur, ita ut in hac sit satis sententiam reportare, ut praelatio concedatur, in illa vero nullum emolumentum consideretur, ut probatur in *d. l. procuratoris. §. fin.* intelligendo tamen si plures creditores eiusdem negotiationis concurant, secus si diuersi tituli & generis sint, quia tunc praedictae actioni tributoriae locus erit, ut est expressum in *d. l. procuratoris. §. plane. & in l. 2. tit. 15. part. 5.* & dixi in praefatione huius regulae num. 13. Sicque absoluitur haec ultima regula, in qua finis imponitur, vniuersae creditorum materiae iuxta praedictionem & praerogatiuam vniuersiusque creditoris in qua ab ordine literae & successus, adhibitis tamen declarationibus de quibus supra vnus alteri praepositur, nunc vero ad cessionem bonorum, inducias debitoribus concessas, & ad formam quo haec praelatio sit petenda pro perfecta & absoluta materiae explicatione transiit facimus, in quo clarioris doctrina gratia prius de cessione bonorum, deinde de inducijs debitoribus concessis, & de nique de forma procedendi in graduatione creditorum sigillatim à nobis agendum erit.

7 Et quo ad primum notandum est circa inopes debitores tam olim quam hodie varia fuisse constituta, lege enim duodecim Tabularum debitores qui creditoribus soluere non poterant, eis vincti tradebantur, & capitis penam luebant, & si plures existerent creditores in partes secabatur, sed plures victos fuisse secutum neminem, tradit *Aulus Gellius notitiam Atticarum lib. 20. cap. 1.* quam penam in pudoris notam fuisse conuersam, maluisseque prudentes legumlatores suffundere, hominis sanguinem quam effundere, ex *Tertuliano scribit eleganter Baldinus ad leges duodecim Tabularum cap. 46. & numero. fin.* *Conar. 2. resolut. cap. 1. à prin.*

principio, Baeza de inope debitore cap. 1. a num. 56. cum seqq. quoniam Romanorum iure debitorum filij in seruitum tradebantur creditori, ut probat multis Baeza ubi proxime a nu. 60. eundemque fuisse Hebreorum morem colligitur ex lib. 4. Regum cap. 4. ad quem locum videtur alludere Evangelica parabola Matth. 18. (illic) Assimilatum est regnum caelorum homini regi. iuncto (ibi) uxorem eius & filios.) sed quia hominem liberum pro debito civili retineri semper iniquum visum fuit, sancita est lex Petilia anno ab urbe condita 428. Caio Petilio, & l. Papirio Consilibus, qua fuit sublata lex duodecim Tabularum, & in ea cautum ne quis ob pecuniam in vinculis teneretur, & eius bona non corpus essent creditori obnoxia, sed non ita in totum usus capiendi debitorum fuit sublatus, ut constat ex multis quae diligenter adducit Baeza d. cap. 1. a num. 63. quoniam si bona non habeat condemnatus ex hodierno iure carcerem mittitur, glos. verbo vinculis per text. ibi in l. 3. ff. de suspensis tutoribus. quam commendant multi de quibus Menchaca successione creat. lib. 1. §. 6. num. 38. Conar. d. cap. 1. a num. 2. Valasc. consultatione 13. ut vero euitet carcerem oportet, & licitum est bonis cedere. l. 1. C. qui bonis cedere possunt. l. 4. tit. 15. part. 5. tradunt Gons. l. 79. Tauri a num. 1. Gutierrez de iuramento confirmat. 1. part. cap. 16. num. 10. Afflictis decis. 288. Pax in praxi 4. part. tom. 1. cap. 6. ex num. 1. Parladorus lib. 2. rerum quotidianarum 5. part. cap. fin. §. 7. nu. 7. Villal. diego in Politica cap. 2. ex num. 165. Roderic. de concurs. 1. part. num. 7.

Sed & in pluribus nationibus adhuc durant rigoris legum duodecim Tabularum vestigia, nam apud nos, sancitum est in l. 4. §. 6. tit. 16. lib. 5. recopilat. ut debitor inops addicatur creditori torquo ferreo ut ei seruiat, & ex operibus satisfaciatur, ut late explicat Baeza per totum illum tractatum de inope debitore, ubi cap. 2. a numer. 39. latissime legem illam ab iniustitia defendere nititur, quoniam cum Pius Quartus constitutione 11. decreuisset ne debitores admitterentur, petentes dilationes ob inopiam nisi portarent birretum viride Pius Quintus (ut refert Petrus Mattheus inter ipsius motus proprios) constitutione 44. ultimi supplicij, ea qua fures pleantur pena coerceri iussit eos qui nullo casu fortuito, sed in curia, vel prodigalitate bona dis-

spauerint ob eamque causam creditoribus debita non soluerint, quod actius & seuerius iure regio in mercatores qui bona & libros occultauerint constitutum est l. 1. tit. 19. lib. 5. recopilat. Et haec est prima limitatio ad regulam quae deducitur ex iuribus supra adductis quibus debitori conceditur ut cessionem facere possit, & obiter notabis quod captiuus pro libertate in pignus se submittere potest, l. ab hostibus. C. de captiuis & postliminio reuersis notat Rebusus in l. hostes ff. eodem tit. pag. 641. ubi subdit quod redimenti seruire debet quousque pretium soluat, cui contradicit Valasc. consult. 30. num. 15. hoc tantum admittens in hoc regno Castellae atteatis legibus supra relatis, quibus debitor creditori seruire compellitur.

8 Limita secundo superiorem resolutionem non procedere in herede dolo inuentarium faciente, is enim cum voluerit fraudare creditores bonis cedere non potest, ut in authentica de hereditibus & falcidia. §. sancimus. Bald. in l. 1. col. 1. C. qui bonis cedere possunt. Duenas regula 65. vers. decimo fallit. pro qua sententia facit quod alienans bona in fraudem creditorum cessionem facere non potest. l. fin. & ibi glos. ff. quae in fraudem credit. & in l. etiam. §. 1. ff. solut. matrim. glossa in §. quod autem in fine in authentica de fideiussoribus super verbo cadere, Socinus regula 66. in principio. propter duplicatam fraudem quo casu datur actio in factum, ut supra dixi in praefatione huius regule.

Limita tertio non habere locum in eo qui obligatus est ad onus personale, quia cedendo bonis non liberatur. l. cum fructus. & ibi glossa. ff. de usufructu. Duenas dicta regula 65. Socinus regula 68.

Limita quarto in illo cuius bona licet fuerint confiscata, beneficio tamen principis fuerint restituta, casus est singularis in l. penultima & fin. C. de sententiam passis. Duenas proxime vers. decimo quinto fallit.

Limita quinto non habere locum in emphiteuta notat Speculator in tit. de locato. §. nunc aliqua, vers. 128. & ibi Ioann. Audras in addit. Bald. in d. l. 1. col. vlti. C. qui bonis cedere possunt. Duenas, & Socius supra citatis locis. sed de hoc in praxi dubito.

Limita sexto in eo cui data est dilatio ad solvendum, quia tunc non potest

de priuileg. credit. resolut. & extinct. iur. hyp:

amplius cedere bonis notat glossa in l. fin. vbi Angelus. C. qui bonis cedere possunt. Duenas, & Socinus vbi supra.

9 Limita septimo in debitore fiscali, quia is bonis cedere non potest, secundum Bart. in l. is qui bonis. §. Sabinus. num. 2. ff. de cessione bonorum, sequitur Guido Papa decis. 91. Conar. d. lib. 2. cap. 1. num. 4. ad medium. Peregrin. de iure fisci lib. 6. tit. 7. num. 37. & hoc ipsam disposuit ord. Lusitanorum lib. 4. tit. 76. §. 4. cui sententia favere videtur text. in l. nemo carcere ad medium. C. de exactoribus, lib. 10. & in l. sacrilegi §. fin. alias l. cum eo. ff. ad l. Iuliam peculatus. Contrarium tamen quoniam debitorem fiscalem hoc beneficio non privari, sed illo iuvandum tenent post Acurtium in l. 1. C. de iure fisci lib. 10. Fab. & las. quos refert & sequitur Dom. Valençuela in d. l. 1. num. 3. Aseved. in l. 5. tit. 16. lib. 5. recop. num. 7. Peres in l. 7. glossa fin. tit. 4. lib. 2. ord. Curia Philip. 2. part. 6. 25. nume. 2. in fin. Menchaca de successione creat. lib. 1. §. 6. num. 49. Baza supra cap. 13. num. 16. & sequentibus. Quia sententia aequior videtur cui ego tamquam equiori adhæreo, quam si malueris sequi ad fundamenta in contrarium adducta respondere cum Dom. Valençuela d. num. 3. & vide l. 5. tit. 9. lib. 9. recopilat. vbi exactoribus & conductoribus reddituum regalium hoc beneficium expresse denegatur, sed hoc non procedit in reliquis debitoribus, ut per supra citatos, si vero mulier aliquid fisco deberet, dubium non est quin bonis cedere posset, quoniam nec pro illo debito carcerari poterit, quidquid contrarium velint plures quos refert & sequitur Emanuel Barbosa in remissionibus ad leges regni Portugallie lib. 4. tit. 26. §. 4. nam contrarium verius est & tenendum, ut placuit Bart. in d. l. nemo carcere per text. in l. 1. cum authent. ibi posita. C. officio diversorum indic. sequuntur Cifuentes in l. 62. Taur. in princip. Duenas regula 270. Palatius in d. l. 62. Tauri, vbi Som. Conar. supra numer. 14. Platea in d. l. nemo carcere. Egidius de privilegio honestatis art. 3. numero 3. Farinas. in praxi criminali libro 1. quest. 27. num. 43. Declarando tamen nisi mulier ista posita esset in lupanari, vel ad quam homines ire solent libidinis causa, & quæ palam sui corporis questum facit, quia ista pro quocumque debito incarcerationi poterit, ut in l. palam. ff. de de iis nuptiarum.

Limita octavo in eo qui bona amisit ludendo & meretricando, ita Bald. in l. 1. & ibi Salicetus num. 10. C. qui bonis cedere. Brunus de cess. bon. 2. part. quest. 5. num. 5. Barbosa in l. alia. §. eleganter. ff. solut. mat. num. 56.

10 Limita nono non procedere in debito descendente ex delicto quando scilicet aliquis pro delicto in pena pecuniaria condemnatur, ita tenent Conar. supra cap. 1. numer. 8. Matiens. in l. 9. tit. 16. lib. 5. recop. glossa 2. num. 3. Peres in l. 3. titulo 1. lib. 3. ordin. gloss. 1. vers. vtrum, vbi sic intelligit d. l. 9. dum dicit quod damnatus causa criminis ad pecunie solutionem pro damno accusatori illato possit bonis cedere, ut scilicet intelligatur in casu in quo loquitur, secus si pena pecuniaria esset imposita pro crimine ad eius vindictam, nam tunc succedit regula text. in l. 1. ff. de in ius vocando, vbi qui non habet in bonis luit in corpore, declarata tamen precedentem resolutionem non procedere in nobili, quia is in corpore luere non debet, Bart. in l. 1. §. fin. ff. de panis. las. in §. penales num. 44. vbi Acurtius institutus de actionibus, Socinus regula 31. fallent. 4. Salicetus in l. 1. & si severior numero 3. C. de his qui notantur infamia. Bobadilla in polit. lib. 3. cap. 15. ex num. 14. vbi tamen quod nobilis non gaudet privilegio in fideiussione facta in causa criminali si praesertim pena applicetur fisco, sequitur Castillo in l. 79. Taur. gloss. fin. in fine. qui etiam in pena parti applicata hoc ipsum indistincte proficitur. Conar. lib. 2. var. cap. 9. nume. 4. Meneses de arbitrariis casu 44. praeter alios quos refert & sequitur Farin. lib. 1. tit. 3. quest. 27. numero 21. quod etiam admittendum putato in his qui privilegium habent ne teneantur ultra quam facere possunt, nam isti cessionem facere non coguntur, Gregorius Lopes in l. 1. verbo padre, tit. 15. part. 5. vbi quod illi qui non teneantur ultra quam facere possunt cessionem facere non astringuntur, & quod si alias cessisset debet gaudere illo privilegio: quæ autem sint personæ quæ de iure non coguntur cessionem facere, nec tenentur ultra quam facere possunt optime declarat d. l. 1. vbi fere omnes casus enumerantur. concordat l. 1 §. tit. 10. part. 5. & alia iura quæ in id cogerunt Gutier. de iuramento confirmat. 3. part. cap. 15. Felicius de societate cap. 3. ex numer. 20. Barbosa in l. alia. §. eleganter. ff. solut. matrimonio. ex

num. 35. & in l. maritum. ff. eodem tit. fere per totum. Gait. de credit. cap. 4. quæst. 5. num. 61. Afenedi in d. tit. 21. lib. 4. re. cop. num. 70. ubi hoc beneficium aduersus alium pauperem opponentem denegandum resoluit per Gutier. supra d. cap. 15. num. 7. late Surd. de alimentis tit. 1. quæst. 88. ex nume. 1. ubi numer. 26. vnde cum casus ponit in quibus hoc beneficium amittitur. Palat. in repetitione capit. 12. ex num. 13. Menoch. lib. 5. consilio 410. ex nume. 41. Rota Genuens. decis. 97. Dominus Ioannes Baptista de Larrea decis. Granat. 66. ex nu. 25. Iuxta quæ notabis quod portio quæ relinqui debet egegijs personis consideranda est secundum tempus quod vivere possunt iuxta dispositionem text. in l. hereditum. ff. ad legem falsidiam glossa. 1. in l. maritum ff. solut. matrim. Gutierres dicto loco cap. 15. nume. 3. in magnatibus vero Ducibus, Comitibus, Marchionibus, & similibus quando propter æs alienum conueniuntur, fructus maioratus sequestrantur per iudicem taxatis reservatisque alimentis ac centum qualitate personæ, & ceteri fructus traduntur creditoribus, ut testatur in praxi receptum Rodericus supra 1. parte ex num. 25. Dom. Ioannes Baptista de Larrea loco nuper citato, ubi quod famuli egegijs personis relinquendi sunt. Gutier. de iurament. d. cap. 15. nume. 83. Baeza supra cap. 1. nume. 69. de quo vide Fabrum lib. 2. coniecturarum cap. 13. & 14. Barbosa in d. l. maritum. ex num. 65. ubi num. 19. quod bona ad alimenta vendi possunt si redditus non sufficiunt subscribit Dom. Ioannes Baptista de Larrea proxime nume. 26. Idemque erit dicendum in Clericis qui hoc privilegio gaudent, iuxta text. in cap. Odoardus de solutionibus, quia sequestratis fructibus congrua portio eis relinqui debet, Brunus de cessione bonorum quæst. 3. numero. 15. testatus ex stilo carie cuicunque Clerico 24. ducatos auri reservari prosequitur Conar. lib. 1. variarum, cap. 9. nume. 9. Sarmiento de redditibus 4. parte, cap. 1. num. 1. Gutierres de iuram. confirmat. 1. part. cap. 19. numero. 17. & adde quod advocatus potest beneficio negeat. ita Cinus, & Salicetus in l. 1. C. de iuris & fact. ignor. gloss. in l. miles. ff. de iud. Surd. d. quæst. 88. num. 22.

Hæc autem cessio in fauorem debitorum qui inopia laborant adeo fauorabilis est, ut nec per pactum renunciari pos

Et, ut concludit Bart. in d. §. eleganter numero 12. sequuntur plures quos refert & sequitur Zuallos. comm. contra com. quæst. 701. Egidius in l. ex hoc iure 2. part. cap. 13. clausa 7. a nume. 7. communem fatetur Seraphinus de privileg. iuram. privileg. 91. num. 3. Barbosa & ab eo citati in d. §. eleganter num. 48. plures per Baezam d. cap. 1. numero 7. Gutierres supra 1. part. cap. 18. numero 1. quorum sententia eo potissimum nititur fundamento, quia non valet pactum quo inducitur species seruitutis. l. Titio centum. §. 2. ff. de codit. & demonstrat. l. 2. ff. de libero homine exhibendo, cap. 2. de pignoribus. Seruitutis autem species inducitur si quis pacto bonis cedere impediatur, igitur, etenim cum cessio ad vitandos carceres iure fuerit inuenta, iuxta iura supra adducta si ea renuntiatio admittatur ad perpetuo manendum in carceribus iam se obligasse videtur, cum remedium tollatur, quo eos evadere potest, & sic seruitutis species inducitur, sicque ex eadem ratione non valere renuntiationem hanc etiam interposito iuramento tenent communiter doctores, ut per Barbosam dicto loco nume. 25. Baeza ubi supra num. 37. Gom. in l. 53. Tauri num. 49. & licet absque iuramento renuntiationem seu pactum hoc valere teneantur post Roman. Alexand. Federic. & alij quos refert & sequitur Felinus in cap. si diligenti. num. 4. de foro competentis plures quos refert Zuallos dicto loco, Cald. Pereira de emptione & venditione cap. 23. numero 47. motas ordinatione Lusitanorum lib. 4. titu. 72. §. 2. post Ripam & alios Baeza nume. 42. Seraphinus nume. 3. A prima sententia non recedas, quibus adde quod creditores coguntur debitoribus qui ex aliquo casu bonis cedere impediuntur prestare alimenta donec in carceribus detineantur, iuxta ea quæ resoluunt doctores per text. in l. indices. C. Episcopali audientia. gloss. verbo agnoscere in l. ultima. C. erogat. milit. ann. lib. 12. de quibus Gama qui sic refert indicatum decisione 261. & alij de quibus Lara in l. si quis a liberis. §. solet. num. 37. ff. de liberis agnoscendis. Valasc. consul. 1. nume. 8. Surdus de alimentis tit. 1. quæst. 71. nume. 2. Egid. in l. ex hoc iure 2. part. cap. 13. clausula 7. numero 9. Afflitis decis. 71. num. 71. Cald. de emptione & venditione, capit. 25. numero 49.

Utrum autem nobilis renunciari possit privilegio nobilitatis vide Gregorium
 dddddd Lopezian

de priuileg. credit. resolut. & extinct. iur. hyp:

Lopesium in l. 34. tit. fin. part. 7. glos. de sã gre. vbi affirmatiue resoluit sequuntur Minchaca de successione creat. §. 29. nu. 17. ad finem. Barbosa in l. alia, §. elegãter num. 13. ff. solat. matrim. licet contrarium tenuerint Gut. vbi supra cap. 16. nu. 61. Otalora de nobilitate 2. part. 3. principali quest. 92. num. 8. decis. Pedem. 36. num. 5.

12 Adde modo dictis quod si debitor cõmunis aufugiat, aut aliàs sese occultauerit, curator, defensor, seu administrator bonis dãdus est, vt in l. 1. §. 1. & 2. ff. de curatore bonis dando. l. 7. §. 10. ff. quibus ex causis in possess. l. 14. in princ. ff. de rebus auctoritate iudicis l. si quis instituitur. §. 1. 2. & 3. ff. de hereditibus institutis. aliàs si defensor non detur processus erit nullus, Padilla in l. emancipata de iuris & facti ignorancia num. 43. Gutierrez consil. 17. num. 1. quibus ad stipulatur Bart. in extranagãti ad reprimẽdũ, verbo neglexerit. vbi quod si excusator non admittitur processus erit nullus, subscribit Parladorus libro 1. quoti. cap. 20. numer. 6. vbi de defensore multa tradit, & vide text. in l. seruum, §. publicẽ ff. de procurat. (illic) Publicẽ vtile est absentes a quibuscunque defendi. nec differentia constituitur inter curatores, defensores seu administratores quia doctores his nominibus promiscue vñtur, Stephanus Grat. discept. forens. tom. 5. cap. 850. num. 1. & hæc administratio cõcedi debet petentibus creditoribus, & ex eorum consensu, l. 2. in principio. ff. curatore bonis. & punit Donelus lib. 23. capit. 17. vers. curator, quam administratio nem suscipere potest quilibet ex administratoribus. l. fulcinius. §. adeo. ff. quibus ex causis in possess. l. si diu. cum sequenti. ff. eodem titulo. si tamen inter se dissentiant deputari debet quem maior pars illorum elegerit d. l. 2. sed & extraneus administrator eligi poterit d. l. 2. §. 4. (illic) Nec omnino creditorem esse oportet eũ qui curator constituitur, sed possunt & non creditores.

Sed in quo genere bonorum executio fieri possit, & quando eadem in eis facta irrita sit, vide l. 6. tit. 17. lib. 5. recopil. l. 9. tit. 1. & l. 34. & 35. tit. 2. lib. 6. recopil. & l. 13. eodem titulo & lib. & l. 1. titu. 6. lib. 6. recopil. & l. 27. tit. 21. lib. 4. recopil. l. aduocat. C. aduocatis diuers. l. 3. tit. 10. part. 2. & per Couar. Baez. & Gutier. locis modo citatis, Curiam Philipicam 1. part. §. 16. verbo, Bienes executados. & §. 17. verbo

prision. & quãdo cõprehensa nõ dicatur bona quæ quis verosimiliter nõ esset obligaturus, vide l. obligatione generali. ff. de pignoribus. l. 5. tit. 13. part. 5. latissime Gait. de credit. cap. 4. quasito 5. ex nu. 62. & nota quod in bonis captiui executio fieri non potest quo vsque reuertatur. l. fin. ff. de priuilegijs credit. tradit Valasc. cõsult. 30. nu. 12. ibi vide quis proprie dicatur captiuus. Formã vero qua celsio ista fieri debet vide per Villad. in Polit. cap. 2. num. 173. Roderic. supra ex nu. 25. Pax in praxi. tom. 4. part. cap. 5. nume. 9. Curia Philipicam dicto loco verbo, celsio. & pro choronide notabis quod celsio bonorum per debitorem facta illius fideiussori non prodest, quia beneficium est personale, expresse l. 5. tit. 15. part. 5. Gomes in l. 79. Tauri nume. 2. Pax dicto loco 4. part. tom. 1. cap. 6. numer. 16. & hæc de celsione bonorũ sint satis.

13 Quod vero attinet ad inducias debitoribus concedẽdas dubiũ non est quin eis cõcedendẽ sint obseruata forma a iure cõsulto tradita in l. fin. (ibi) Vt omnibus in vnum coadunatis. C. qui bonis cedere possunt concordat lex 5. titu. 15. part. 5. (ibi) Los ayuntasse en vno. vbi Gregorius Lopes glossa 1. & late prosequuntur Parladorus lib. 2. rerum quotidianarum 5. parte, cap. fin. §. 7. ex num. 2. Afflicis decis. 288. Pax in praxi, vbi proxime cap. 6. Villadiego in sua Politica d. cap. 2. ex num. 165. Curia Philipica d. loco. §. 24. verbo, esperas y quitas. Heringius de fideiussoribus cap. 27. ex nume. 65. Piribus Aaurus in tractatu de fideiussoribus 2. partis principalis sectione 9. §. 10. num. 11. Gut. de iuram. confirmat. 1. part. cap. 65. per totum. Surdus de aliment. tit. 8. priuilegio 70. ex nume. 1. Auendañus de censibus cap. 110. ex num. 1. Quas inducias principes etiã ex iusta causa his debitoribus solent concedere, vt habetur in l. 33. tit. 18. part. 3. dũ tamẽ fideiussio detur, Curia Philipica loco modo citato nume. 1. vbi quod etiam regij conuentus has inducias ex iusta causa concedere possunt, quod si creditores inter se dissentiant, maiori illorum parti standũ est, l. quod maior. ff. ad municipalem. Dueñas regula 296. Costa de facti sciẽtia inspect. 30. num. 5. Francisc. Mare. decis. 95. num. 3. Camel. Borel. consil. 17. nume. 1. Gut. d. loco ex num. 1. quod iure speciali contra strictũ iuris rigorem fuit introductum, rescripto D. Marci, vt colligitur ex l. & suum §. hodie.

hodie. ff. de pactis, iuncta lege maiorem in fin. & lege rescriptum eodem tit. dum iure consulti inquirunt hodie post D. Marcū id observari quasi olim ante rescriptū illud contrarium esset dicendum, obstat enim regula quod omnes. ff. de regulis iuris in sexto. & in regula in re communi eodem tit. Hodie tamen prioris regulæ decisio procedit quādo res pertinet ad plures, ut singulos; & in particulari quo casu omnium consensus requiritur, secus ubi ad allos pertinet in communi ne quē inde singuli particularem percipiūt utilitatem, ut in electionibus & promissionibus beneficiorum. Secunda vero regula habet locum quando commodum aut incommodum respicit plures primo & principaliter, secus ubi minus principaliter & secundario, atque ita apparet contra strictum iuris rigorem procedere decisionem illorum iurium, quę postea approbata reperitur ex regia constitutione, de qua in d. l. 5. & sequuntur doctores nuper relati.

Ex qua resolutione inferitur decisio, ni illorum iurium locum non esse, nec maiori parti creditorum standum extra casus illis legibus specialiter expressos, videlicet quādo pactum de remittenda parte debiti sit heredibus defuncti debitoris qui aliter nolunt adire hereditatē, in quibus terminis loquitur text. in l. iur. gentium §. fin. ff. de pactis. cum seqq. vel si debitor paratus sit cedere bonis si creditores dilationem concedunt iuxta terminos d. l. ult. C. qui bonis cedere possunt. addunt doctores tertium casum quādo scilicet debitor aufugit, & ita nō est qui conveniatur, quo casu inquirunt vigere rationem d. §. hodie, atque ita extra hos casus non esse trahendam decisionem illorum iurium indicant *Senatus Neapolitanus ubi supra num. 4. per text. ind. §. hodie, quem sequuntur ibi Albericus, Salicet. Bald. Alexand. & alij ab eo citati.* atque ita quando agitur de remissione debiti non esse inducendam illorum iurium decisionem constanter profitetur, quamvis post *Angelum* contrarium velit *Stracha de mercatura titulo de decoctionibus part. 6. a num. 5.* contendens ad omnes debitores trahendam esse dispositionem predictorum iurium, argumento text. in l. 1. ff. de privilegijs credit. quę tamen nihil probat & quamquam prior sententia iure probabilior sit, contraria tamē approbata est Regia constitutione de qua in l. 6.

tit. 15. part. 5. quę tamen hoc innuere videtur præterquam si minor pars creditorum actionem hypothecariam haberet, alia vero actiones tantum personales, quo casu eis non præiudicabit, quę sunt doctrina *Astensis dicto loco num. 4.* sequitur post *Villadiegum Rodericū. num. 18.* ubi illam legem a hoc expendit.

Declaratur secundo non procedere si minor pars creditorum debitum suum iuramentū religionē munitum haberet, ita ex *Bald. post alios. resolut. Seraphinus de privilegio iurament. privilegio 114. Gut. de iuramento confirmat. 1. part. cap. 65. Casar. Ursillus in additionibus ad Astensium d. de cis. 288. num. 7. Rodericus dicto loco num. 21.*

Declaratur tertio non procedere in favorem fideiussoris, nam dilatio concessa debitori per principem non prodest illius fideiussori, quia scilicet beneficium hoc personale est, nec personam egreditur, ita tenent *Cinus, Baldus, Salicetus, & alij in l. quoties. C. de precibus Imperatori, Menoch. de arbitrarijs casu 203. numero 10. Pirrhus Maurus in loco supra citato, post alios Rodericus dicto loco numero 20.* licet per privatos facta fideiussori dilatio proficua sit, ut post *las. & alios dixi* regula tertia, ampliatio secunda numero 88. ubi vide.

Declaratur quarto non habere locum in debito descendente ex causa alimentorum, saltem quando dilatio à Rege est concessa, *Marc. Anton. Cuc. de moratoria num. 90. Surdus ubi supra privileg. 70. tit. 8. num. 29.*

Declaratur quinto non procedere respectu reddituum census, ita *Auendañus de censibus cap. 110. num. 5. Felician. 2. tom. lib. 3. cap. fin. in fine.* intelligendo tamen ut solutio reddituum differatur nō verone currant, ut per citatos, quidquid contrariū velit *Roderic. de ann. reddit. lib. 3. quest. 9. num. 16.*

Declaratur sexto quod debitor qui dilationem impetravit, fideiussionem præstare tenetur ut elapso tempore præstituto debitum solvet, ut voluit *Paulus Castrens. in d. l. fin. C. qui bonis.* & hoc expresse deciditur per l. 7. tit. 19. lib. 5. recopilat. quę tamen loquitur in cambijs publicis & mercatoribus, atque ita extra hunc casum videtur dicendum superiorem declarationem veram non esse, ut expresse tenet *Pax d. loco, & post Villadiegum Roderic. supra num. 23.* ubi sic præ-

ddddd 2 citari

de priuil. cred it. resolut. & extind. iur. hyp:

Et cari affirmat, quibus in hoc euenio quippe quod illud ipsum in fori praxi aduissam nusquam vidi.

Declaro septimo quod si aliquis ex creditoribus Clericus extiterit apud iudicē secularem compelli poterit, ita *Gusman de euist. cap. 7. num. 47. Girōda de priuilegijs num. 949. Vrsillus in addit. ad Affistum 380. num. 7. Zenallos 4. part. quast. de las fuerças, num. 624. Nogueros allegat. 19. num. 130. vbi num. 131. resoluat idē fore dicendum facto concursu creditorum, quia Clerici ante iudicem secularem comparere debent per Zenall. de modo cognoscendi, part. 2. quast. 72. in princ. hoc ipsum resoluendum erit si facto cōcursu aliqua res Clerico in solutum seu pecunia datur prastita ab eo cautione de restituēdo potiori creditori, *Salgado de regia proteſt. part. 4. cap. 14. num. 108. vbi loquitur de Clerico emēte rē in publica sabhastatione, vt ea renocata apud secularem compelli possit, Nogueros supra num. 135. De forma autem petendi hanc dilationem, & de alijs ad materiā conducentibus late prosequere cum relatis.**

14 In ultimo vero casu de quo supra, videlicet quoad modum debitum petendi, illud extra controuerſiam trāsit quod debitorē fallito vnusquisque creditorum instrumenta debitorum suorum ante iudicem offert, obseruata forma de qua late *Pax in praxi 4. part. tom. 1. cap. 7. Villadiego supra cap. 2. num. 126. Rodericus d. loco 1. part. ex num. 3. Curia Philipica parte 1. §. 26. verbo, tercero opositor. & hęc oppositio etiam post sententiam additionis quocunque tempore admittitur, dū modo traditio bonorum, vel solutio nō interueniat, ita tenet *Greg. Lopes in l. 11. tit. 14. part. 5. glossa 1. Parladorns lib. 2. reum quotidianarum cap. fin. lib. 2. 5. part. §. 10. num. 24. & fere omnes paulo ante citati, Auendañs de censibus cap. 109. num. 7. optime Castillo in l. 64. Tauri num. 95. verbo, se allegue. Quo loco subdit quod si tertius cōpareat ex se & propter proprium interesse omnia quoad eō de nouo sunt agenda ex text. in l. a dno Pio. §. si post. & §. si super. ff. de re iudicata.**

Quę procedūt si tertius pro exactione sui debiti cōpareat, si vero reuēdicationem intentauerit veluti si prætendat ius resolutionum de quo supra regula prima, & sic rem in qua executio facta proponitur, in hoc quęsto duo casus distin-

guendi sunt aut enim tertius ante sententiam se opponit, vel post illā, in priori casu dicendum est tertium audiri de beri si statim de iure suo doceat ex text. in d. §. si super. (ibi) *summatim* secus si in continenti de illius iure non appareat, quia tunc creditoribus solutio faciendā est, prastita ab eis fideiussione obseruata forma, de qua infra.

In secundo casu maius dubium versatur, in quo videtur dicendum quod tertius post sententiam datam in fauorem creditoris admitti non debeat, nam cū causa illa seu iudicium per sententiam extinctum proponatur, l. cum apud ff. iudicatum solui, in lite super sedendum nō erit per creditores, sed facta executione nouum iudicium erit inchoandum cōtra tertium illius rei possessorē, *Franc. chis decis. 261. num. 9. 2. part. vbi hoc ipsum admittit etiam post conclusum in causa, sequitur Conar. practicarum cap. 14. col. fin. Barbosa in l. si alienam. 12. solut. matrimonio num. 16. data saltem cautione per creditores aut illius rei possessorē, ita Bart. in d. l. si alienam num. 5. vbi concludit, quod si mulier dotem petat, & tertius post sententiam rem dotalem ad se pertinere cōtendat, executionem sententię impediendam non esse, sed cogendum maritum rem dotalem vxori restituere prastita cautione per eam de defendendo maritum aduersus illum tertium, per text. in l. si is a quo 57. ff. de rei vendicat. Sed verius videtur doctrinam Castelli & aliorū supra indistincte admittendam, ita vt post latam sententiam, siue creditores, siue tertius ad rem vendicandam de nouo audiri debeat, & cum eis iudicium inchoandum esse, quia de hoc videtur text. expressus in d. l. a dno Pio. §. si super. vbi iureconsultus sic ait, *Si super rebus quę pignoris iure capta sunt controuerſia fuit, constitutam est ab Imperatore nostro ipsos qui rem iudicatam exequuntur cognoscere debere de proprietate, & si cognouerint eius fuisse qui condemnatus est rem iudicatam exequantur.* Quę verba manifeste indicant etiam post latam sententiam iudicem illam exequentem de causa proprietatis illius pignoris cognoscere debere, cui similis est *lex regia 3 titulo 27. partita 3. vbi facta executione in re quę alterius esse prætenditur præticipitur vt relictis his bonis ad alia bona debitoris executio protrahatur, & sic sentit quod post latam sententiam iudex de**

de causa illius rei cognoscere debet.

Hoc autem intelligi oportet, si statim de bono iure suo is tertius doceat, saltem summam, ut euincit text. in d. si super. (ibi) summam) secus si de iure illo incontinenti non appareat, quia tunc praestita cautione, de qua supra, executio non retardabitur, & bona in publica subhastatione vendentur, in qua specie obseruanda erit forma tradita à Pace in practica 6. part. tom. 1. cap. 2. ex num. 10. vbi sic, *Pero en los pleytos de los acreedores si alguno sale despues de dada la sententia de vista, sentenciandose el pleyto en vista con los primeros, y en la remissa con esse que salio se pide carta executoria. & infra, Se libra executoria, dando fianças, que si pareciere que el acreedor que nuevamente sale tuviere mejor derecho, lo restituirá.* Quæ quidē cautio praestanda est tam ad securitatem creditoris quam etiam emptoris horum bonorum si forte is tertius aduersus illum iudicium in plenario inchoari velit, tunc enim si res ab eo euincatur aduersus creditores qui pecuniam acceperunt, emptio emptori dabitur, ut ab eis pecuniam repetere possit nē scilicet auctoritas huius publicæ elidatur, l. si hypothecas. C. remissionis pignoris. iūctis per nos traditis supra regula secunda, ampliacione septima, numero 115. quibus adde quod si in hac specie res euincatur ab emptore per mandatum executionum, seu aliàs de apremio, ei consulendum erit iuxta praxim, quam refert & sequitur Carrasc. ad aliquas leges regni cap. 11. ex num. 278.

Præterea circa prædicta notandum
15 erit quod regulariter oppositio huius tertij coram iudice qui sententiam protulit fieri debet, quippe quod eidē executio competit, & de hoc minime hæsitari poterit, sed si in vim clausularum quæ in instrumentis adijci solent per quas renuntiatur proprio foro alijsque iudicijs & partes submituntur prætorijs Regiæ Audiētig aut Chancellarijs à quibus litteræ executoriales emanant, quas executor, vulgo (receptor) in alio loco executioni mittit maius dubium versatur, in quo resoluendum videtur ante iudicem merum executorem oppositionem fieri debere, illumque de his exceptionibus cognoscere posse, ut probat text. in d. si super. præsertim si nullitas fuerit opposita, glossa in cap. pastoralis. §. quia vero

de officio delegati, ita Barbosa in l. si prætor in princip. ex num. 42. ff. de iudit. vbi quod si nullitas ex actis constat de nullitate cognoscere poterit, secus si incontinenti probatur, quia supersedere interim debet, & ad iudicem qui tulit sententiam mittere, Dominus Ioannes Baptista de Larrea decis. Granat. 82. ex num. 1. vbi num. 7. in oppositione mulieris pro repetenda dote in illius fauorem pronuntiatiū fuisse asserit. & num. 3. quod si ad iudicem requisitum fiat concursus creditorum ad iudicem requirentem mittendus sit, quinimo & appellationē ad superiorem requirētis mittendam esse ex traditis à Salgado de regi. protect. 1. part. cap. 4. numero 8. Couit. practicarum cap. 16. numero 4. Menoch. de arbitrarijs quæst. 38. num. 8. & 16. testatur in praxi receptū Pax d. loco 4. part. tomo 1. cap. 4. in fine. Fontanela de pactis nuptialibus tom. 2. clausula 7. glossa 2. parte 10. ex num. 3. vbi proficitur hoc ipsum obseruandum fore in oppositione mulieris pro dote sua repetenda, licet numeris sequentibus contrarium in Catalonia seruari dicat, videlicet quod ad iudicem requirentem mittenda sit oppositio, ut de illa cognoscat, sed quod interim iudex executor supersedere debet in executione, vbi etiam vide quid dicendum sit quando iudex non obstante oppositione mulieris, vel quia cū ad superiorem appellauit eam non admisit, vel forte, quod facta graduatione eā in debito loco non collocauit, & ideo bona vendere iussit, postea tamen sententia reuocata an bona ipsa & fructus eorum ei restitui debeant, de quo nos diximus supra regula secunda, ampliacione sexta ex numero 260. & quando in rescripto supersedendum sit vide Phœbum 1. parte decis. 41. num. 4. vbi quod is cui committitur executio potest cognoscere de viribus precum, per text. in l. si non cognitio. C. si contrarius, vel utilitat. pub. non obstat text. in l. si ut proponis. C. execut. rei indicata, quia procedit quando præcedente causæ cognitione executio fuit commissa, & vide Pinel. in rub. de rescind. 1. part. cap. 2. numero 28. & adde quod de iure communi mulier pro dote sua non impedit executionem, ita Costa de remedio subsidiario 1. numero 2. Cartar. decis. 8. numero 2. Giurba decis. 61. num. 15. Thesaurus decis. 207. Capitius decis. 41. num. 4.

ccccc Rursus

de priuil. credit. resolat. & extinct. iur. hyp.

Rursus illud memorandum erit quod etiam si facta oppositione per tertium causa executiua redditur ordinaria, nihilominus tamen non obstante appellatione solutionem prius exequenti fieri precipitur, ut notat & sit resoluta *Par. in praxi dicto loco num. 7.* Curia Philipica dicto verbo, *tercero opositor, nu. 12.* Prestita tamen fideiussione ut ibidem per eos, & sic bona venduntur plus licitanti, ut in *l. 52. tit. 5. part. 5.* & si emptor non inuenitur, creditoribus aestimata adjudicantur ipsis etiam renitentibus, ut habetur in *authentica hoc nisi debitor. C. de solutionibus. l. 3. tit. 14. part. 5.* *Parladorus. supra lib. 2. cap. fin. 5. part. 5. 17. ex nu. 22. late Felicit. tom. 2. lib. 3. cap. 5. num. 15.* ubi quod iuran etiam excludit beneficium illius *authentic. Ascendus h. fin. tit. 21. lib. 4. re. cop. nu. 130.* *Alendañus de cõsibus cap. 110. num. 11. & 12.* quoniam & ipsi creditores si emptorem non inueniant petere possunt ut sibi addicantur bona facta illorum assimatione, ut habetur in *l. 6. tit. 27. part. 3.* ubi *Gregorius Lopes glossa 6. Dom. præsides Valençuela Velasques consil. 189. numero 62.* *Parladorus. 2. quot. cap. fin. 5. parte. 5. 13. num. 10.* *Gratian. forens. tom. 5. capite 978. nu. 22.* & ex hac additione dominium & fructus bonorum ad ipsum creditorem pertinent, ut probatur in *d. l. 52. (ibi) Los iuzes pueden mandar vender la cosa por faser cumplir la sentencia. ea quier que la comprare passa el señorio de la cosa comprada.* Quod intelligendum est si peracta sententię executione bona ista creditoribus addicuntur, si vero adhuc lis pendeat, & iudex bona vendere iussit, & tamē vnus ex creditoribus illa emerit obtenta à iudice licentia, pretium vero non numerauit, vtrum fructus ad ipsum pertineant si postea in graduatio ne debitum ei satisfieri iussum fuerit ex quo rem emptam soluit, an ad alios creditores non inutilis ad propositum quęstio erit, quę quidem mihi iam in praxi contingit, in qua dicebat peritus aduocatus quod ex quo creditor pretium à die additionis nō numerauit ad ipsum fructus non pertinebant, sed ad ceteros qui in locum debitoris, & sic venditoris succedunt, quoniam & ex eo quod de traditione rei seu domus in qua executio facta proponebatur adhuc non constabat, quam opinionem nitebatur defendere ex doctrina *Couar. lib. 3. variarum cap. 4. num. 7.* Pro qua facere vide-

tur quod interim dum res non fuit tradita non emptor, sed venditor, & sic debitor adhuc dominus erat. *§. per traditionem. §. vendita institutis de rerum diuisione.* ergo ad venditorem non ad emptorem pertinent fructus, iuxta regulam text. in *§. ex diverso. §. si quis à non domino institutis de rerum diuisione*, precipue quia actio ex empto quamuis bona fidei sit non proinde potest euincere fructus nō à tempore mora. *l. videamus. §. in ceteris de usuris. glossa in §. actionum institutis de actionibus.* non igitur à tempore contractus venditionis fructus ad emptorem pertinent, ex quo *Bald. in l. fructus. C. actionibus empti.* cōstituit regulam illius legis tunc demū procedere quando emptor pretium soluat cum enim soluto pretio iam venditor sit in mora saltē irregulari cōstitutus, prout deducitur ex text. in *l. curabit. C. act. empti.* nil mirū si fructus ad emptorem pertineant, sequuntur *Satizet. in d. l. fructus nu. 3.* *Couar. d. loco. Gom. tomo 2. variarum cap. 2. numero. 11. in fine.* ubi exemplum cōstituens in nostra specie, videlicet pensionum domus pro rata temporis ad venditorem & emptorem pertinere decidit. quibus suffragatur text. in *l. Iulianus. §. offerri. ff. de actionibus empti.* ubi etiam rem ipsam emptam non potest emptor consequi per actionem ex empto, nō pretio soluto, ergo multo minus fructus consequetur. Secundo eorum sententię fauet text. in *l. sicut emptio 23. in fine. ff. locati*, ubi habetur quod interim dum emptor pretium nō soluit potest venditor rem emptam locare pro iusta mercede, igitur emptor fructus interim non acquirit, si enim pertinerent ad emptorem non posset utique venditor pro eisdem fructibus mercedē ab emptore extorquere, ut textus ille ait.

Contraria tamē sententia quę verior est & tenēda aduersus creditores probatur ex text. in *d. l. fructus. text. melior in d. l. Iulianus. §. si fructibus. ff. de actionibus empti.* ex quibus iuribus probatur perfectio contractus ante traditionem ad emptorem pertinere fructus per venditē nulla facta mentionē pretij, & hanc sententiā amplectuntur *Barbosa in l. de diuisione numero 20. ff. soluto matrimonio, decisio Pedemontana 55. Brito 2. parte rubricę de locato. §. 1. numer. 35. Alexader. Tractatus in quibus lib. 3. variarum, titulo de emptione & venditione, resolut. 2. 1070. 2. Gregorius Lopez*

pes in l. 28. titu. 5. parti. 5. verbo, *perteneſcan*. & licet hec ſententia iure comuni inſpecto aliquam pateretur difficultatem, iure tamen regio attento omni dubitatione caret ex l. 23. titu. 5. parti. 5. ad quam doctores Hiſpani qui contractum defendere nituntur non videntur aduerſiſſe, in his verbis, *Otroſi dezimos, que cumplida ſeyendo la vendida en alguna de las maneras que de fuſo diximos, que la pro que despues viene a la coſa comprada ſeria del comprador maguer la coſa no fueſe paſſada a ſu poder.*) Quapropter hac reſolutione retenta tam iure comuni quam regio inſpecto ei nō obſtat intellectus, quem ad text. in d. l. *fructus præſtant Bald. Salicet. & Conar. diſtis locis*, ex differentia quam text. conſtituit inter emptorē & venditorem, quia ſcilicet emptor petit fructus à tempore contractus, venditor vero uſuras pretij non niſi à tempore moræ, quæ differentia attento prædicto intellectu vera non videtur, ſicut enim emptor poteſt petere fructus ſolū ratione, moræ ſaltem irregularis, ſcilicet poſteaquam ex parte ſua impleuit pretium ſoluendo, ut prædictus intellectus ait, ita etiam venditor poteſt petere uſuras, data mora, ſaltem irregulari, quia videlicet ex parte ſua impleuit re tradendo, ut eſt text. in d. l. *curabit expenſit Barboſa ſupra num. 19.* Verus igitur intellectus eſt quod fructus pertinet ad emptorem à tempore contractus (ut ſupra reſoluimus) non quidē ratione moræ regularis, vel irregularis, ſed ex ea ratione, quia ſcilicet ex eo tempore ad ipſum pertinent grauamina & pericula, l. *fin. C. ſine cenſu. §. cum autem inſtitutis de emptione & venditione*, quam rationem aſſignat text. in d. l. *fructus. & melius in d. l. 23.* (ibi) *Caguſada coſas, que como a el pertenece el daño, ſegun dezimos, ſi la coſa ſe perdieſſe, o ſe empeoraſſe que le perteneſca, otroſi la mejoría que en ella auiere.*) Atque ita non requiritur vlla mora regularis, nec irregularis, ad hoc ut à tempore venditionis fructus pertineant ad emptorem, ſed ratione grauaminum & periculi, ut citata inra euincunt, & ita illum textum intelligit *Mudeus in dicto §. ſi fructibus, num. 5.* ſentit gloſſa penultima in d. l. *fructus. Barboſa d. num. 20.* ad illud vero quod ſcilicet non tradita re, nec ſoluto pretio emptor non ſit dominus, nec poſſeſſor, ſed venditor, & conſequenter emptor ſuos non faciet fructus, reſpon-

de quia ſatemur ſane quod interim dū nec pretium ſoluitur, nec res traditur dominium rei venditæ à venditore non abdicatur, etiamſi adiudicatio per indicem fiat, ut per *Amatum variarum tom. 2. cap. 95, num. 16. Caſtrill. deciſ. Siciliæ 220. parti. 3. num. 2. ſubſcribit Noguero l. allegat. 20. num. 15.* ſed tamen defendimus cōſignato ſeu ſoluto pretio venditorem actione ex empto emptori fructus ab eo tempore perceptos reſtituere teneri ex ratione de qua ſupra, ut habetur in prædictis iuribus. ad textum vero in dicto §. *offerri*, dic quod licet interim dum emptor pretium non ſoluit non poſſit cum effectu agere ad rem emptam, nec ad fructus, ſoluto tamē pretio quocunque tempore obtinebit rem cum fructibus ex dicta ratione, non vero ratione moræ ad vltimum, ex l. *ſicut emptio*, reſponde emptorem teneri ad ſoluendam mercedem pro fructibus rei emptæ ſibi locatæ ex eo, quia merces illa magis videtur dari pro intereſſe pretij non ſoluti quam pro re locata, ut poſt *Bart. ibi tradit Valdeſide iure emphyteutico quaſt. 27. num. 52.* Ex quibus primo colliges veriſſimā eſſe ſententiā quam ſupra in noſtra ſpecie defendimus, videlicet quod fructus rei venditæ licet nec pretium ſoluatur, nec traditio præcedat creditori emēti, non vero debitori, nec ceteris creditoribus ſint adiudicandi, & quod poſtea ex pretio habito ex credito ſuo ſi forte ita graduetur ut pretium cōſequi valeat debitum cum credito illo confundi & cōpenſari, & conſequenter à tempore venditionis fructus ſuos facere, & in ſpecie ita tenet *Hermosilla in l. 52. titulo. 5. parti. 5. gloſſa 7. num. 8.* ſi creditor tanquā extraneus rem emat, intelligendo tamē ſi creditum abſorbeat totum pretiū, per *Giurb. deciſ. 23. n. 4.* & licet prædictis obſtet quod veditio in publica ſubſtatione facta nō præſente pecunia nulla ſit, ut expreſſe voluit *Alexand. Ludonic. deciſ. 23. num. 1.* ibi tamē additio limitat niſi de conſuetudine regionis contrariū obſervaretur, ſequitur *Hermosilla ubi proxime*, quibus adde quod licitatio condicionalis admitti non debet, argumento text. in d. l. *à dno Pio. §. 2. & expreſſe tenet Phabus 2. parti. deciſ. 201. num. 26.* item quod licet ſupradicta attento iuris rigore ſaltem quoad ceteros creditores procedat, ergo tamen debitorem de equitate praxis obſeruat contrarium, ſecundum

de priuileg. credit. resolut. & extind. iur. hyp.

Cum quam fructus semper restituantur
 oblati vsaris pretij, similiter equatissima
 admittenda erit si secundus creditor prio-
 ri offerat pretium et vsuris, iuxta text.
 in l. 1. de his qui in prioris creditoris, quia
 tunc prior creditor cui res illa fuit addi-
 ta eam cum fructibus restituere tene-
 bitur resolut. Felicianus ubi supra name.
 3. de quo vide tradita regul. 3. limit. 1.
 17 num. 29. quid dicendum si ad concursum ac-
 cedat creditor conditionalis, vel ad diem
 an statim petere possit, in quo tres no-
 strorum reperio precipuas sententias, qua-
 rum prima docuit creditorem conditiona-
 lem, vel ad diem statim petere posse, & cum
 ceteris creditoribus admittendum, ut
 voluit Rodericus de concursu 2. part. articu-
 lo 1. num. 9. ubi expresse tenet in hac spe-
 cie creditorem conditionalem, & ante
 diem alteri statim preferendum si hypo-
 theca tempore prior sit quam opinionem
 ante illum secutus fuit Suarez in l. post re-
 iudicatam, limitatione 7. num. 5. quem re-
 fert & sequitur Gordialis Suarez de Pax
 in praxi 4. part. tom. 1. cap. 4. num. 5. & 6.
 ubi saltem in creditore ante diem huius
 sententiae assentitur Dom. Valenzuela con-
 silio 189. numero. 12. iunctis traditis per
 Afflictam decis. 279. ex num. 1. & per Sur-
 dum decis. 120. ex num. 6. ducitur hec sen-
 tentia ex text. in l. quesitum ff. de pignori-
 bus, & text. quem ad id celebrem vocat
 Rodericus in l. omne as ff. pro socio, cui con-
 sonat l. 17. tit. 1. 3. part. 5. deinde hae sen-
 tentia mouetur ex text. in l. 1. ff. qui po-
 tiores in pignore habeantur. (ibi) Non uti-
 que solutionum seruanda sunt tempora, sed
 dies contractus obligationis. quae verba
 in hanc sententiam ponderat Pax dicto
 loco iuncto text. in l. qui Balucum. §. 1. ff. eo-
 dem titulo.

Secunda sententia priori omnino ad-
 uersatur, videlicet quod huiusmodi cre-
 ditor debitum petere non poterit, ut vo-
 luit Parladorus quotidianarum lib. 2. cap.
 fin. §. 11. num. 61. iunctis traditis per Sur-
 dum dicto loco ex num. 1. quae sententia po-
 tissimum habet fundamentum in l. cede-
 re diem ff. de verborum obligat. cum mul-
 tis similibus quae indistincte euincunt
 neminem ante diei aduentum actionem
 in iudicium deducere posse, item quia
 dies solutionis est pars contractus. l. 1.
 §. editionis. ff. de edendo. quia petens an-
 te diem, vel conditionem plus petere
 dicitur, cap. 1. de plus petitionibus. & bene

deducitur ex d. l. 17.
 Tertia sententia asserit creditorem
 conditionalem, seu ante diem legitime
 actionem in iudicium deducere posse,
 non ad hoc ut statim condemnatur de-
 bitor ad soluendum, sed ut sibi cautio
 praestetur per secundum creditorem, seu
 alias bonorum emptores, ut adueniente
 die, vel purificata conditione ei solutio
 fiet, quae sententia in specie admittunt
 Castille in l. 64 Tauri num. 97. in verbo, se
 allegue. vers. secundo casu. Afflictis d. decis.
 279. in fine. Surd. d. loco num. 13. ubi pro ea-
 dem sententia refert Osasch decision 130.
 in fine. Carrasc. ad aliquas leges regni cap.
 11. ex num. 264. Barbosa in l. non potest. ff. de
 iudicis, nu. 100. Aut. Fab. in suo C. lib. 8.
 tit. 9. definit. 4. pro qua facit text. in l. ere-
 ditoribus, ff. de bonis authoritate iudicis
 possidendis. (illuc) ex die, vel sub conditio-
 ne debetur. & infra, ipsis cautione com-
 muni consulatur.) text. melior qui in
 hypotheca sub conditione loquitur in
 l. grege. §. si sub conditione. ff. de pigno-
 ribus, ubi Consultus ait, Si sub condi-
 tione debiti nomine obligata sit hypothe-
 ca dicendum est ante conditionem non recte
 agi cum nihil interim debeatur & infra,
 Ideoque arbitrio iudicis cautiones interpo-
 nendae sunt si conditio extiterit, nec pecunia
 solnatur restitui hypothecam si interum
 natura sit) Ex quibus verbis plane signi-
 ficatur in debito sub conditione cui hy-
 pothecaria accedit cautiones interponi
 debere, quapropter hae sententiae in pra-
 xi admittenda erit. Amplia resolutionem
 de qua supra procedere quotiescunque
 debitum liquidum non sit veluti quia de-
 scendat ex tutela, vel rationibus inter so-
 cios, vel alios administratores, quia mi-
 litat eadem ratio, nam calculationes al-
 tiorem indaginem requirunt, Antonius Fa-
 b. in suo C. lib. 8. tit. 8. definit. 12. ubi quod
 creditor posterior praefertur priori si
 quantitas non sit liquida. intelligendo
 tamen in terminis de quibus Carrasc. ad
 aliquas leges regni d. cap. 11. nu. 265. ubi
 praxim hodiernam refert. Ex quibus absol-
 nitur tertius articulus de quo, supra,
 quinimo & totum opus ad gloriam &
 honorem sanctissimae Trinitatis, Patris,
 Filij, & Spiritus Sancti, nec non inteme-
 rata Virginis Mariae, in quorum laudem,
 quae diximus, scripta esse volumus, &
 omnia censurae & correctioni Sanctae Ma-
 tris Ecclesiae submittimus.

FINIS

INDEX OMNIUM RERVM ac sententiarum notabilium, quæ in hoc tracta- tu de privilegijs creditorum continentur.

A

ACTIONES directæ de vna persona
ad aliam non transferuntur. pag. 7.
numero 11.

Actiōnū directarum exercitium transfer-
tur in cessionarium. ibidem. n. 11.

Actio personalis transit in eum qui soluit
pro alio absque cessione. p. 11. n. 46.

Actio personalis transit in contutorē abs-
que cessione. p. 11. n. 50.

Actionis nouæ privilegium non transit
in actionem nouatam. p. 17. n. 29.

Actus ut nouus dicatur requiritur quod al-
teretur natura negotij. p. 17. n. 31.

Actionis extinctio cur decur in remedio
l. 2. C. test. & in l. fin. tit. 15. lib. 4. recop. p.
20. & 21. ex n. 84.

Actione personali nemo uti potest ad rem
propriam consequendam. p. 38. n. 38.

Actus seu contractus sine sua substantia nec
per momentum subsistere potest. p. 65. n.
13.

Actio realis datur ei qui dominus non est,
actio vero realis directæ datur ei qui do-
minus est. p. 84. n. 23.

Actio realis utilis cum personali cōcurre-
re potest non sic actio realis directæ quæ
cum personali bene concurrir. pag. 85.
n. 24.

Acquisita constante matrimonio per virū
& vxorē quæ sint, & quæ privilegia habeāt
p. 159. n. 314. & p. 164. n. 379.

Accessorium sine principali consistere nō
potest. p. 211. n. 68.

Acquisitio cōtra legem obligat in foro a-
nimæ. p. 228. n. 67.

Actione pignoratitia præscripta an quo-
que dominium præscriptum censeatur. p.
257. n. 12.

Aduocatus nō tenetur ultra quam facere
potest. p. 283. n. 11.

Administrator quando nominari debeat
bonis, & an creditor præcise nominandus
sit. p. 283. n. 12.

Adjudicatio facta creditori an sit vera vē-
ditio. p. 247. n. 28.

Additio si nulla est an restituantur fruc-
tus. p. 248. n. 38.

Alimēta alicui debita exequi non possūt
p. 268. n. 7.

Alimenta reliqui debent magnatibus ex

fructibus maioratus. p. 283. n. 15.

Alimenta non debentur vxori post mortē
viri. p. 254. n. 42.

Alimenta designata in certo fundo tacitā
habent hypothecā. p. 238. n. 1. vbi n. 2. pro-
cedit speciali alimentorū fauore, & an cō-
petat vxori pro alimentis. ibidem n. 9.

Alienationis prohibitio cum hypotheca
sic impedit alienationē rei vt dominū nō
transferatur. p. 258. n. 20. & 30. & p. 259.
ex n. 55. quod in hac prohibet solum intel-
ligitur exclusa prescriptio longi temporis
non vero longissima.

Alienatio facta in fraudē futuri creditoris
& fisci cum animo perpetrandi delictum,
p. 184. n. 156. & p. 278. n. 4. vide generali-
ter quid in alienat. facta in fraud. credit.
persi.

Alienationem paraphernaliū vtrum vxor
renocare possit. p. 160. n. 330.

Alienatio dotis est prohibita etiam cōsen-
tiente vxore. p. 145. n. 112.

Alienationis prohibitionē vsucapio conti-
netur. p. 56. n. 112.

Alguacelus seu executor quod privile-
gium habeat. p. 108. n. 7.

Aliud est damnum pati aliud lucrum non
facere. p. 222. n. 35.

Argumentum de matrim. carnal. ad spiri-
tual. validum est. p. 52. n. 63.

Argumentum de milite armatæ milit. ad
censitis milit. militem valet iure. pag. 83.
n. 9.

Antiarum cōstitutio cui adijcitur expres-
sa hypotheca quando in concursu præfer-
ri debeat. p. 62. n. 32. & p. 162. ex n. 354. &
p. 237. n. 54.

Archæ qualis sit & quæ privilegia habeat,
p. 158. n. 308. & p. 161. ex n. 344.

Archæ quantitas quæ in Hispania pro-
mitti possit. p. 160. ex n. 330. vbi etiā cui
incumbat probatio an excedant decimæ
à l. requisitam.

Archæ filio præstāt hypothec. in bonis ma-
tris transeuntis ad secunda vota. p. 238.
n. 68.

Affecuratio an sit causa sufficiens instrumē-
ti in quo alia non reperitur. p. 262. n. 23.

Attenditur quod principaliter agitur nō
vero quod venit in consequentiā. p. 9. n.
27.

Augmentum dotis quale sit, & quæ privi-
legia

a

legia

legis habeat, p. 159. ex n. 311. & p. 163. ex n. 558.

Axioma si vinco vincente te explicatur, p. 116. Alias 119. ex n. 57. & p. 128. n. 28.

B.

Bonę fidei possessor fructus facit ex re aliena perceptos, p. 67. n. 33.

Bonum publicum quale dicatur, pag. 103. ex n. 8. & p. 104. quare vnum bonum alio maius dicatur.

Bona non dicuntur, nisi deducto ære alieno, p. 106. n. 12.

Bona mulieris alia sunt dot. alia extradat, alia paraph. p. 158. n. 296. & quę privilegia habeant, p. 160. n. 326.

Bona quasita constant. matrim. potest vir alienare, p. 159. n. 320.

Bona in quibus executio fieri debeat, p. 183. n. 12.

Bona fides non patitur vt bis idem exigatur, p. 211. n. 66.

Beneficiam exceptionis cedēd. act. p. 211. & 212. n. 70. cum seqq.

Captivus pro libertate in pign^o se submittere potest, p. 282. n. 7.

Causa proxima & immediata damni sequuti vel lucri cessantis attendi debet nō quod per remotas causas advenit, p. 264. n. 8. & n. 9. Quod causa proxima & immediata ad casum nocere non debet.

Cap. peruenit de empt. & vendit. sensus, p. 151. n. 224.

Cambij literas mittens acceptante decoto quādo conveniri possit, p. 140. ex n. 71. & 74. quod delegantem & delegat creditor eligere poterit. & n. 78. quid si mittatur litera collibica, vulgo *a letra visla*.

Casus omissus per legem remanet in dispositione iuris communis, q. 128. n. 18.

Causa lucrativa hypothec. vallata quando onerosa præponi debeat, p. 62. n. 33. & p. 162. ex n. 354.

Cap. cura de iure patron. & cap. auditis de elect. explicantur, p. 30. n. 56. & 57.

Cap. fin. de præscript. expositio, p. 20. n. 28.

Cessio necessaria & volunt. in quo differant, p. 8. n. 20.

Cessio si vtrinque est necessaria privileg. pers. in cessionarium non trāsfertur secus si volunt, p. 9. n. 23.

Cessio quando dicatur facta ad commodum cedentis seu cessionarij vel vtriusq; p. 9. n. 16. & p. 220. n. 16.

Cessione non indiget creditor qui soluit pro creditore privileg. p. 11. n. 46.

Cedere tenetur hæres fideicommissario idem in vendente rem locatam, & in procuratore, & negot. gest. p. 22. n. 97.

Censum concedens in se sua quod privileg. habeat, p. 129. n. 17. vbi quid in pensionibus decursi, & nu. 19. an sufficiat generalis hypothec.

Cessionarius fisci quæ privileg. consequatur p. 114. & p. 143. n. 115.

Cessionarius mulieris pro dote quæ privileg. habeat, p. 143. n. 117. & vide num. 120. quod cedi potest, ergo transmitti, sed nō è contra.

Cessio quę fit ad vtilit. cedētis degenerat p. 144. n. 127.

Cessionarius ex persona prioris credit. tit. vditionis aut similis succedit in locū illius, p. 206. n. 5. vbi nu. 8. hoc precedit si re vera ostendatur pretiū accepisse, & p. 207. n. 17. quid in credit. secundo emente à primo, & n. 18. quid si actio pro parte donetur, & pro parte vendatur, & p. 208. n. 28. quid si cessio fiat à tot. imp. & ibidem, quādo actionis pretium amittat, & n. 33. quid si nomen in solut. detur, & n. 35. an sufficiat confessio cedentis quod pretium recepit.

Cessio facta ex intervallo per minore aduersus contutores ad exigendum debet. an sufficiat non præcedenti pacto demandandis act. p. 211. n. 62.

Cessus creditor vendita re censuali quādo debitori actiones cedere teneatur & creditor primus vtrū cogatur cedere correo & fideiussori, & secundo creditori contra se, p. 211. n. 70.

Cessio non debet fieri contra se ibidē, & n. 71. quādo cedend. exceptio opponi possit vbi quod secundus creditor præfertur priori si cedere non poterit, & num. 72. quid si vnus ex correis liberetur & pupillus vnum ex fideiussoribus liberet, nu. 76. & n. 73. quid si cessio non possit fieri ex natura obligat.

Cessione duobus creditor facta an præferatur prior an secunda hypotheca, p. 219. n. 1. & p. 220. n. 8. quod confessio cedentis non nocet cessionario, & ibidem n. 11. quid si debitor facta cessione creditor cedētī solueret, & n. 14. an sufficiat simplex scientia an denuntiatio aut litis contest. vt in l. 3. nouat.

Cedens & cession duo rei credendi iudicantur, p. 222. n. 32.

Cedens ad vtilitatem cessionarij si debitor fecit pactum de non petendo simplex scientia sufficiens est, p. 222. nu. 35. vers. quia,

INDEX.

- quis, ubi quod habenti utiles actiones solui non potest, & n. 36. idem si cedens decoreit ubi etiā quid in duobus cessionibus, ex diversis quantitatibus quis preferendus sit, & p. 223. quid si cedens partē debiti pro residuo ad concursum accedat. Censu cōfiguatiui hypothec. quod priuilegiū habeat, p. 224. n. 1. ubi etiā quid pro reddit. decurrit.
- Censu principali extincto an extinguatur ceterę hypothecę eidem suppositę. ibidē n. 4. & p. 226. n. 28.
- Census idē importat quod obligatio annua. p. 224. n. 5.
- Census constitutio vere & proprie non inducit hypothec. sed ius quodā reale. p. 225 n. 10.
- Census constitutio an in pec. num. fieri debeat, vel sufficiat confessio ut pro ea creditor in concursu preferatur, p. 226. n. 29. & ibidē an legitima sit ex debito antecedenti, n. 33. & p. 227. n. 37. quod census cōstitui potest ex mercibus, & n. 38. quod solo titulo venditionis creari potest. & p. 229. n. 62. an ex transactione, & ibi quid si res fructifera vendatur ut redditus annuus soluantur dum pretium non soluit, & n. 63. quando creditores ex persona debitoris aduersus dom. prescriptione se defendere valeant, & n. 64. quid pro preteritis pens. in successore maiorat.
- Cessionario minoris competit priuilegiū prelat. & hypothec. eidem competens si ad utilitatem ipsius fiat, pag. 7. n. 7. idem in priuilegiis restit. in integ. p. 9. n. 28. & an ad heredes transeat, ibidē n. 29.
- Cessionarius mariti non potest petere vsuras nec fructus pignoris dotalis. p. 254. n. 28. & p. 255. n. 50. vide quid in cessionario fisco.
- Census tertius possessor quādo per decem. prescribere possit redditum aduersus dominum, p. 238. n. 22.
- Census venditi seu celsi euictio ad quem pertineat, p. 263. n. 1.
- Cessio bonorum quę fuerit olim, & quid hodie sit obseruandū, p. 281. & seq. n. 7.
- Cessio bonorum non conceditur heredi inuentarium dolo facienti, pagina. 282. n. 8. idem in eo qui se obligauit ad onus personale nec in emphit. nec in eo cui data est dilatio, nec in debito fiscali. ibidē, nec in debito ex delicto illic n. 10.
- Cessio bonorum an renūciari possit cum iuram. p. 283. n. 10. & ibidē, quod si cessio fiat creditor tenetur prestari alimentata debitori.
- Clericus inducias prestare cogitur ante iudicem secularem, p. 284. n. 13. idem si emit in publica subhasta. idem si ei detur res in solutū prestita cautione de restituendo potiori creditori, ibidē.
- Clericus nō tenetur ultra quam facere potest ibidē n. 10.
- Clericus an exequi possit pro pensionē census. p. 229. n. 65.
- Clericus non potest litigare coram iudice laico etiam adhibito iuram. p. 148. n. 184.
- Clericus aduocatus, & miles cur propriū factum impugare non possint, p. 99. n. 19.
- Conditio pro causa habetur, p. 262. n. 19.
- Correus alteri correo per pactum aut traslat. praeiudicium non infert licet delegatio eidem noceat, p. 222. n. 32.
- Confessio credit. in fauorē fideiuss. emissā sufficit ut cōtra debit. agere possit, p. 110. n. 54. & n. 57. quod pro fit cessio credit. in ipsius fid. utilitatem tam quoad debit. quam quoad confideiuss.
- Compensatio nō admittitur in praeiudiciū prioris crediti. p. 195. n. 66.
- Confessio delinquentis quādo noceat fisco p. 186. n. 186.
- Confessio de dote recep. constāt. matrim. praeiudicat credit. mariti, p. 136. n. 26. & 27 & n. 30. limitatur, & iterum n. 32. limitatur si fiat in testam. ubi etiam quod credit. restitui possunt aduers. conf.
- Cōsanguineus resoluuit hypothec. in re retracta constitutas, p. 98. n. 11.
- Cōmissum quādo cōtrahat emphit. libellarius superfl. & colonus, p. 91. n. 13.
- Consensus in omni contract. pro substantia requiritur, p. 65. n. 10.
- Contractus quādo sustinetur in fauorē illius qui dolum patitur, p. 66. n. 19. & n. 21. quādo debitor laesus possit renouare additionem pignoris.
- Cōtractus purus cū traditione quādo preferatur conditionali, p. 60. n. 17.
- Constituti clausula dominium, & possess. transfert, p. 59. n. 2. intelligendo ut ibi. n. 10. & 14.
- Conditio si non stat per eum per quem interest adimpleri sed stat per alium pro impleta habetur, p. 42. n. 78.
- Conualescentia contractus videlicet donationis matrim. electionis debitoris de cocti, & similium quādo detur, p. 27. n. 23. ubi. n. 24. in quibus casibus deficiat.
- Contractus resolutio nō penderet a potestate donantis, p. 22. n. 96.
- Creditor is dicitur cui aliquid debetur si-

INDEX.

de pec. ei debeat, siue alia res in specie. *+* p. 11. n. 51.

Creditor dominij creditor dicitur, & in concursu illius ratio habetur, ibid. n. 52.

Creditor dominij licet proprie non dicatur credit. improprie talis dici potest, p. 12. n. 54.

Creditor si intetat actionem dominij creditor dicitur secus si intentet hypothecariam ibid. num. 56.

Creditores de quibus in hoc opere ad quinq. species reducuntur, p. 13. n. 58.

Creditores possunt opponere exceptiones debitori principali comp. eo inuito, p. 12. num. 94.

Creditores ex persona debitoris possunt opponere aduersus tertium qui reuendicat aut inuitur in contractu nullo aut in re conditionali, p. 13. n. 100. cum seq.

Creditores non possunt opponere de iure debitoris si dominus emphiteusis extiterit, ibid. n. 102.

Creditores quādo in latione anorm. rem venditā restituere teneatur, p. 67. n. 28. & ibi. n. 30. vtrum teneantur si tētus restit.

Creditorū ius quādo resoluatur intentata latione anormi aut anorm. p. 64. ex n. 1. & numeris seq. sit itatur, & ampliat.

Creditorum ius quādo extinguatur in donatione, p. 59. ex n. 1.

Creditorū ius quādo resolui debeat per fideicommissarium, p. 46. ex n. 1.

Creditorum ius quādo resoluatur per venditorem cum pacto de retro addit. in diem & l. comm. p. 36. ex n. 1.

Creditorum ius resoluunt per minorem rem nulliter alienantem, p. 25. n. 1.

Creditorū ius eliditur in re acquisita in diuisione hereditatis p. 68. n. 54. vbi n. 54. idem in diuisione per sordes facta. & n. 57. quid in re in emphit. concessa.

Creditorū ius quādo praualeere debeat aduersus ementem qui sciuit rei valorem, p. 69. n. 70. & ibi nn. 66. quid dicendum aduersus tertium.

Creditorum ius resoluunt per eum qui in venditione metum patitur, p. 70. n. 79.

Creditorū ius quādo rescindatur per legatarium, p. 71. n. 1. & ibi n. 7. quid in legato conditionali, & nu. 17. quid in legato ad diem, & n. 26. quid si fructus sint pendentes.

Creditorum causa semper aduersus legatarium in bonis testatoris melior erit, p. 75 n. 39. intelligendo vt ibi.

Creditorum hypotheca in re donata resoluuntur ex liberis postea natis, p. 77. n. 1. &

ibi, n. 2. & 4. ampliat in re dotali extraneo data sine contēplatione cert. matrim.

Creditorum ius an resoluatur per fratrem qui quarellam inoffit se dotal. intentat aduersus fratrem donat. p. 78. n. 14.

Creditores quādo reuocare possunt dotē in prejuditium suum committentem, p. 79. n. 24. & n. 26. quid in dote monache constituta, & in donatione patrum onij clericali. cōf. sta.

Creditorum hypothec. resoluuntur si res donetur cum pacto alendi donantem, p. 81. n. 47.

Creditorum ius extinguuntur per minorem ex cuius pec. res empta proponitur, p. 82 num. 1.

creditorum hypotheca eliditur per dotē quādo res empta ex pecunia dotali efficitur dotalis, p. 83. n. 14. intelligendo vt ibi, num. 17.

creditorum ius resoluuntur per ecclesiam ex cuius pec. res per administratorem illius empta fuit, p. 83. n. 18.

creditorum hypotheca extinguitur in re quae reuocatur ob ingratitud. p. 85. n. 1.

creditorum ius quando resoluatur per deponentem, p. 94. n. 1. intelligendo vt n. 17.

creditores quando praeferantur in re vendita vt precario sit apud emptorem, p. 97. ex n. 1. vbi n. 3. quid in vendente vt pretium in continenti solvatur.

creditores non praeferuntur in re donata cuius titulus rescinditur ob defectum inuentionis, p. 98. n. 9. & 10. & ibi n. 11. idē in consanguineo ex iure retractus.

creditorum hypotheca per ementem seruum, aut animal. si illa redhibeat, p. 99. alias 100. n. 1.

creditor mutuans colonum triticū non praefertur domino in fructibus fundi, p. 96. n. 15. & ibi n. 16. quid in dote & fisco.

creditores non dicuntur proprie filius & vxor, p. 115. n. 18.

creditor vendens re cū hypotheca vsquequo pretiū solvatur, p. 118. n. 11, & p. 119. n. 3. quid in minore vendente, & ibi quid in pacto de retro a minore celebrato, n. 9. & n. 10. quid in minore mercatore, & p. 120. n. 11. quid si cum fisco contraxit, & n. 12. an doli anteriori praefertur debeat.

creditor anterior non praefertur si debitor acquisiuit rem vt ex pretio illius posterior si solueret, p. 120. n. 17.

creditor celus seu emphiteusis si emphit. cadat in commissum quod prius habeat, ibi n. 18. & 20.

creditor

INDEX:

Creditor ex cuius pec. res empta proponitur quod priuileg. consequatur, p. 124. num. 1. & p. 126. num. 13. & p. 117. num. 22. quid in credente ad emendum officiu, & ibi num. 23. quid si dos sit anterior.

credens ad emendum hypothecæ anteriori & dori quando obijcere possit axioma si vinco vincentem te, p. 128. ex num. 30. & vide p. 126. ex n. 57.

creditorum hypothec. resoluitur per militem in re quæ ex pec. ipsius empta fuerit, p. 82. n. 6 & n. 8. quid in re clericali.

creditores amittunt ius hypothecæ constitutæ in bonis filij per patrem alienatis, p. 88. n. 1.

creditorum ius in bonis emphiteusis resoluitur per dominum directum, p. 90. num. 1. & num. 3. quid in censu reservatio, & p. 91. quid in colono & superficiario & concedente precario, seu ad vitâ & libellario, & quando isti à pena commissi excusentur, p. 92. n. 19. cum seqq.

Creditor duplici priuileg. innitens cuiusque creditori vnicum priuileg. habenti præfertur, p. 102. n. 1.

creditores qui in secunda regula aduersus hypothecarios & personales priuilegiatos constituantur, p. 104. n. 29.

creditor funeris omnibus creditoribus præfertur, p. 105. n. 1.

creditor mutuans ad redimendum captiuum quod priuileg. habeat, p. 107. n. 24. & ibi num. 27. an captiuus pro pretio in pignus dari possit.

Creditorum nauræ, aduocari, notarij, relatores, & famuli quæ priuilegia habeant, p. 108. ex n. 1.

credens ad reficiendam & conseruandam nauem seu domum, p. 111. n. 1. & 2. & n. 4. quid in mutuantem ad fabricandam rem de nouo, & p. 112. n. 7. quid in edificio rurali, & in credente ad solutionem portationis mercium, & n. 8. quid in eo qui credidit materiâ ad opus faciendam, & num. 9. quid in locatore dante fundum ad conseruandum, & ibi quid in credente ad refectionem edificiij vsque ad ateam dirui, & vide littera M.

credens in refectionem non præfertur aduersus fiscum & dotem anteriores, p. 112. n. 10. & n. 11. & 12. idem si concurrant plures creditores eiusdem refectionis, & quid in mutuantem cum vltis, & quæ requisita probare debeant præfati, p. 113. n. 15. quid in credente ad refectionem maioratus, & vide littera M.

creditor consentiens in vëditiõne rei sibi obligatæ ei nocet, p. 154. n. 25. vbi etiam quid si quis consentiat re sibi hypothecatâ alteri obligari.

creditor priuilegiatus in hypothec. quando renocare possit pec. alteri creditori solutâ, p. 178. n. 75. & an hoc procedat in simplici hypothec. p. 179. n. 95. & p. 108. n. 69. an procedat in personali priuilegiato, & p. 108. n. 101. quid si pecunia consumpta sit quid in hærede solvente, ibid. n. 107. & qui si in venditione subhasta seu in programate admoniti sint creditores, ibidem n. 109. & 110. & p. 182. n. 113. quando creditores teneantur fideiussorem præstare de restituendo potiori creditori, & in repetitione pec. ordinariè an executiue sit procedendum, p. 183. num. 145. vbi etiam an creditor cogatur auocare à creditoribus inferioris iuris.

creditor aduersus debitorem non habet actionem si illius bona confiscantur, p. 185. num. 217.

creditor prior præfertur etiam per horâ aut momentum, p. 191. ex num. 2. & si de hora nõ constat pro rata solutio fiet, & vide p. 197. ex num. 90. & p. 191. num. 7. quid si duo instrumenta eadẽ die confecta reperiantur, alterum ad vtilitatem fisci, alterum ad vtilitatem priuati.

creditor hypothecæ generalitẽ & specialitem habens an cogatur excussionem facere in specie, p. 193. n. 35.

creditor qui industria sua inuenit bona oculta non potest ab anterioribus molestari, p. 195. n. 56. & n. 66. non potest cõpensare debitum ex alia causa in præiudicium prioris.

creditores plures æqualiter habentes quomodo inter se concurrere debeant, p. 197. n. 89. & an habens pignus traditum præferatur priori, ibidem n. 94.

creditor posterior qui priori soluit succedit in priuilegio illius absque cessione & pacto, p. 205. n. 2. vbi n. 3. hoc non procedit in personali creditore, & p. 206. n. 4. quid in extraneo solvente.

Christi Domini fides causa iustitiæ & principum est, p. 228. n. 52.

creditor conditionalis, vel ad diem quando præferatur, p. 235. n. 21. & ibidem n. 27. quid in eo qui solum habet debiti confessionem, & p. 236. n. 37. limitatur in matro intra tempus proponendæ quarelle non num. pec. & vide p. 285. n. 17.

creditor prior non præfertur secundo quando res in solutum data ab alio fuit euicta, p. 246. & p. 247. n. 17. limitatur in dote.

creditori secundo quado cõpetat ius offerendi, ibi n. 19. & n. 21. vide quid in dote & tertio possessore, & n. 23. quid in clerico.

creditori facta adiudicatio quando inducat veram vendit. ibidem num. 28. & ibi quod

b

ceteri

INDEX.

et alii creditores non sunt audiendi si ad instantiam eorum res vendita sit, licet vilitas pretij interueniat. & p. 248. ex n. 34. vide quid si creditor ad emendum fuerit compulsus, & p. 249. n. 54. quando possideas rem ex pignore pretorio teneatur restituere fructus perceptos & percipiendos priori creditori.

creditor vsurarum in concursu quod privilegium habeat, p. 250. ex n. 1. & p. 251. n. 3. quid in contractu societatis, & n. 8. quid in pacto legis communis in pignore, & n. 11. quid si pactum apponatur ut res oppignorata detur in solutum pro quantitate debita, & p. 252. n. 17. quid in fructibus.

creditor secundus quando aduersus priorem praescribat pignus, p. 256. n. 1. vbi n. 3. quod creditor pignus possidet, vbi n. 6. quod creditor secundus habet ius offerendi aduersus priorem si 40. annorum tempore possederit, & p. 257. ex n. 17. quod secundus ex persona debitoris aduersus priorem praescript. obijcere potest.

creditor prior instrumenti privati siue causa non praefertur secundo, p. 261. n. 2.

creditores secundi quando ad interesse intrinsecum aut extrinsecum teneatur, p. 265. n. 13. & n. 18. quid in interesse quanti plurimi.

creditores recipientes pretium ex re vendita in subhastatione si euincatur quando pretium restituere teneantur, p. 267. n. 47.

creditor prior non praefertur secundo si bona vendantur de consensu ipsius ut ei satisfiat, p. 268. n. 14. idem si alienentur de consensu creditoris, & iterum in dominium debitoris reinciderint, p. 269. n. 15.

creditorum personalium privilegiatorum praefatio, p. 270. & quod si inter se concurrant quae privilegia habent ibidem n. 4.

creditores personales aequae privilegiati eiusdem aut diuersi tituli si concurrant an inter eos distributio fieri debeat, p. 271. n. 16. vbi n. 26.

quod circa prelationem causa publica multum est attendenda.

creditores privilegiarii diuersi tituli si simul concurrant praeferendi erunt qui prius sententiam reportauerint, ibidem n. 27. & n. 32. quid si duo diuersas sententias consequantur praefertur qui prius executionem petit, & n. 33. idem in eo cui prius solutio facta est.

creditoris depositi privilegium in genere, p. 273. n. 2.

credeas ad emendum privilegium habet inter personales, p. 274. n. 12.

credita reipublicae quod privilegium habeat, p. 271. ex n. 1. & p. 275. n. 44.

creditores personales qui sint. p. 278. ex n. 1. vbi n. 2. vide quid in terminis laici operis, ff.

locati, & n. 3. quid in eo qui executionem aut sententiam consequitur, & ibi quid si concurrant plures creditores ex causa lucrativa ut in legatariis.

creditores personales quando reuocare possint alienata in fraudem illorum, ibi tem n. 4 vbi declaratur l. vit. §. si a focero. ff. quae in fraud. & quid si annus transeat, & a quo tempore transcurus hic connumerari debeat illic n. 5. et p. 280. n. 6. vide quid si bona alienata non inueniuntur.

creditores qui nominari debeant ad administrandum bona debitoris, p. 283. n. 12. cui conceditur quod plus est concessum intelligitur quod est minus. p. 54. n. 76.

Dammum praebens actionem personale habet aduersus illum qui damnum dedit, p. 281. n. 2.

Datio in solutum pro maiori quantitate quae res ipsa valet nulla est. p. 247. n. 27.

Debitor creditoris sui conditionem deteriorationem facere non potest, p. 16. n. 19.

Debitor committit dolum in praedictum creditorum si non acquirat, p. 22. n. 96.

Debitor iura cedere compellitur nec in concursu persona illius considerabilis est, ibidem. Deceptis & non decipientibus iura subueniunt, p. 33. n. 77.

Decretum iudicis stricti iuris est, & ideo non extenditur, p. 55. n. 96.

Decreti praesumptio bonam fidem inducit, p. 88. n. 48. & ibi n. 49. quando cesset.

Deponens quando resoluat hypothecas constitutas in re deposita, p. 94. n. 1. vbi n. 3. quid sit depositum regulare & irregulare, & n. 6. quid in bauchis publicis, vulgo depositarios, & n. 7. quid de iure regio, & vide p. 273. ex n. 1.

Deponens non praefertur hypothecae posteriori contra Rodericum de concursu, p. 95. n. 10.

Decima quod privilegium in concursu habeant, p. 122. ex n. 41. & p. 123. n. 57. quod ple no iure ad clericos & ecclesias pertinent.

Delegatio diuiditur in propriam & in impropriam, & quae una & altera sic ostenditur, p. 139. ex n. 53. vbi etiam quod idem importat quod solutio, & n. 56. quae requisita concurrere debent ad eam perficiendam.

Debitor delegans quando liberetur si delegatus deciderit, p. 140. ex n. 69. & p. 141. n. 78. & 80.

Debitoris delegati periculum ad quem spectat, ibidem n. 28.

Deponens preferri debet etiam si de deposito constet tantum ex confessione partis, p. 247.

INDEX.

- num. 9. vbi n. ii. quod omnibus creditoribus privilegarijs praeferatur post causam funerariam.
- Debitor verum possit repudiare legatū aut hereditatem ei delatam in fraudē fisci & creditorum hypothecariorum, p. 183. n. 14.
- Debitor delinquenti quando legitime soluat p. 186. num. 180. vbi quid in colono & fructuario.
- Debitor liberatur confiscatis bonis, p. 189. n. 217. vbi idem in fideiussore.
- Debitor solvens liberatur ipso iure, fideiussor vero ope exceptionis, p. 196. n. 79.
- Debitor quantitatis respectu rei ea extincta liberatur, p. 224. n. 13.
- Debitum ex vna causa non potest compensari cum alio in preiudicium prioris creditoris, p. 193. n. 66.
- Defensor quando debitori decocto dari debeat, p. 283. n. 10.
- Difficultas excusat à mora sine qua interesse peti non potest, p. 265. nu. 23. & p. 266. vide distinctionem inter factum & obligationem & inter genus & speciem.
- Diuitie familiā conseruat quæ per paupertatem sordescit, p. 98. n. 13.
- Dies interpellat pro homine, p. 96. n. 16.
- Differentia inter contractus bonæ fidei & stricti iuris quæ sit, p. 65. n. 15. & 16.
- Dispensatio in genere nequaquam interdici possunt species quæ sub illo genere comprehenduntur, p. 56. n. 101.
- Dictio semper quando cunque & similia non impediunt præscriptionem 30. annorum, p. 44. n. 91.
- Dignitas non dicitur extincta quando super est species aliqua, vel inditium illius, p. 17. num. 36.
- Dispensatio ostensa est, p. 2. n. 12.
- Dispensatus ad Archiepiscopatum non potest fieri Episcopus, p. 2. n. 9.
- Domus quæ alicui seruitutem debet si in dominium illius inciderit, & postea iterum vendatur de nouo seruitutem constitui oportet, p. 18. n. 43.
- Dominium non acquiritur ex contractu nullo, p. 19. n. 62.
- Dominium ex contractu non transfertur absque traditione, p. 37. n. 19.
- Dolus minoris cum dolo aduersarij compensatur si sciat minorem talem esse quantuncunque dicat se maiorem, p. 33. n. 79.
- Dolus si dederit causam contractui nullus est, p. 65. n. 7.
- Doli definitio qualis sit, ibidem nu. 12, & illius qualis sit bonus, qualis malus, & num. 14. quid si circa accidentia, seu substantialia vertetur.
- Dolum incidere in contractum quando dicatur, ibidem n. 17.
- Doms in pignote vendito quod duplex resarci ri debeat, p. 66. n. 22.
- Donatio ecclesie facta à laico conualescit accedente consensu Episcopi, p. 27. n. 23.
- Donatio dicitur illa quæ sub conditione resoluitur, p. 39. n. 43.
- Donata res fidei aut verè tradita quando res solui debeat per hypothecam, p. 59. ex nu. 1. & 2.
- Donata res ante traditionem si alteri obligetur obligatio tenet, ibidem n. 7.
- Donatio conditionalis quando resoluitur per hypothecam, p. 60. n. 4.
- Donatio absente parte & stipulante notario facta ante ratificationem quando per hypothecam in concursu resoluitur, p. 60. n. 14.
- Donatarius secundus an priori præferri debeat, p. 61. nu. 28. & ibi n. 33. quid dicendum si in donatione adiiciatur hypotheca.
- Donatio ad tempus, vel post mortem facta quædo sic acquisita dicatur ut alteri donari aut hypothecari non valeat, p. 62. ex nu. 35. cum sequentibus.
- Donatio ex dispositione l. si vnquam. C. reuoc. donat. euertit ius creditorum, p. 77. ex n. 2. & ibi n. 2. & 4. ampliatur in donatione extraneo facta sine contemplatione certi matrimonij, & n. 5. quid in donatione in qua infinuatio non interuenit.
- Donatio facta resoluat ius creditorum nato filio legitimo per subsequens matrimonium, p. 78. nu. 9 & nu. 10. quid in legitimo per scriptum patris, & nu. 11. quid in donatione tertij vni ex filijs facta.
- Donatione filio facta pro sua legitima super qua medio tempore contraxit debita an ceteri filij hæc debita vincere debeant, p. 78. n. 14.
- Donatio quæ fit cum pacto alendi donantem resoluat hypothecam in re donata constitutam, p. 81. n. 47. & ibidem n. 50. quid in donatione causa mortis.
- Donatio militis concubine facta non valet, p. 83. n. 10. & nu. 11. idem in donatione facta à clerico.
- Donatio facta filie quæ sine patris consensu nupit renocari potest, p. 86. nu. 14. vbi idem si stuprum in domo patris committat, & ibi nu. 19. quid in donatione seu nominatione emphiteusis, & n. 21. quid in locatione ad longum tempus.
- Dotalis res dicitur illa quæ ex pecunia uxoris empta proponitur, p. 83. n. 14. & nu. 15. quod dos est ius vniuersale.
- Dote à marito alienata ipse alienationem reuocare

INDEX.

nocare potest, p. 98. n. 14.

Dotis fauor & ecclesiæ si concurrant ecclesiæ præfertur, p. 103. n. 10.

Dotis utilitas secundo respicit utilitatem publicam, & principaliter mulierem, p. 103: num. 17. & n. 19. quod in dubio semper præfertur.

Donans præfertur creditoribus hypothecarijs si donatio excedens quingentos solidos earet infirmatione, p. 98. num. 10. & ibi vide quid in dote extraneo data.

Dominij reservatio inducit specialem hypothecam aliarum prælatina, p. 97. n. 2.

Dos, anterior hypotheca, & credens ad refactionem si concurrant quo modo inter se præferri debeant, p. 116. alijs 119. nu. 50. & p. 128. n. 28.

Dos anterior an præferatur venditi habita si de de pretio, p. 120. n. 12. cum seqq.

Dos non præfertur credenti ad emendam militiam, p. 125. n. 3. & p. 127. an præferatur credenti ad emendum si posterior sit.

Doti de iure antiquo actio personalis competebat, p. 134. n. 4. & n. 8. quamobrem privilegium prælationis, & hypothecæ ei fuerit concessum, & ibi nu. 9. quod præfertur si expressâ habeat hypothecam.

Dos habet tacitam hypothecam in bonis mariti minoris, p. 135. n. 11. & n. 19. quod ex parte vxoris pro dote cõtrahitur hypotheca, idẽ p. 238. n. 61.

Dotis constitutio à minori decretũ requirit, p. 135. n. 23. & ibi quod hypotheca incipit ab eo die quo promissa est, & n. 24. quod hypotheca dotalis retrahatur ad tempus promissionis.

Dotis confessio probat in præiudicium creditorum si præcessit instrumentum dotale, p. 136. nu. 26. sed n. 30. limitatur si magna res alienum apparebat, & p. 137. n. 32. limitatur si fiat in testamento, vbi etiam quod creditores restitui possunt aduersus istam confessionem, & vide ibi quid in successore maioratus an ei præiudicet confessio mariti. & n. 33. & 34. quid si non præcessit promissio dotis, & quid in augmento illius.

Dos acceptolata sicut confisata restitui debet, & privilegia dotis consequitur, p. 137. n. 37. cum seqq. quando ad maritum spectet periculum dotis delegatæ, vbi etiam n. 42 quæ differentia sit inter dotem necessariam & voluntariam quoad periculum nominis delegati, & p. 138. n. 48. an hoc procedat si pater dotem promiserit, & n. 49. quid si maritus sciuerit debitore delegatũ non esse soluendo, & nu. 30. quid si delegatio proprie interueniat.

Dotis & hypothecæ prælatio quando ad ces-

sionarios transire possit, p. 142. ex n. 142. vbi n. 143. quæ differentia sit inter privilegia concessa naturæ actionis de dote, & inter ea quæ conceduntur ex actione dotis.

Dotis privilegium circa præsumptam prioritatem in duobus instrumentis eadem die confectis quando ad extraneos transcat, p. 144. n. 133.

Dotis hypotheca contrahitur in bonis illius ad quem dos peruenit, p. 145. n. 134.

Dotis alienatio est prohibita etiã consentiente vxore, p. 145. n. 140. vbi n. 141. procedit etiam in dote æstimata, & nu. 143. quod dote æstimata ei competit reuendicatio si maritus non soluendo effectus fuerit, & ibi n. 144. cū seqq. an vxor dominium rerũ dotaliũ retineat, & p. 146. nu. 157. quod maritus potest vindicare fundum dotalem, & n. 159. quod nec fideiussor ad securitatem alienationis valeat, & nu. 160. quod pretium repeti non potest nisi probetur in utilitatem vxoris conuersum, & ibi n. 161. an præsumatur quod ad mariti manus peruenit.

Dotis privilegium amittitur si mulier affirmauerit rem alienatam dotalem non esse, p. 147. nu. 167. & ibi nu. 169. an maritus res dotales mobiles alienare possit, & nu. 172. vtrũ possit eas vindicare in subsidium facta executione, & nu. 175. an mulier repellatur si tertius ei offerat pretium, & num. 177. an præscribi possint.

Dotis privilegium quale sit si vxor cum viro obligetur adhibito iuramento, p. 148. ex nu. 181. cum seqq.

Dolus re ipsa datur interveniente anormiflisa latione, p. 148. n. 182.

Dotis privilegium quare mulieribus fuerit concessum, p. 149. nu. 193. vbi tres rationes assignantur.

Dotis obligatio mariti simul cum vxore rescinditur si omnino indotata remaneat, & quo modo hæc latio sit rescindenda, p. 150. n. 201. & nu. 204. vide quid si in his terminis probetur contractum in utilitatem vxoris versum fuisse, & n. 209. quid si pro necessitate mariti, & eo liberando à carceribus obligetur.

Dotalia bona quando generaliter constituta maneat pro debitis mariti, p. 151. n. 219.

Dotalium rerum alienatio seu obligatio mulieris si metus fuit incussus quando irritetur, p. 152. nu. 234. vbi nu. 235. qualis iste metus esse debeat, ut cadat in constantem virum, & nu. 237. an contra tertium transcat actio metus, & nu. 243. quæ probatio sufficiens sit, & p. 153. n. 244. quando annullato contractu veniant fructus.

Dotalia bona quod privilegium habeant si mulier

INDEX:

lier renuntiet hypotheca sibi à iure concessa, p. 154. n. 236. & n. 265. quid si renuntiet in fauorem mariti, & p. 155. n. 270. an possit renuntiare hypotheca speciali. & num. 273. vtrum renuntiatio procedat si maritus non sit soluendo. & n. 278. quid si mulier correpti habeat, & an prius executio fieri debeat in bonis mariti apud tertium quàm in bonis mariti obligatis quid si mulier pœnes se habeat bona mariti absentis.

Dotis privilegium ad reuocandam pecuniã alteri creditori solutam, vel rem in specie, p. 156. n. 284.

Dos est ius vniuersale in quo pretium succedit loco rei, p. 156. n. 290. & p. 157. n. 293. vide quid si mulier tradidit bona viro absque titulo dotis. & n. 294. quid si secundo nupsit an eadem bona quæ dedit priori, secundo dedisse censetur, & ibi vtrum retentio ei cõpetat pro restitutione dotis quid in vsuris & interesse illius, ibidem in alimentis & augmento dotis n. 295. & quid si dote promissa quæ non habuit effectum, & forte filia cù alio nupsit an illa sit præferenda debitis per patrem medio tempore contractis ibidẽ versadde.

Donatio propter nuptias quæ sit, & quæ privilegia habeat, p. 158. ex n. 304. & an atq; in locum illius successerint, p. 161. ex n. 344.

Dotis augmentum quale sit, & quæ privilegia consequatur, p. 159. ex n. 311. & p. 163. ex n. 386. & n. 314. quid in acquisitis cõstante matrimonio, & p. 164. n. 379.

Donare est perdere, p. 159. n. 322. vbi nu. 323. quod dotalia bona exequi non possant pro si de iussione.

Dotis hypotheca expressa non comprehendit iura & actiones, sed bene tacita, p. 163. n. 357.

Dotem absque mādato vxoris vir in iudicio defendere potest, p. 166. n. 399. vbi quid in paraphernalibus.

Dotis sententia absque citatione mariti quã de ei noceat, p. 168. n. 413. vbi etiam n. 415. quod dos & studium æquiparantur.

Dos concurrens cum fisco non tractatur probare prioritatem suã hypothecæ, p. 175. aliàs 176. ex n. 46.

Dotis privilegium aduersus eum qui emit à fisco bona mariti eidem hypothecata, p. 581. n. 127.

Doti non præfertur fiscus posterior in terminis l. si is qui. ff. de iure fisci, p. 185. nu. 165. et an privilegium dicat l. si is qui doti concedatur, ibidem n. 166.

Dos non confiscatur ob delictũ mariti, p. 188. n. 203. et quid si in pecunia quid si in specie, vbi nu. 206. quando dos confectata fisco præ-

iudicium tribuat.

Dotis & fisci privilegium circa instrumenta præsumpta prioritatis, vide p. 144. num. 133.

Dotis hypotheca si tacita sit non trahitur retro secus si expressa, p. 196. n. 79.

Dotis fructus sicut & alimenta hypothecã habent aduersus bona mariti, p. 236. n. 18.

Dos habet tacitam hypothecam in bonis socii quando pater & filius simul receperunt dotem, p. 237. n. 56.

Dotis hypotheca non extinguitur ex datione in solutum emissa re, p. 247. n. 18.

Dotalis rei possessor habet ius offerendi aduersus vxorem dotem repertentem, p. 247. n. 21. intelligendo vt n. 22. & 23.

Dotis fructus genero in pignus datæ quando ab eo lucrari debeant, p. 252. ex nu. 19. & an hoc procedat in extraneo, ibidem ex n. 26. et p. 253. ex n. 34. quando hoc in pactum deduci possit.

Dotalis vsurę non debentur vxori viduę aut separata quoad thorum, p. 254. n. 41. sed ibidem n. 46. hoc limitatur, & nu. 47. vide quid in muliere tutrice filiorum, & nu. 48. quid in celsionario mariti quoad vsuras ex pignore dotali intelligendo, vt ibi nu. 55. & quando censeantur remissa, aut præscribatur, ibidem num. 56.

Dos sponso ab sponsa data si sponsalibus renuntiatum est privilegium inter creditores habet, & tertium locum inter eos consequitur, p. 247. nu. 13. vbi hoc intelligitur nisi mulier sit serua.

Dos genero data quando reuocari possit per creditores hypothecarios patris, p. 276. nu. metro 4.

Dotem si petat mulier, & tertius se opponat tanquam dominus an impedienda sit executio, p. 284. n. 14.

Duo rei debendi quoad iuris censuram tanquam vnica persona reputantur, p. 32. n. 68.

E.

Ecclēsia resoluit hypothecã rei quæ fuit emptæ per administratorem ex pecunia ipsius, p. 83. nu. 18. intelligendo vt ibidẽ ex n. 20 cum seqq.

Ecclesia vendens habita fide de pretio quando dominij iure pro pretio vti possit, p. 97. num. 8.

Ecclesia pro decimis quod privilegium habeat p. 122. ex nu. 411 & ibi n. 42. quid in fructibus beneficij, & n. 43. an clericus fructuum sui beneficij dominus sit, & p. 283. n. 63. quid in bonis administratoris hospitalis, & ortanotrophij, & n. 62. an hypotheca in bonis prelati incipiat à die qua male administrauerit.

6

Ecclesia

INDEX.

Ecclesia in re empta ex pecunia sua per alium quam per administratorem ipsius hypothecā privilegiatā habet, p. 125. n. 11.

Ecclesię administrator tanquam maritus illius reputatur, p. 238. n. 69.

Ecclesię cathedrālī pręfertur pensionarius in Pontificali, et ornamentis, p. 241. n. 108. et n. 109. idem in iure patronatus. et nu. 110. idem in iurisdictione.

Ecclesia privilegiata utitur privilegio suo contra alteramque privilegiatā, p. 270. n. 6.

Ædificia facta in urbe abradi non possunt, p. 114. n. 32.

Electio nulliter facta quando conualescat, p. 27. n. 23.

Electio in foro animę contra formā à iure pręscriptā obligat ad restitutionem, p. 230. num. 6.

Emens rem alienam scienter quando pretiū amittat, p. 49. n. 34. & insequentibus quando errans in iure amittit pretium rei fidei commissio subiectę.

Emtio compulsā ex utraque parte necessaria est, p. 68. nu. 50. & ibi n. 52. quid quando res in solutum voluntarie datur.

Emphiteusis finitis generationibus non dicitur noua, sed antiqua, p. 17. n. 33.

Emphiteutę obligatio qui rem sibi concessam nobis specialiter obligauit non pręiud. ceteri creditori posteriori qui obtinuit consensum domini directi etiam si prior ex postfacto consensum ab eodem impetrauit, p. 32. n. 67.

Emphiteusis dominus resoluit hypothecas contractas per emphiteutam, p. 90. n. 1. & ibi nu. 2. quid in fructibus, & intellige ut ibi num. 3. quid in colono ad longum tempus, & in superficieario, p. 91. nu. 7. & 8. vbi quid in precario, seu ad vitam, et quid in libellario.

Emphiteuta in commissum cadit etiam si nulla detur interpellatio, p. 92. n. 16.

Emphiteuta quando excusetur à pena commissi p. 92. n. 19. cum sequent. quid in donatione, et permutatione, p. 92. et 93. num. 19. & 30.

Emphiteusis ins quod domino competit tantundem offerendi cedi non potest, p. 94. nu. 41. & nu. 40. vide quid si, emphiteusis subemphiteuticā fuerit.

Emphiteuta seu censuarius si in commissum cedat quod privilegium habeat dominus directus, p. 120. & 121. n. 18. & 20.

Emphiteusis hereditaria quando ex consensu domini hypothecari & alienari possit, p. 242. nu. 1. vbi etiam vide quid in emphiteusi ecclesiastica, & p. 243. quid in emphiteusi facultate nominandi ad vitam, seu in perpetuū, & n. 10. quid in emphiteusi de pacto, & pro-

videntia, hoc est, si accipiat pro se & filiis, seu nomine familię, seu filio ex utroque nascituro, & p. 144. n. 16. vide quid si accipiat in perpetuū absque heredum mentione cum expressa prohibitione alienationis.

Æquitas non admittitur ubi ius in contrarium legitur, p. 107. n. 17.

Epistola ex comparatione literarum, an probet, p. 230. n. 6.

Extensio in penalibus quando admittatur, p. 5. n. 37.

Exceptio non numeratę pec. cōpetit creditoribus mariti illo etiam reuente, p. 22. n. 99.

Exceptio non numeratę pecunię apud plures nationes non recipitur, et quid in literis cambij, p. 274. n. 10.

Exceptio debet esse de regula, p. 50. n. 44.

Exceptio cedendarum quando opponi possit, p. 221. n. 70. & 71. cum seqq.

Exceptio cedendarum non competit quando non potest fieri factio debitoris, p. 212. n. 75. vbi nu. 77. quid si pupillus liberet vñ ex fideiussoribus, et p. 213. n. 81. quid si duo fideiusserint diuersis temporibus, et num. 82. quid si mulier agat ad restitutionē dotis aduersus correum mariti, et nu. 83. quid si obligatio principalis nulliter fuerit contracta, et p. 214. n. fin. quod hæc exceptio potest opponi etiam post sententiam additionis.

Exceptio non numeratę pecunię an admitti debeat inter creditores, p. 235. n. 21. et vide quid in mutuo, p. 236. n. 37. vbi nu. 39. quod non habet locum in alijs contractibus, & nu. 41. quid in confessione ad liberandum.

Exceptionibus certis admissis per verba taxatiua per statutum non excluduntur alie eiusdem similes, p. 262. n. 13.

Expressum dicitur in lege quod sub verbis illius comprehenditur, p. 107. n. 17.

Expromissor quis dicatur, p. 139. n. 58.

Expensę notariorum, procuratorum, relatorum, & similium quod privilegium habeant, p. 109. n. 8. vbi etiam quid in hæredes pro expensis aduersus alios præcedentes se esse hæredes.

Expensę seu melioramenta facta in rebus maioratus an à successore repeti possint, p. 130. n. 22.

Executio quando fieri possit in nomine debitoris, p. 195. n. 61.

Executio in usufructu honorum filij pro debitis patris fieri non potest nisi tantum in commoditate, p. 268. n. 3. & 4. si vero pater administrationem adventitiorum ei concessit ex debito ipsius exequi potest, & hoc tam in bonis adventitijs quam in profectijs non tamē tenetur ultra quā facere potest. ibid. n. 5.

Executio

INDEX.

- Executio in alimentis fieri non potest, p. 268. nu. 7. idem in bonis negotiorum gestoribus, n. 8. idem in eo qui dolum commisit nisi dolus ex parte tertij interueniat, nec in bonis socij nec in rebus usurarum, nec in bonis fructibus, nec in literis cambijs, ibi item numeris frequentibus & vide verbum hypotheca.
- Executio in quibus bonis regulariter fieri debet, p. 283. n. 12. & ibi an in bonis captiui usquequo reuertatur.
- Executio quando per tertium impediri possit, p. 284. n. 14.
- Executio aduersus certum datur quando ad est prohibitio alienationis insimul cum hypotheca, p. 258. n. 28. & procedit factio concurrentia creditorum si in dote res alienetur, ibi dem n. 31. & p. 260. n. 56. quando res minorum in tertium alienata exequi possint pro debito minoris, sed nu. 58 hoc non procedit in re vendita in publica subhastatione.
- Euctio in solutum data extinguatur prior hypotheca, & ideo secunda praefertur, p. 246. n. 2. & p. 247. n. 18. limitatur in dote.
- Euctio creditor tempore prior non praefertur secundo qui puram habet obligationem, sed tantum cautionem petere potest, p. 263. ex n. 1.
- Euctio redditus annui venditi si debitor decessit ad quem pertineat, p. 263. n. 1.
- Euctio rei venditae ex natura sua in se comprehendit interesse, p. 264. n. 3.
- Euctio in qua debetur pecunia si creditor sit solutus negotiari quando interesse extrinsecum comprehendat, p. 265. ex n. 13.
- Euctio sequita rei venditae in publica subhastatione in quibus casibus creditores pretio acceptum restituere teneantur, p. 269. n. 47.
- F**actum iudicis est factum partis, p. 247. num. 20.
- Factum proprium quando quis impugnare possit, p. 98. n. 12.
- Factum proprium ad propriam utilitatem nemo impugnare potest, p. 99. n. 17.
- Famulus pro labore quod privilegium habeat, p. 109. n. 9.
- Fictio non datur cum praesudicio tertij, p. 18. num. 56.
- Fictio ob aequitatem introducta fuit, & illa cessante cessat fictio, p. 18. n. 57.
- Fictio translatitia vel locum habeat quae requirantur, p. 60. n. 75. & p. 31. n. 66.
- Fictio tantum operatur in casu fictio quantum veritas in casu vero, p. 223. n. 55.
- Fideicommissarius particularis, aut vniuersalis quando resoluat hypothecas in fauorem creditorum constitutas, p. 46 & 47. ex nu. 1. ubi quid in fideicommissio conditionali.
- Fideicommissum conditionale per heredem quando alienari possit, p. 48. n. 21. ubi n. 23. nisi ultra prohibitionem legis adsit expressa prohibitio de non alienando.
- Fideicommissarius cui competat hypotheca habet electionem an rem alienatam hypothecata an reuendicatione experiri velit, p. 49. n. 28. & ibi quando hypotheca competat successorii maioratus pro deteriorationibus.
- Fideicommissarius emens an amittat pretium et fideicommissarius creditoribus hypothecarijs illud restituere teneatur, p. 49. num. 29. cum seqq. ubi late distinguitur.
- Fideicommissarius non potest reuocare rem alienatam per heredem ignoranter in emptorem ignorantem, p. 50. n. 40. & n. 44. quando hoc procedat in fideicommissio particulari, & n. 47. quid si res expresse alienari prohibeatur.
- Fideicommissum particulare magis afficit rem quam generale, p. 51. n. 45.
- Fideicommissi res possunt alienari ad filiam dotandam, p. 51. num. 51. & p. 52. num. 56. etiam si expresse alienari prohibeantur, & n. 57. vtrum procedat in maioratibus Hispaniae.
- Fideicommissi bona alienari possunt ad soluendam dotem, p. 52. n. 62. & nu. 63. quod procedit ad soluendam dotem mortalis, & n. 65. in fideicommissio particulari. & n. 67. limitatur si expresse prohibeatur alienatio etiam ex causa dotis, p. 53. num. 68. limitatur in antichresibus, & n. 71. in augmento dotis.
- Fideicommissum si vendat haeres quando ipsum reuocare possit, p. 99. n. 15.
- Filius appellatione comprehenditur nepos, p. 5. n. 36.
- Filius in praesudicium creditorum legitimam renuntiare potest, p. 22. n. 95.
- Filio praeterito quilibet de nullitate testamenti opponere poterit, p. 23. n. 103.
- Filius non reuocat habita a parte si cum patre vixeret illa hypothecauit, p. 27. n. 22.
- Filius potest reuocare venditam, aut alienatam in fraudem legitimam, p. 78. n. 19.
- Filius non defraudatur in legitima etiam si filia quae dotem accepit eligat tempus mortis aut donationis, p. 78. n. 19. & n. 23. vide quid in dote data filio, & quando constante matrimonio filij dotem inefficacem reuocare possint ibidem p. 79. n. 23.
- Filio non imputantur res donatae, aut dotatae si sine culpa illius perierint, p. 79. n. 27.
- Filij nati post donationem factam patre mortuo illam reuocare poterunt, p. 80. nu. 39. & n. 38. quid in donatione iuramento firmata, & num.

INDEX.

& num. 38. quid in donatione, & nominatione emphiteusis acceptę pro se & filijs, & num. 43. quid si filij nati statim moriantur, & num. 45. quid in donatione facta pia cause, & an beneficio l. si vnquism. C. reuoc. donat. renuntiari possit, & a tertio allegari.

Filius resoluit hypothecas constitutas in bonis suis per patrem alienatis, p. 88. nu. 1. vbi n. 2. quod hæc actio etiam patri competit nisi filius in alienatione consentiat, vt ibi nu. 4. & n. 5. sine tacite sine expresse.

Filius quando ex herediari possit, p. 85. n. 4.

Filius renocat bona alienata etiam si hæres patris sit dum tamen inuentarium conficiat, p. 89. nu. 11. & nu. 13. etiam si sit institutus in quota bonorum, vel re certa, & nu. 15. limitatur nisi pater sine dolo alienauerit licet contra, ibi n. 16. de iure regio, vbi iterum limitatur nisi pater ad alimenta alienauerit.

Filius durante vita patris non potest ab eo alienata renocare, p. 89. n. 17.

Filius in bonis patris hypothecam habet pro aduentitijs, p. 201. n. 31. & p. 202. n. 45. quid in bonis & lucris habitis a prima vxore.

Filio infertur præiudicium si cum pater rem illius hypothecauit non contradixit, p. 206. num. 6.

Filius familias in rebus peculij profectiij, & aduentitiij quando obligetur, p. 268. ex n. 1. vbi quod non tenetur ultra quā facere potest quid in usufructu illius pro debitis patris.

Fideiussor si delegauerit debitum creditori potest statim agere actione mandati, p. 141. num. 90.

Fideiussio quādo per creditorem præstari debeat de restituendo potiori creditori, p. 182 ex n. 113.

Fideiussoris verbum in lata significatione acceptum comprehendit nominantes, laudantes, & affirmantes, p. 203 n. 53.

Fideiussor ex sola confessione creditoris potest agere aduersus debitorem, p. 210. n. 54. vbi nu. 55. quod ceteris creditoribus præferatur, & n. 57. hoc intelligitur si dicat se soluere suo nomine secus si nomine debitoris quod tamen non procedit de iure regio, vt ibidem n. 60. nisi tantum quoad confideiussores.

Fideiussor soluens pro principali liberatur ope exceptionis, debitor vero soluens ipso iure, p. 211. n. 67. & n. 68. quod fideiussio est accessio principalis obligationis.

Fideiussor vnus si soluat confideiussores non obligat nisi sibi cedantur actiones, p. 212. numero 71.

Fideiussor an censeatur exclusus a beneficio exceptionis cedendarum si concessio fideiussoribus beneficio renuntianit generaliter, aut

specialiter, p. 213. num. 83.

Fideiussor omitens exceptiones debitori principali competentes in concursu non auditur, p. 213. ex n. 89. & p. 214. num. 92. vide quid si preterea denuntiatione debitoris soluerit.

Fideiussori competit priuilegium debitori competens, p. 214. nu. 95. & ibi n. 98. quid in dilatione concessa debitori per creditores & n. 99. quid in beneficio competenti debeat tunc teneatur ultra quam facere potest.

Fideiussoris bona quando reipublicæ administrator est non sunt ei tacite hypothecata, p. 237. nu. 47. & vide verbum hypotheca & verbum reipublica.

Fides de pretio in dubio præsumitur, p. 976 num. 4.

Feudum licet ex facultate regia vendi possit hypothecæ tamen subijci non permittitur, p. 54. n. 87.

Forma a lege data non seruata corrumpit actus, p. 54. n. 83.

Fiscus dos pupillus & mulier licet creditores personales priuilegiati dicantur inter creditores reales connumerantur, p. 13. n. 59.

Fisci ius nullus opponere potest, p. 34. n. 91.

Fiscus excludit creditores opposcentes aduersus minorem pretium rei nulliter venditæ in illius utilitatem conuersum fuisse, p. 34. num. 91.

Fiscus quando acquirat pretium rei contra prohibitionem legis venditæ, aut acquisitæ, p. 50. n. 38. & 39.

Fiscus præfertur in re emptæ per administratorem illius, p. 84. n. 25.

Fiscus vendens rem habitæ fide de pretio quando in concursu dominij iure vti possit, p. 97. n. 8.

Fiscus non præfertur creditori qui duplex habet priuilegium, p. 102. n. 1.

Fiscales diuitiæ reipublicam defendunt, p. 103. nu. 14. & ibi quando fiscus doti præferri debeat.

Fiscus lienem est quod eo excrecente reliqui artus contabescunt, p. 103. n. 15.

Fisci & dotis causa æquiparantur, p. 103. numero 16.

Fiscus pro expensis in captura delinquentis præfertur creditoribus anterioribus, p. 109. n. 12. vbi nu. 16. quod in fisco utilitas mixta versatur publica scilicet & priuata.

Fiscus in re in tributum concessa quod priuilegium habeat, p. 122. n. 38. & p. 173. n. 20.

Fiscus concursus cum hypotheca anteriori & credenti ad emendum an obijcere possit vulgare axioma si vinco vincam te, p. 128. n. 31. & vide p. 126. n. 57.

Fiscus

INDEX.

Fiscus contrahit hypothecam in bonis minoris, p. 135. n. 14.
 Fisco solvens pro debitore illius succedit in privilegio personali eidem competenti, p. 142. n. 114. & p. 103. n. 115. quod etiam transferatur privilegium fori, & ius exequendi.
 Fiscus quid significet, p. 171. ex n. 2. vbi nu. 5. quod si aliquis pro eo fideiussit non tribuitur ei beneficium concessum fideiussoribus, & p. 172. n. 10. quod idem importat quod ea meritis regis comprehendens quidquid commodi ad regem pertinet, & nu. 11. quod pro quocunque debito praefertur hypothecis tacitis anterioribus attento iure regio, & n. 12, quid in gabellis.
 Fiscus pro tributo, vulgo *delos millones*, quod privilegium habeat, p. 173. ex n. 16. & nu. 17. quod fisco non licet agere contra debitores debitoris sui praeterquam in primipilo, & n. 20. quid in re vendita habita fidei pretio, & p. 174. n. 23. quod privilegium habeat in bonis delinquentis, & n. 26. quando acquirat diminutionem bonorum illius.
 Fisci hypotheca quae bona comprehendat, p. 174. n. 27. & n. 28. an comprehendat bona minoris.
 Fiscus intentans actionem contra donatarium rei eidem obligatae an teneatur probare prioritatem suae hypothecae, p. 173. n. 37. & n. 46. quod tenetur servare regulas iuris communis nisi privilegiatus reperiatur.
 Fiscus si agit de lucro captando pro eo non praesumitur secus si agat de damno vitando, p. 175. alias 1. 6. n. 48. & n. 49. quid si agat adversus dotem, vbi n. 50. quod dos habet maius privilegium quam fiscus.
 Fiscus in dabo condemnandus est, p. 175. alias 176. ex n. 51. declarando ut ibi in fine pecus penam, & non damnum praefertur in bonis delinquentis, ibidem n. 25.
 Fiscus quando possit auocare pecuniam alij creditori solutam, p. 175. alias 176. ex n. 54.
 Fiscus exensionem facere tenetur in bonis delinquentis ad auocandam pecuniam alij solutam, p. 175. alias 176. ex n. 55. imitando tamen in tributis, ut p. 177. nu. 61. vbi num. 62. an agens adversus tertios possit in solidum an pro rata eos convenire debeat, & p. 178. nu. 75. an haec revocatio concedatur cuicunque creditori privilegiato, & p. 179. nu. 94. quid in creditore hypothecario tantum, & p. 180. num. 101. quid si pecunia consumpta sit, & quid in haerede solvete, ibidem num. 107. & nu. 108. quid si res in publica subhastatione vendatur, & quid si per proclama vocentur creditores.

Fisci bona si quis emat scientibus creditoribus securus est, p. 181. ex nu. 116. & nu. 118. qua praescriptione se defendere poterit, & n. 125. quid in rebus minoris, & n. 127. quid in rebus dotalibus, & p. 182. ex nu. 135. quae requirita concurrere debeant ad vendenda bona peti fisco, & ibidem n. 138. quid si hereditas vendatur.
 Fiscus an possit renocare legatum seu hereditatem alicui delatam in prejuditium ipsius p. 183. ex n. 147. vbi etiam quid si repudiavit in fraudem creditorum.
 Fiscus quando revocare possit donationem factam in fraudem futuri creditoris, p. 184. n. 156. vbi n. 157. quid in eo qui alienavit cum animo perpetrandi delictum.
 Fiscus posterior praefertur in bonis debitoris post contractum cum eo celebratum acquisitionis, p. 184. ex n. 161. & p. 185. n. 165. limitatur in dote, vbi etiam n. 166. an doti hoc privilegium sit tribuendum, & nu. 169. quid si creditor ultra prioritatem sit etiam privilegiatus.
 Fiscus quando ex bonis confiscatis teneatur solvere creditoribus, p. 185. ex n. 170. vbi n. 172. quod loco heredis habetur, & n. 177. a quo tempore incipiat illius hypotheca, de quo p. 174. ex n. 23. & p. 286. n. 186. quando confessio delinquentis fisco noceat.
 Fiscus succedit in bonis delinquentis per anihilationem personae, p. 187. n. 200. & p. 188. n. 206. an dos confiscata ei praediciet, & nu. 208. quid in alimentis, & nu. 212. quando teneatur solvere debita conversata in utilitatem delinquentis, & cui incumbat probatio, p. 189. n. 214.
 Fisci causa quomodo in iudicio ventilari debeat, p. 189. n. 216. vbi etiam quid iuribus, regalibus redditibus & officiis a rege procedentibus, vbi etiam an confiscatis bonis debitor liberetur, & insimul fideiussor, & ibi an fisco liberetur a creditore si praconium fiat ut contra pareantur creditores.
 Fisci instrumentum & privati si eadem die conficiantur cui eorum praesentia sit concedenda, p. 191. n. 7. & de concursu cum instrumento dotis, p. 144. n. 133.
 Fisci hypotheca comprehendit vcnalia, p. 194. num. 55.
 Fiscus habet privilegium ut ultra solemnia requisita in venditione rei suae pretium iustum detur, p. 247. n. 29.
 Fisci cessionarius quando petere possit versus eundem fisco debitas, p. 255. 30. n.
 Fiscus & respublica an idem sint, & in quo differant, p. 275. ex n. 1. & p. 276. quod receptores

INDEX.

tores fiscales possunt in carcerem conijcere debitores fisci ante captionem pignorum.

Fisci debitor celsionem bonorum facere non potest. p. 282. n. 9.

Fructus ex re vendita in publica subhastatione, seu ex adjudicatione in solutum quando restitui debeant, p. 247. n. 30. & n. 37. quid si per iudicem appellationis retractetur venditio.

Fructus perceptos & percipiendos quando possessor malæ fidei restituere teneatur. p. 248. n. 42. & p. 249. n. 53. vide quod iudices supremi post plures annos fructus restituere iubent etiam data validitate venditionis, & n. 54. quando possidēs pignus pratorii teneatur restituere fructus perceptos, & percipiendos potiori creditori.

Fructus pendentes rei venditæ cum pacto de retro ad emptorem pertinent, & sic ad creditores, p. 41. n. 59. & ibidem n. 60. quod ad dominum pertinent.

Fructus venditori cum pacto de retro restitui debent post oblatum pretium, p. 41. n. 62. ubi quando fructus à tempore moræ veniant in contractibus bonæ fidei.

Fructus cum pacto de retro si pendentes sint pro rata diuiduntur inter emptorem & venditores, p. 41. n. 66. & n. 67. hæc diuisio impugnatur à Cumano, & ibi p. 42. n. 74. quid dicendum si fructus sint collecti.

Fructus venditori cum pacto additionis in diem, vel legis commissoriæ restituntur si pactum verbis directis concipiatur, p. 43. n. 85.

Fructus restituere quando teneantur creditores conuenti ex remedio l. 2. C. rescind. vendit. q. 67. n. 30.

Fructus veniunt quoties peto id quid fuit meum, p. 67. n. 36.

Fructus quando veniant in donatione inofficiosa p. 68. n. 41.

Fructus rei legatæ ad tempus medio tempore percepti ad heredem pertinent, p. 73. n. 35.

Fructus pendentes maioratus an pro rata diuidendi sint inter hæredes prædecessoris, & nonum successorem, p. 74. n. 27.

Fructus pendentes an ad legatariū, vel creditores pertineant, vel pro rata diuidendi sint, p. 74. ex n. 31.

Fructus pendentes pars rei censentur, p. 74. n. 34. & ibi, quid in pensionibus domum.

Fructus percepti ex re quæ reuocatur ob ingratitude donatarij non reuocantur, p. 87. n. 28. & n. 30. ibidem, quod hæredes donatis rem donatam reuocare non possunt intelligendo vt ibi.

Fructus sunt pars substantialis beneficij, p. 96.

num. 18.

Fructus reciso contractu meticoloso per mulierem celebrato an veniant à tempore contractus an à lite contestata, p. 153. n. 244.

Fructus non dicuntur nisi deductis expensis, p. 96. n. 15. intelligendo vt illic.

Fructus industriales quæsi ex bonis quæ habebant coniuges ante matrimonium communicantur, p. 159. nu. 318. ubi quid in usufructu consolidato cum proprietate, & p. 160. n. 325 quid in fructibus habitis ex donatione. aut legato vxori relictis.

Fructus pignoris gener quādo licite lucretur p. 252. n. 19.

Funeris actio personalis est non vero realis, p. 103. nu. 16. & ibi n. 5. quod præcedit hypothecas anteriores, & p. 107. nu. 20. quod præfertur credens ad curandum defunctum, & n. 21. quid in medico, & in hospite. vulgo, *mesol nero*.

Funeris impensa non præfertur si quis eā erogauit misericordiæ & pietatis causa, p. 107. n. 22. & n. 24. quid in eo qui dedit pecuniā ad redimendum captiuum.

Faris bona pro furto non censentur hypothecata, p. 268. n. 12.

Frumentum venditi interesse quātiplurimi quāto tempore crescere possit. p. 265. n. 19.

G.

Gabella soluenda est gabellario qui tempore ratihabitionis cōtractus vectigalia colligit, p. 32. n. 67.

Genus comprehendit omnes species, p. 107. num. 18.

Generalis determinatio comprehendit personas privilegiatas, p. 182. n. 133.

Generale priuilegium si concurrat cum speciali hoc præferri debet, p. 270. n. 9.

Generi per speciem derogatur, ibidem. n. 8.

H.

Hæreditaria iura hodierno iure non trāscunt in fideicommissarium vniuersalē nisi traditio præcedat, p. 48. n. 18.

Hæres quando aduersus factum defuncti venire possit, p. 89. n. 12. & p. 99. n. 20.

Hæredis bona quando obligari possint per testatorem, p. 165. ex n. 56.

Hospes, custos, & laborator habent priuilegium prælationis, p. 108. n. 6.

Hypotheca priuilegiū fuit concessum aduersus regulam legis priuilegia, ff. de priuilegijs credit. p. 2. n. 3.

Hypotheca est strictè interpretanda, ibidem num. 3.

Hypotheca

INDEX.

Hypotheca nō extenditur de casu ad casum
tanquam privilegium illic, n. 13.
Hypotheca extenditur si detur eadem ratio,
p. 3. n. 14. & 20.
Hypotheca est privilegium clausum in corpo-
re iuris, & ideo extenditur, p. 3. n. 15.
Hypotheca resoluitur si debitor facit actū ne-
cessarium secus si voluntarium, p. 15. n. 14.
Hypothecaria agēs tenetur probare rē in do-
minium debitoris incidisse, p. 19. nu. 66. vbi
quod si Saluiano ageret probatio possessio-
nis sufficeret, & vide p. 175. ex n. 38.
Hypotheca rei alienę nō valet licet venditio
substitat, p. 19. n. 67.
Hypothecis duobus à minore contractis, al-
tera durante minōre aetate, altera post illam
completam transacto quinquennio quę illarū
sit præferenda, p. 31. n. 60.
Hypotheca dotalis retrotrahitur ad tempus
promissionis dotis in præiudicium credito-
rum medio tempore contractorum, p. 31. nu.
62. & p. 136. n. 24.
Hypotheca debiti conditionalis retrotrahi-
tur ad tempus celebrati contractus in præi-
udicium secundę pule constitutę, p. 31. n. 63.
& p. 235. n. 21.
Hypotheca in bonis fideicommissi particu-
laris aut generalis quando resoluitur, p. 46.
& 47. ex n. 1. cum sequentibus, vbi quid de in-
re antiquo, & quid hodie sit obseruandum,
item quod hypotheca de iure. ff. erat incog-
nita.
Hypotheca in re propria cōparari potest quā-
do quis est dominus iure ordinario secus si
iure speciali, p. 48. n. 26.
Hypotheca constituta in bonis fideicommissi-
so subiectis quę alienantur ex causa dotis quā-
do in concursu aduersus fideicommissarium
præualere debeat, p. 51. n. 50.
Hypotheca quando resoluitur ius rei donatę,
& per clausulam constitutę fidei aut verē tra-
ditę, p. 59. n. 1. 2. & 3.
Hypotheca resoluitur per remedium l. 2. C.
releind. vend. p. 64. nu. 1. & an hoc procedat si
restitutio fiat extrajudicialiter, ibidem nu. 4.
& nu. 5. quid si creditores velint supplere præ-
tium si præsertim dolus dedit causam con-
tractui.
Hypotheca quandoque sine actione persona-
li inuenitur, p. 75. n. 39.
Hypotheca anterior vincitur ab actione fune-
raria, p. 106. n. 5.
Hypotheca anterior non præualet aduersus
mutuantem ad refectionem & conseruationem
domus seu nauis, p. 111. ex n. 2.
Hypotheca inducitur quotiescunque ex ali-

quo prædio pensio soluenda est, p. 234. nu. 8.
& p. 121. n. 31. & an illa contrahatur in re em-
phiteutica, ibidem.

Hypotheca dotalis quare mulieri fuerit con-
cessa, p. 134. nu. 8. & ibi cur privilegium præ-
lationis, & p. 135. n. 19. quod ex parte mulie-
ris pro dote danda etiam contrahitur.

Hypothecę renuntiatio in bonis mariti vxori
concessę quando ei præiudicium inferat, p.
154. n. 256. & n. 265. quid si fiat renuntiatio
in fauorem ipsius mariti.

Hypothecā habens si consentiat res sibi obli-
gatas alteri obligari sibi nocet, p. 154. n. 258.
vbi etiam quid si consentit in venditione rei
eidem hypothecatę, & n. 259. quid in mulie-
re consentiente.

Hypotheca rerum dotalium non præiudicat
vxori si maritus dicat eas esse proprias, nec
ipsa contradicat, p. 154. n. 264.

Hypotheca renuntiata virum reuincat si ite-
rum in dominium incidit, p. 155. nu. 269.
vbi num. 271. quod tacita fortior est quam ex-
pressa, & ibi an mulier possit renuntiare spe-
ciali, & p. 156. n. 279. vtrum legalis renuntia-
tio ei sit permissa.

Hypothecam tantum habet mulier in bonis
mariti pro paraphernalibus, p. 160. n. 326. &
pro sponsalitia largitate, p. 161. n. 342. & pro
arthritis, ibidem n. 354. & pro acquisitis constā-
te matrimonio, p. 164. nu. 380. & pro his re-
bus quę vxori ex aliqua successione obuene-
runt, p. 165. n. 392. & n. 593. quid in acqui-
sitis vxori titulo donationis aut legati donatis
à consanguineis viri.

Hypothecam & privilegium prælationis an
habeat scholasticus, p. 168. n. 415.

Hypotheca anterior non præfertur in bonis
acquisitis per debitorem post contractum fis-
calem, p. 184. n. 161.

Hypotheca prior præfertur etiam per horam
aut momentum, p. 191. ex n. 2. & si de hora nō
constat pro rata admittuntur creditores, &
vide p. 97. ex n. 190. & p. 191. quid si duo in-
strumenta eadem die confecta reperiantur, al-
terum ad vtilitatem fisci, alterum ad vtilita-
tem priuati.

Hypotheca specialis quando generali derro-
get, & e contra, p. 193. ex nu. 32. & p. 140. nu.
85. quod generalis præfertur si prior sit, siue
sit tacita, siue expressa.

Hypotheca specialis magis afficit rem quam
generalis, p. 194. n. 44. vbi quę illarū sit suffi-
ciens ad impediendam alienationē, & n. 47.
an hypotheca generalis comprehendat vena-
lia, & n. 56. quando comprehendat bona hæ-
reditaria, & an cum ea seruus manumitti pos-

INDEX:

fit, p. 193. n. 39. & n. 60. an bona mobilia iura & actiones veniant, & ibidem nu. 65. quando in ea comprehendantur bona communia pro indiviso, nō tamen quæ creditor semel ab ea liberauit si iterum in dominium debitoris inciderint.

Hypotheca seu pignus quorū modis consideratur, p. 193. ex n. 67. & p. 196. ex n. 77. vide plures differentias inter hypothecam tacitā, & expressā, & n. 79. an tacita dotis retrahatur. Hypothecatam rem plures aqualiter habētes quo modo inter eos cōcursus fieri debeat. p. 197. n. 89. & n. 93. hypotheca acquiritur ex cōtractu non ex traditione, & ideo prior præfertur posteriori cui traditum fuit pignus cōtra Gaitum, & alios.

Hypotheca non operatur si contractus nullus est, p. 197. n. 94.

Hypotheca minoris in bonis tutoris quod privilegium habeat, p. 199. ex n. 1. & p. 200. n. 13. quid in protutoribus, & n. 16. quid in pro pigo, surdo, muto, furioso, mentecapto, & n. 20. quid in curatore ad litem dato, & in actoribus, & factoribus, & n. 21. quid in curatore à iudice deputato, & n. 22. quid in fideiussoribus, & hæredibus tutoris. & p. 201. nu. 31. quid in filio minore erga patrem, & p. 202. n. 45. quid in bonis & lucris habitis ex prima vxore, & num. 46. in fine, quod hypotheca nō datur aduersus matrem tutricem si ad secundā vota non transit, & n. 47. quid si plures sunt tutores de quo vide quæ, p. 238. nu. 68. vbi quid in donatione inter virum & vxorem & p. 239. quid in bonis victrici.

Hypotheca competit domino domus in rebus ibi illatis pro pensione illius, p. 215. ex n. 1. vbi n. 2. quid si res sint alienæ.

Hypotheca rei sue non videtur consentire is qui præsens est, & se subscribit in instrumento venditionis tanquam testis, p. 216. n. 4. vbi quid in muliere quæ per fraudem tacuit, & n. 6. quid in filio præsentē cuius rem pater alienavit, & n. 12. quæ concurrere debeant ad hoc vt inducens aliena in domum conductā sint tacitè hypothecata.

Hypotheca in inuectis quando in rebus minoris contrahatur, p. 216. n. 27. & nu. 23. quid in bonis subconductoris, & n. 25. quid si res à domo fuerant extractæ, & in alium locum delatæ, & ibidem quid in bonis coloni partiarij & an hoc procedat si pensio promittatur in fructibus fundi, & n. 29. quod hypotheca etiā competat pro deterioratione rei conductæ, & p. 217. n. 30. a. venalia comprehendantur in hac hypotheca, & vtrum procedat in nani conductâ, ibidem nu. 32. & n. 40. an habeat lo-

cum prædictis rusticis si dominus inuectis scientiā habuerit, & p. 218. n. 44. quid in fructibus fundi.

Hypotheca quando incipiat in tacita reconductione, p. 218. n. 52.

Hypotheca prior vtrum præferri debeat si cesset duobus creditoribus fiat, p. 219. n. 1.

Hypotheca seu obligatio realis coniuncta cū principali non est principalis, sed bene personalis quod fallit in censu, p. 225. n. 24.

Hypotheca in instrumento priuato trino refertur quando præferri debeat, p. 230. n. 1. vbi n. 2. quid si vnus testis mortuus sit, & quid si cōcurrat comparatio literarum, & p. 231. nu. 11. & 12. quid si recognoscatur an à die recognitionis prælatio sit concedenda, & vide verbum instrumentum, & verbum scriptura.

Hypotheca cōceditur alimentis in certo fundo designatis, p. 234. n. 1. & an competat vxori pro alimentis, ibidem nu. 9. & p. 235. num. 21. quid in hypotheca conditionalī, vel ad diem, & n. 28. quid in hypotheca de qua constitit tantum per confessionem partis.

Hypotheca cōpetit rei publicæ aduersus bona administratoris illius, p. 237. n. 44. vbi nu. 47. quod fideiussorum bona non obligantur, & vide p. 276. ex n. 4. & p. 237. n. 49. quid in administratore horrei publici.

Hypotheca dotalis contrahitur in bonis socii quando pater & filius simul recipiunt dotem, p. 237. n. 50. & p. 238. n. 61. eandem habet maritus in bonis vxoris, seu alterius dotē promittentis.

Hypothecam habet ecclesia in bonis administratoris illius, p. 238. nu. 63. & p. 122. ex nu. 41. an pro decimis habeat privilegium prælationis, & ibi nu. 42. quid in fructibus, & à quo die incipiat hæc hypotheca, p. 238. nu. 63. vbi quod etiam cōpetit aduersus bona prælati.

Hypothecam habet filius in bonis patris trāsentis ad secundas nuptias pro lucris à matre habitis, p. 202. n. 46. & p. 239. n. 72.

Hypotheca in causa lucratina præfertur posteriori ex causa onerosa, p. 239. n. 73. & ibidem n. 74. quid in credente ad emendam rem de nouo, quod scilicet non acquirit privilegium, sed tantum hypothecam, & n. 73. ibidem quid in hypotheca pro dāno dato in ipsa re. Hypotheca contrahitur ex pacto iniectionis manus, ibidem n. 76. & n. 80. quod ex ea potest agi aduersus tertios possessores, & illic n. 82. quod hypotheca datur in persona capriui, & ibidem n. 84. quid in causa studij.

Hypotheca prior reuocat pecuniam secundo creditori solutā, p. 178. n. 75. & quid in filio, vide p. 275. n. 35. & in dote, p. 156. ex n. 284.

Hypotheca

INDEX:

Hypotheca quando super usufructu constitui possit, p. 241. n. 106. vbi n. 107. idem in seruitute rustica, & n. 108. idem in usu sepulture, & in Ponticali, & ornamentis in quibus pensionarius praefertur ecclesie, & n. 111. idem in pensionario pro pensionibus decursis aduersus nouum successorem, & p. 242. n. 113. idem in bonis maioratus ex debitis contractis per institutorem, de quo p. 113. n. 17. cum sequent. & p. 242. n. 115. quid in hypotheca constituta in bonis quae facta sunt alienabilia ex regia facultate.

Hypotheca in emphiteusi hereditaria constitui potest ex domini directi consensu, p. 242. n. 2. vbi etiam vide quid in emphiteusi ecclesiastica, & p. 243. n. 7. quid in emphiteusi nominationis ad vitas, seu generationes, & n. 10. quid in emphiteusi de pacto, & provide tia, hoc est, pro se & uxore & filio ex utroque nascituro, et p. 244. n. 16. vide quid si accipiat in perpetuum absque heredum mentione. Hypotheca rei alienae valet si in dominium debitoris ceciderit, p. 244. n. 19. & vide n. 20. quid in hypotheca conditionali veluti si quis hypothecauerit rem in tempus quo sua erit. Hypotheca quando possit compensari cum debito ex alia causa descendente, ibidem numero 21.

Hypotheca prior extinguitur euicta re per dominum, & ideo secunda praefertur, p. 246. ex n. 2. & p. 247. n. 18. limitatur in dote.

Hypotheca contrahitur in re communi pro indiuiso, p. 244. n. 18.

Hypotheca vsurarum quod privilegium in concursu habeat, p. 250. ex n. 1. & p. 251. ex n. 3. quid in contractu societatis, & n. 8. quid in pacto legis commissoriae in pignore.

Hypothecam seu pignus quando secundus creditor aduersus priorem praescribere possit, p. 256. ex n. 1.

Hypotheca praescripta an dominium quoque praescriptum censeatur, p. 257. ex n. 1. & n. 18. an hypotheca tantum, vel debitum, & simul hypotheca praescripta intelligantur, & n. 19. vtrum legis 63. Tauri hypotheca per tertium praescribatur 10. vel 20. ann. tempore.

Hypothecam habenti cum clausula de non alienando an lapsus decenij quo cessatum est in solutione ei prauidium inferat, p. 285. n. 26.

Hypothecaria conuentus ex re in qua melioramenta fecit ad quid teneatur, p. 260. n. 59. & ibidem n. 56. an tertius executiue conueniri possit ex re a minore alienata pro debito ipsius minoris.

Hypotheca prior contenta in instrumeto euictionis non praefertur secunde in concursu an-

tequam euictio sequatur, sed tantum potest petere cautionem, p. 263. n. 1.

Hypotheca in peculio filij pro debitis patris non datur, p. 268. n. 1. & n. 3. idem in usufructu bonorum filij nisi quoad commoditates.

Hypotheca in alimentis alicui debitis contrahi non potest, p. 268. n. 7. idem in bonis negotiorum gestoribus, ibidem n. 8. idem in eo qui dolum commisit nisi dolus detur ex parte tertij, illic n. 9. idem in bonis socij n. 10. idem in bonis vsurarij n. 11. idem in rebus furis n. 12. nec pro literis cambij, ibidem n. 13. nec in bonis vendentis de consensu primi creditoris n. 14.

Hypotheca non habet locum si bona alienentur de consensu creditoris, & iterum in dominium debitoris reincident, p. 269. n. 15. idem in camera Episcopi in bonis alius qui cum ea contrahit, ibidem n. 16. idem in pignore iudiciali si bona non tradantur, illic, n. 17.

Hypotheca sociorum inter se non praefertur creditoribus personalibus societatis, p. 278. n. 3.

Hypotheca pro landemio non datur domino directo emphiteusis alienata, p. 281. ex n. 1.

Ingratitudo resoluit hypothecas constitutas super re donata, p. 85. n. 1. & n. 2. vide causas sufficientes ad reuocandam re donatam ob ingratitudinem.

Ingreditudo reuocat donationem rei dotalis ab extraneo factae, p. 86. n. 12. intelligendo tamen, vt ibi n. 9. & n. 10. nisi fiat contemplatio ne certi matrimonij, & n. 11. quid si donator promiserit non reuocare.

Ingreditudine aduersus institutorem maioratus commissa per eundem reuocari potest, p. 86. n. 13. & n. 14. quid in donatione ob causam.

Ignorantia non sufficit quando contrahentes qualiter rei scire potuerunt, p. 50. n. 43.

Ignorantia iuris quando sufficiens sit ad impetrandam restitutionem in integrum, p. 259. n. 50.

Ignorantia, aut scientia mariti an debitor delegatus a muliere decoctus sit quando ei prauidet, p. 138. u. 49. & p. 141.

Infinitas semper euitari debet, p. 114. n. 25.

Illud pro expresso haberi debet de quo si princeps interrogatus fuisset verosimiliter respondisset, p. 54. n. 81.

In necessitatibus nemo liberalis reputatur, p. 102. n. 5.

Iniuria atrox quae dicatur, p. 85. n. 3.

INDEX.

In pari causa potior est conditio possidentis, p. 99. n. 19.

Interesse non debetur si mora ex parte debitoris non datur, p. 252. n. 21.

Interesse lucri cessantis, & damni emergentis ut peti possit respectus haberi debet ad estimationem lucri quod cessauit, vel damni quod emerfit, ibidem n. 24.

Interesse in contractu mutui sub certa quantitate an promitti possit, p. 253. ex n. 35.

Interesse ex venditione rei cuius quando veniat, p. 264. n. 3. & n. 6. quale sit interesse intrinsecum & extrinsecum, & n. 8. quando interesse lucri cessantis, & damni emergentis peti possit.

Interesse intrinsecum in numis dari non potest, ibidem n. 11. & n. 13. vide quando locator ad interesse intrinsecum & extrinsecum teneatur, & nu. 13. quid si quis accepit pecuniā sub usuris ut sibi & familiæ suæ emeret fructum, ubi etiam vide quid si ex euisione pecunia debeatur, & creditor sit solutus negotiari.

Interesse extrinsecum ut debeatur quæ requirita concurrere debeant, p. 256. n. 16.

Interesse quanti plurimi quando emptor seu creditor in præiudicium aliorum creditorū ē concursu deducere poterit, ibidem nu. 18. & quanto tempore crescere possit illic, n. 19.

Interesse non debetur si debitum principale recipitur, p. 266. n. 32. idem quando quidam fuerit debitor præcisus cuiusdam diei præcisi, ibidem n. 34. & nu. 35. quod non est attendenda carestia quæ paruo tempore duret, & nu. 37. vide an ad petendum interesse quanti plurimi sufficiat extraiudicialis interpellatio an litis contestatio.

Instrumenti privati hypotheca trino teste notata quando præferri debeat, p. 230. n. 1. ubi n. 2. quid si vnus testis mortuus sit, & quid si concurrat literarum comparatio, & p. 231. n. 10. vide quid si cum ea concurrat vnus testis de visu, & n. 11. quid si recognoscatur, & an retrahatur in præiudicium secundæ creditoris, ex nu. 14. an partis recognitio sit necessaria ad præiudicandum creditoribus anterioribus, vel sufficiat quod testes recognoscant proprias subscriptiones, & p. 232. nu. 22. quod sufficiunt duo testes de contentis in instrumento, & vide verbum hypotheca, & verbum scriptura.

Instrumenti privati creditor sine causa an in concursu præferri debeat, p. 261. ex n. 1. & n. 3. vide quid in republica, & nu. 11. quid in instrumento publico, & p. 262. n. 15. quid in foro ecclesiastico.

Instrumentum conditionale nō dicitur liqui-

dum, p. 260. n. 13. & n. 21. quid in sponsionibus, vulgo *apuestas*.

Instrumentum duo si eadem die confecta reperiantur, alterum ad utilitatē fisci, alterum ad utilitatē privati, p. 191. n. 7.

Inducia debitoribus concedende quæ & qualiter fieri debeant, p. 283. nu. 13. & vide verbo moratoria.

Impossibile contractum vitiat, p. 266. n. 36. ubi quod difficultas nō vitiat, & ibi unde quæ dicatur impossibilitas, & in quo à difficultate differat.

Iudices pro salario quod privilegium in iura consequantur, p. 108. n. 2.

Index, seu magistratus nominans tutorem quo ordine conveniri debeat, p. 202. ex n. 49.

Iurista creditoris sui conditionem deteriorem facere non potest, p. 16. n. 19.

Iurista si à rege petat nouum privilegium actum voluntarium facit, ibidem n. 23.

Iuris regalis redemptio non inducit necessitatem præcisam, sed causatiuam tantum erga debitorem, ibidem.

Iura & actiones in bonis nostris esse dicuntur, p. 22. n. 8.

Iura iuribus concordare oportet, p. 99. alias 100. n. 6.

Iuris naturalis & gentium termini in foro conscientie attendendi sunt, p. 227. n. 43.

Ius offerendi quando competat secundo creditori, p. 247. n. 19. & n. 21. procedit in dote, & aduersus tertium possessorem intelligendo, ut ibi n. 23. & 24. & n. 25. aduersus clericum.

Ius patronatus hypotheca subijci potest, p. 241. n. 109. & n. 110. idem in iurisdictione.

Ius redimendi cum pacto de retro 30. annis præscribitur, p. 19. n. 68. ubi n. 69. hoc ius creditoribus competit ex persona debitoris.

Ius tertij non licet allegare p. 22. n. 99. & sequent. ubi quando de contractu nullo, vel conditionali per creditores liceat allegare.

Iudicialis conuentio præcisam necessitatem inducit, p. 222. n. 33.

Inuecta & illata in domum conductā sunt tacite hypothecata domino pro pensione, p. 215. ex n. 1. & vide verbum hypotheca, & verbum locator.

Iuramentum non extenditur ad casum incogitatum, p. 148. nu. 182. & ibi an vxor obligetur cum viro eo interposito, & nu. 185. sequitur naturam actus cui adheret, & nu. 185. non debet seruari quod impleri non potest sine peccato.

L.

L Andemij solutio non habet actionem hypothecariā, sed tantum pers. p. 281. n. 1. Lex exorbitans tres species continet, alia est

INDEX.

- est correctoria, alia limitatoria, alia reprobatoria, p. 3. n. 21.
Lex limitatoria & correctoria que sunt ostēditur, ibidem n. 22.
Lex limitatoria recipit extensionem ex similitudine rationis, p. 4. n. 24.
Lex correctoria extendi potest ex similitudine rationis si expressa est, ibidem n. 30.
Lex correctoria extendi non debet etiam expressa ratione, ibidem n. 32.
l. his solis. C. reuoc. donat. explicatur, p. 5. n. 36.
l. actio. ff. de negotijs gest. sensus, p. 8. n. 12.
Lex pluribus. ff. administrat. tut. exponitur, p. 9. n. 22.
l. si resistat contractui nec naturalis obligatio oritur, p. 19. n. 62.
l. fin. C. si maior factus explicatur, p. 20. n. 77. & p. 27. ex n. 21.
l. 1. §. si vir uxori. ff. acquir. poss. explicatur, p. 25. n. 3.
l. si minor. §. restitutio. ff. de minoribus sensus, p. 27. n. 18.
l. sed Julianus. §. itē si filius fam. ff. ad Maced. & l. cum res. C. si aliena res, & capit. ad id de sponsal. exponuntur, p. 29. n. 43.
l. donationes. ff. de donat. sensus, p. 30. n. 47. & ibi n. 48. l. Julianus, §. si quis de act. empt.
l. filius fam. ff. de test. & l. 1. §. 1. ff. legat. 3. intelligentia, ibidem n. 50.
l. cum decem. §. 1. ff. solut. & l. si quis offerētis, ff. eod. sensus, p. 34. n.
l. 4. tit. 11. lib. 5. recop. & l. licet. ff. contrah. emp. declarantur, p. 34. n. 91.
l. si mortis cāa, & ff. de donat. cāa mortis, & l. nam ad ea. ff. de legibus interpretantur, p. 27. & 29.
l. 2. C. pactis inter emp. & vendit. & l. pen. C. adilit. act. exponuntur, p. 41. ex n. 46. & ibi n. 48. l. 42. tit. 5. part. 5.
l. si pupillorum. §. si pretor. ff. de rebus eor. explicatur, p. 55. n. 91.
l. fin. §. fin. autem. C. com. de legat. intelligentia p. 57. n. 119.
l. 1. C. de priuil. fisci declaratio, p. 59. n. 8. & p. 175. n. 37.
l. 3. ff. seru. export. & l. fin. C. si mācip. & l. 2. §. sed si quis. ff. de donat. quomodo intelligendae sunt, p. 61. ex n. 14.
l. quoties. C. de donat. que sub. & l. 7. tit. 4. part. 5. explicatur, p. 62. n. 36.
l. 1. C. de pēdijs dec. exponitur, p. 66. n. 22. & ibi l. 1. C. si vendito pign. agat. & illic l. Julianus, §. si venditor. ff. act. empt. n. 25.
l. fin. C. de iure dot. intellectus, p. 77. n. 8.
l. 24. tit. 13. part. 5. explicatur, p. 82, n. 14. & p. 201. ex n. 38.
ll. partitarum à iure com. desumptae sunt, & ideo ex eis non præsuntur illud voluisse corrigere, p. 95. n. 9.
l. fin. tit. 5. part. 5. sensus, p. 99. aliis 100. n. 3.
l. ult. ff. qui potiores expositio, p. 102. n. 2. & ibi l. si is qui. ff. de iure fisci.
l. 46. Tanti declaratur, p. 114. n. 24. cum seqq. vbi an extendi debeat ultra casus in ea contentos.
l. 1. §. ult. ff. de reb. eor. explicatur, p. 119. n. 6.
l. diuina aut est naturalis aut supernaturalis, & qualis vtraque sit, p. 123. n. 55.
l. 30. tit. 13. part. 5. sensus, p. 125. n. 8.
l. quod quis. ff. priuil. credit. exponitur, p. 129. n. 19.
l. 26. tit. 13. part. 5. expositio, p. 126. n. 18.
l. quod intendit clare exprimit, p. 128. n. 28.
l. si extraneus, ff. de iure dot. & l. 15. tit. 1. part. 4. explicatur, p. 137. ex n. 33. cum seq. & p. 138. n. 50. l. promittendo, §. si à debitore ff. de iure dot.
l. 15. tit. 14. part. 5. intellectus, p. 141. n. 80. vbi etiam aperitur sensus l. 3. C. nouat.
l. ult. C. priuilegio fisci sensus, p. 143. n. 121.
l. vir uxori, §. 1. ff. ad Vell. intelligentia, p. 154. n. 264. vbi etiam de lege iubemus, C. eod.
l. fin. §. negotiat ff. qui potiores in pign. expositio, p. 172. n. 14.
l. si eo tempore, C. remissio pign. exponitur p. 181. n. 16.
l. pen. & ult. C. mandat. explicatur, p. 206. n. 21.
l. 3. C. nouat. & l. fin. ff. trāsa. ad concordia reducantur, p. 221. ex n. 21.
Lex generalis non censetur derogare casus specialiter prouisos per aliam legem, p. 141. n. 82. vbi quod lex generalis recipit interpretationem ab speciali.
Lex à iure com. desumpta eadem debet interpretationem accipere quam ipsum ius commune, p. 182. n. 124.
Legis extensio in penalibus permittitur si ratio est expressa, p. 183. n. 152.
Lex iusta quae fundatur in præsumptione an obliget transgressorem in vtroq; foro, p. 227. n. 43.
Lex cuiuscunque superioris obligat in vtroque foro omnes qui ei legitime subiunguntur quantumcunque fundetur in præsumptione, ibidem, n. 46.
Lex duo continere debet, primum dirigere rectam viuendi viam, secundum cogere & punire, ibidem n. 47.
Lex non deficit etiam si illius ratio deficiat in casu particulari, p. 228. n. 55.
Lex licet directo possit prohibere præscriptionem, homo tamen illam interdicare non valet,

INDEX.

valet, p. 758. n. 32.

Legati dominium an vere transeat in legatarium à die aditæ hereditatis, vel à morte testatoris, p. 72. n. 5. & ibi n. 6. quid in fructibus,

Legati conditionalis dominium quando retrahatur ad resoluendam hypothecam, p. 73. n. 15. & p. 74. n. 63. quid in legato optio- nis, & in legato dotis, & in re hæredis.

Legati hypotheca aduersus bona testatoris quando competat, p. 95. n. 391.

Legatarij plures quo modo inter se concurre- re debeant si bona defuncti non sint soluendo, p. 269. n. 3.

Lesionis ultra dimidiam remedium quando habeat locum si res vendita creditoribus hy- pothecata proponitur, p. 64. n. 1. & vide ver- bo hypotheca.

Lesio enormissima si detur quo iure credito- res ut possint, p. 68. n. 28.

Libertate sub conditione relicta filij nati pē- dente conditione sunt ferai, p. 72. n. 11.

Literis cambij acceptatis quando creditor ac- ceptante decocto ad scribentem illas redire possit, p. 140. ex n. 71. & n. 78. quid si mittatur litera collibica, vulgo *ala vista*.

Litarum comparatio quando inducat ple- nam probationem, saltem iudicis arbitrio, p. 230. n. 3.

Literæ cambij non habent hypothecam, p. 268. n. 13. & an admittant except. non num. pec. p. 274. n. 10.

Litigiosæ rei emptor quando absque excus- sione conveniri possit, p. 279. n. 4.

Locatio ad longum tempus, seu ad vitas non reuocatur ob ingratitudinem, p. 78. n. 21. & ibi n. 22. quod dominium utile in conducto- rem transfertur. & nu. 24. vtrum differat ab emphiteusi.

Locator quando in fructibus fundi dominiū & prælationem habeat, p. 95. n. 12. & nu. 14. quid si colonus fructus collectos habeat, & n. 15. quando præferatur creditori seminis, & n. 16. quid in fisco & dote, & ibi quid si fruc- tus à solo separentur, de quo vide p. 218. n. 44.

Locator fundi privilegiū habet pro pascuis quæ animalia sumperunt, p. 109. nu. 8. & p. 112. n. 9. quid in locatore daate fundum ad conseruandum.

Locator quando hypothecam contrahat in inuectis & illatis in domum conductā, p. 216. n. 1. & vide verbum hypotheca.

Locator an ad interesse intrinsecum & extrin- secum teneatur, p. 264. n. 11.

M.

Maioratus successor non potest renun- tiare successioni illius in præiudicium

tertij, p. 22. n. 96.

Maioratus successor non potest præiudicare uxori creditrici si illum repudiet, ibidē n. 98.

Maioratus successor quando competat hy- potheca pro deteriorationibus illius aduer- sus bona libera possessoris, p. 49. nu. 28. & p. 69. n. 69.

Maioratus rem emens quando prærium amit- tat, & an possessor illud creditoribus restituere teneatur, p. 49. n. 29. & n. 30.

Maioratus nihil aliud est quam fideicommissum relictum familie, p. 25. n. 58.

Maioratus bona si ex regia facultate vèdi po- tuerint an hypothecari valeant, p. 53. nu. 75. cum seqq.

Maioratus possessor dominus est illius pleno iure, p. 55. n. 93.

Maioratus seu fideicommissi bona quando de nōno hypothecari possint si ex eis debitū institutoris solutum est, p. 56. n. 104.

Maioratus possessor conditionalis an in præ- iudicium ante diem illum restituere possit, p. 74. n. 35.

Maioratus possessor rem illius alienans quan- do ipsemet illum renocare possit, p. 99. n. 15.

Maioratus successor funus prædecessoris fa- cere compellitur, p. 106. n. 11.

Maioratus successor an teneatur ad debita à prædecessore contracta, p. 113. n. 15. & 16. & 17. quid si institutor debita contrahat.

Maioratus representat defunctum, ibidem n. 27. & nu. 19. quid si maioratus instituitur ex tertio & quinto, & quid si bona non fuerint hypothecata, & quando in bonis illius prius executio fieri debeat, & n. 21. quid si maiora- tus irrevocabiler fuerit institutus, & debita perpetuam illius utilitatem respiciant, & nu. 22. quid in expensis & meliorationibus à præ- decessore factis.

Maioratus successoris heredes in quibus cas- bus repetere possint expensas, & melioramē- ta in eo facta, p. 115. n. 39. & n. 42. quid in ex- pensis factis ex rebus paraphernalibus, aut dotalibus.

Maioratus possessori mutans in refectionē acquirit in eo hypothecam privilegiatā, ibi- dem n. 49.

Maioratus successio in præiudicium fisci re- pudrari potest, p. 184. nu. 154. & in præiudiciū creditorum, ibidem n. 160.

Maioratus successor non nocet cōfessio ma- riti in fauorem uxoris dotem repententis, p. 137. n. 32.

Maioratus bona hypothecata habens ex re- gia facultate quando teneatur excussionem facere in bonis liberis, p. 194. n. 42.

Maioratus successor an exequi possit pro pē- sionibus

INDEX.

tionibus decurſis, p. 229. n. 64.
 Maioratus bona ſequeſtrantur quando poſſeſſores non ſoluendo effecti ſint, & eis alimēta preſtantur, p. 283. n. 18.
 Mala fides obſte ei qui ſcit cōtractum reſcindi poſſe ne preſcribat, p. 19. n. 72. vbi nu. 73. hoc intelligitur in longo tempore ſecus in lōgiſſimo.
 Mandans & mandatarius vna & eadem perſona reputantur, p. 8. n. 14.
 Mandati fines diligenter cuſtodiendi ſunt, p. 54. n. 83.
 Mandatum accipiens ad pecuniam exigendā actione perſonali tenetur, p. 281. ex nu. 3. & ibi à quo tempore incipiat obligatio, ſeu hy-pothecca aduerſus illum qui dedit mandatū.
 Maritus habet tacitam hypothecam in bonis vxoris, ſeu alterius dotem promittentis, p. 135. n. 19. & p. 238. n. 61.
 Maritus an pro paraphernalibus abſque mādato vxoris comparere poſſit, p. 166. n. 395.
 Matris bona non cenſentur hyperbecata pro tutela ſi illa ad ſecundas nuptias non tranſit, p. 202. n. 46. in fine.
 Matrimonium metu celebratum conualeſcit prout ex nunc ex conſenſu contrahentium, p. 28. nu. 23. & ibi, idem in donatione inter patrem & filium, virum & vxorem.
 Metum paſſus reſoluit hypothecas in fauorē creditorum conſtitutas, p. 70. n. 79. & n. 83. quando pretium reſtituere teneantur.
 Metus reuerentialis mariti cum enormiſſima læſione reſcindit obligationem mulieris p. 149. ex n. 188.
 Metus quando ſit ſufficiens ad irritandā alienationem rerum dotalium, ſeu obligationē vxoris adhibito iuramento, p. 152. ex n. 234. & n. 235. qualis iſte metus eſſe debeat, vt diſcatur cadere in conſtātem virum, & n. 237. an tranſeat contra tertium.
 Melioramēta faciens in re hypothecata ſi ex ea cōueniatur ad quid aſſiſit, p. 260. n. 56.
 Mens potius legis quam verba eſt attendenda, p. 33. n. 81.
 Merces quando comprehendantur in obligatione generali, p. 194. n. 47.
 Merces venales quando in hypotheca continentantur, p. 217. n. 30.
 Miles reſoluit hypothecam rei quę ex ipſius pecunia emptā fuit, p. 82. n. 6. & n. 8. ampliat̃ur ad milites qui in curia regis aſſiſunt, & ad milites ſtationarios.
 Militiæ officiū quale olim fuerit, p. 125. n. 4.
 Minor ſi rem vendat ſine decreto emens in mala fide conſtituitur, & ideo preſcriptio non datur de iure canonico, p. 30. nu. 20. & ibidem n. 81.

Minor poteſt vindicare rem ſuam inuulſiter alienatam reſolutis hypothecis ſuper ea contractis, p. 25. n. 1.
 Minor reſtituere tenetur pretium rei nulliter alienatę ſi illud conuerſum ſuit in vtilitatē ipſius, p. 26. n. 8. vbi n. 10. quando teneatur prædictam verſionem probare, & vide ibidē n. 12.
 Minor tranſacto quinquennio ceſetur ratificare contractū nulliter celebratū, p. 27. n. 15. & n. 22. quod ceſetur ratificatū prout ex tunc.
 Minor ſi duas hypothecas contrahat in fauorem creditorum, alteram tempore minoris ætatis, alteram ea completa quęnam illarum in concurſu ſit preferenda, p. 31. n. 50.
 Minoris ratificatio caciā à lege inducta circa hypothecam quam nulliter contraxit non præiudicat ſecundę legitimē cōſtitutę, p. 32. nu. 76.
 Minor ſi ſe maiorem dixit non auditur in cōcurſu aduerſus creditores quibus res ab eo alienata fuit hypothecata, p. 33. n. 77. vbi nu. 78. quod ei hoc nō præiudicat ſi aduerſarius hoc ſciebat.
 Minor per reſtitutionis beneficiū admitti debet in concurſu ad reſoluendam hypothecā ſuper bonis nulliter alienatis conſtitutā ibidem n. 82.
 Minorum bona per tutorem illius emi nō poſſūt, p. 33. n. 84. vbi à n. 86. niſi iuramēto emptio fuerit firmata, & quando tutori ſoluitur.
 Minor poteſt è concurſu vindicare rem tutori venditam, p. 34. n. 89.
 Minor vendens habita fide de pretio quādo domini jure in concurſu vti poſſit, p. 97. n. 28. & p. 119. n. 2. & n. 9. quid in pacto de retro, & n. 10. quid in minore mercatore.
 Minor reſoluit hypothecam cōſtitutam in re quę ex pecunia ipſius per tutorem emptā proponitur, p. 82. nu. 1. & nu. 3. quid ſi per extraneū emptā fuerit. & n. 5. quid ſi proponatur emptā fuiſſe ex pecunia redacta ex venditione rerum ipſius, & quid ſi plures poſſeſſiones emptę fuerint.
 Minor privilegiū prælationis, & hypothecę habet in re quę per extraneum ex pecunia illius fuit, p. 125. n. 7. & n. 12. quod ipſus ſit ſi emens rem non ſoluendo effectus fuerit.
 Minoris bona obligantur vxori pro reſtitutione dotis, p. 135. n. 11. & n. 18. quid in donatione propter nuptias. & n. 20. quod minori tutela interdicitur.
 Minoris bona ſi quis emit à fiſco ſecurus nō eſt, p. 181. n. 25.
 Minor hypothecam habet in bonis tutoris, p. 199. n. 1. & p. 200. n. 13. quid in protutoribus, & n. 19. quid in muto, ſurdo, furioſo, mēte capto, & n. 20. quid in curatore ad litē dato, & in factos.

INDEX.

fañtoribus, & añtoribus, & n. 21. quid in cura
toreñ indice deputato, & nu. 22. quid in fide-
iussore & hæredibus illius.
Minor non potest cedere actionem aduer-
sus vnum ex duobus tutoribus nisi interue-
niat pactum de mandandis actionibus, p. 21,
ex n. 62. & p. 212. n. 72. quid si liberet vnum
ex fideiussoribus.
Minorum bona domum conducentiũ an sint
tacite hypothecata pro pensione, p. 216. n. 17.
Minoris cessionarius privilegium prælato-
nis & hypothecæ acquirit, p. 7. n. 8. idẽ in pri-
uilegio restitutionis in integrum, p. 9. n. 28.
& an ad hæredes transferatur, ibidem n. 29.
Minoris res in tertium per eundem alienatæ
quando directo exequi possint, p. 260. n. 56.
Minor non habet tacitam hypothecam ad-
uersus bona illius qui ipsius negotium fecit.
p. 275. n. 14.
Moræ definitio quæ sit, p. 41. n. 65. & p. 92. n.
18. quod mora dilui non potest vbi dies &
pæna obligationi adijciuntur licet aliud sit
de iure regio, & p. 138. nu. 47. quando mora
marito in exigenda dote imputari possit, &
p. 252. n. 21. quod si ex parte debitoris nõ da-
tur interesse non debetur.
Mora quando in contractu emptionis & ven-
ditionis noceat ad interesse petendũ, p. 264.
n. 7. & p. 265. n. 23. quod non datur si difficul-
tas ad sit, & n. 26. vide distinctionẽ inter obli-
gationem rei & factum, & inter genus & spe-
ciem.
Morosus & fur æquiparantur, p. 266. n. 38.
Mortuos sepeliri pro causa publica reputa-
tur, p. 105. n. 1.
Mortuoriarum debitoribus concedendæ quæ &
qualiter, p. 283. n. 13. & ibi quod per princi-
pem concedi solent.
Mortuoriam non cogitur concedere qui cre-
ditum habet cum iuramento, p. 284. nu. 13.
idem in fideiussore si mortuoria à principe
concedatur, secus si à privato, idem in debi-
to alimentorum, & ibi quod fideiussor ad in-
ducias præstari debet, & ibidem etiam quod
clericus compellitur mortuoriam facere an-
te iudicem secularem.
Mulier & maritus si rem dotale vendiderunt
non eis incumbit probatio an in ipsorum uti-
litatem pretium conuersum fuerit, p. 26. nu.
11. & p. 145. n. 161.
Mulier in hypotheca rei sue an videatur con-
sentire si per fraudem dissimulauit, p. 216. n.
4.
Mulier tutrix filiorum non potest petere vsu-
ras dotales, p. 254. nu. 47. & quæ generaliter
privilegia habeat in dote, arribis, donatione
propter nuptias, augmento dotis, & sponsali

tia largitate, vide verbo dos & verbo hypo-
theca.

Mutuans ad reficiendam, & conseruandã do-
mum quod privilegium habeat, p. 111. nu. 2.
cum seqq. & vide verbum creditor, & p. 16.
alias 119. nu. 56. explicatio axiomate iuris si
vinco vincentem te, idem p. 129. n. 28.
Mutuans ad emendum quod privilegium ha-
beat, p. 124. ex n. & p. 126. n. 13. & vide ver-
bo creditor, & verbo dos, & verbo hypotheca
Mutui contractus sub incerta quantitate an
celebrari possit, p. 253. nu. 35. & vide verbo
vsura.

N.

N Autæ hypothecam privilegiatam ha-
bent, p. 108. n. 2.

Nomine debitoris obligato quidquid ex illo
resultat obligatum censetur, p. 17. n. 37.

Nõ entis nullę dantur qualitates, p. 28. n. 26.

Nouatio voluntaria & necessaria in quo dif-
ferant, p. 102. n. 4. & quæ sit illius definitio, p.
138. n. 51.

Notabilia si committantur, neglecta videntur
p. 137. n. 31.

Non debent iniuriæ nasci vnde iura nascun-
tur, p. 182. n. 130.

Nobilibus alimenta præstantur si efficiantur
non soluendo, p. 283. n. 10. & ibidem, an pos-
sint renuntiare privilegio nobilitatis.

O.

Oblatio pretij quando sufficiat ad hoc vt
venditor ius ad fructus acquirat, p. 42.
num. 75.

Oblatio pretij non sufficit si actor intrãdit ac-
tionem de noue acquirere, p. 42. n. 79.

Obligatione principali resoluta pignora &
hypothecæ non consistunt, p. 17. nu. 27.

Obligatio dandi, aut faciendi super aliqua re
constituta ea extincta pro rata, aut in totũ ex-
tinguitur, p. 224. n. 11.

Obligatio in alimentis fieri nõ potest, p. 268.
num. 72.

Omnis dispositio debet interpretari secun-
dum finem in quem principaliter dirigitur,
p. 17. n. 25.

Ome id ex quo oritur aliud habet se per mo-
dum principij, ibidem n. 30.

Officio extincto extinguuntur hypothecæ su-
per eo constitutæ, p. 18. n. 50.

Officiales & magistri operarum quod priuile-
gium habeant, p. 108. n. 50.

Obligatis pluribus accessorie indefinitè, vel
collectiue quilibet tenetur in solidum, p. 177.
num. 66.

P.

Pacta de retrouendendo additionis in
diem & legis commissorie resoluunt hypo-
thecam

INDEX.

- pothecam medio tempore constitutam obla-
to pretio, aut meliori cōditione allata, p. 36.
num. 1.
- Pactio additionis in diem, aut legis commissio-
ria contractio verbis directis dominiū in ven-
ditorem transfertur, p. 37. n. 12. & 13.
- Pactum de retrouendendo verbis directis cō-
ceptum non operatur dominiū retranslationem
secundum vnam opinionem, p. 38. n. 37
& 38. sed p. 41. contrarium resoluitur.
- Pactum de retro vendendo, siue verbis obli-
quis, siue directis conceptum resoluit hypo-
thecas contractas in fauorem creditorum, p.
39. n. 50.
- Pactū de retro operatur hypothecarum reso-
lutionem etiam si apud tertium res vendita
inueniatur, p. 40. n. 51. quod n. 52. cum seqq.
intelligitur si verbis directis concipiatur, se-
cus in verbis obliquis, & idem si addita pro-
missione de nō alienando specialis hypothe-
ca non fuerit subiecta.
- Pactum de retro non operatur aduersus cre-
ditores si emptor rem alienauit urgente ne-
cessitate, p. 46. n. 56. & n. 57. idem si venditor
rem interpellauit.
- Pactum appositum in cēsu vt fors redimatur
est contra iustitiam illius, p. 16. n. 22.
- Pactum de retro quid operetur ad acquiren-
dos fructus si pendentes fiat, p. 41. & ibi nu.
75. quando oblatio seu depositio, & cōsigna-
tio sufficiat ad adquirendos fructus.
- Pacti de retro redemptio transfertur in ces-
sionarium, p. 44. n. 94.
- Pactum nudū iure canonico obligat, p. 262.
n. 15. & n. 16. quod pactum nudum idem im-
portat quod pactum non habens causam.
- Pactum appositum in venditione ne dominiū
transferatur extinguit venditionem, & eam
transfundit in locationem, p. 273. n. 2.
- Pactum seu transactio facta ab vno ex correis
alteri non nocet, p. 222. n. 32.
- Pactum legis commissoriae in pignore an in
concurſu praferri debeat, p. 251. n. 8.
- Pactum in pignore vt res maneat in solutum
creditori pro quantitate debita illicitum est
illic n. 11.
- Paria sunt quod bona non fuerint obligata,
vel quod sint, sed inutiliter. p. 250. n. 1.
- Pactum in contractu census adiectum ne res
alienetur illum in emphiteusim transfundit,
& ē contra, p. 91. n. 5.
- Pater potest reuocare bona filij a se inutili-
ter alienata, p. 99. n. 6. & p. 88. n. 3.
- Pater pro filio funus facere cogitur vxor pro
marito, p. 106. n. 11.
- Pater concurrens cum creditoribus chirogra-
tiji filij in peculio ei concessio prius deducit
quod sibi debetur, p. 276. ex n. 7.
- Paraphernalia bona quae dicantur, p. 158.
n. 296. & ibi quae extraditor filij, & quae priuile-
gia habeant, p. 160. n. 326. & n. 330. an eorū
alienationem vxor reuocare possit, & p. 166.
n. 395. an pro eis maritus absque mandato vxor-
is comparere possit.
- Papae concessa sunt a Domino potestas in fine
supernaturalem, p. 20. n. 79.
- Peculium profectitiū filij pro debitis patris
non est obligatum, p. 268. n. 1. pro obligatio-
ne vero filij tenetur in solidum quantumcunq;
vires peculij excedat tam in aduentitijs quā
in profectitijs ibidem; non tamen tenetur fi-
lius ultra quam facere potest.
- Pecunia vel res alteri creditori soluta quan-
do per mulierem reuocari possit, p. 156. ex n.
284. & vide verbum fiscus, & verbum dos.
- Pecuniae verbo omnes res comprehenduntur,
p. 227. n. 37.
- Pensio seu redditus de predio, de dolio, de
officio, & similibus si ex eis solui percipiatur
semper subintelligitur cōditio si ex eis reddi-
tus seu pensio percipiantur, p. 225. n. 15.
- Pensionarius pro pensionibus decursis prafer-
tur ecclesiae cathedrali in pontificali & orna-
mentis, p. 241. n. 108. & an ei cōpetat hypothe-
ca aduersus nouum successorem, ibid. n. 111.
- Pensionarius quando pro pensione dominiū
iure in fructibus praferatur, p. 96. n. 18.
- Pistores, sartores, & pictores quod priuile-
gium habeant in concursu, p. 109. n. 11.
- Pignus quot modis consideretur, p. 195. nu.
67. & p. 196. n. 71. iudiciale non tribuit praerogati-
uam ex sola executione, sed bene per iurati-
onem.
- Pignus iudiciale, seu pratorium si prius sit praer-
feratur conuentionali, p. 240. n. 87.
- Pignus pratorium, seu iudiciale possidens quā-
do priori creditori teneatur restituere fruc-
tus perceptos, & percipiendos, p. 250. n. 1.
- Pignoris obligatio indiuidua est, p. 177. nu.
65. & de pignoribus & hypothecis vide ver-
bum hypotheca.
- Pontifices consultationibus respondentes se-
cundum iuris regulas respondere solent, p.
152. ex n. 232.
- Prescriptio non datur hypotheca constituta
in re acquisita titulo nullo, p. 19. n. 75.
- Prescriptio non datur si titulus est manifeste
vitiosus, p. 19. n. 75. vbi n. 76. idem resoluitur
in creditoribus ex persona debitoris.
- Prescriptio datur in emptore rei alienae ibi-
dem n. 76. sed nō datur creditori ex hypothe-
ca rei alienae illic, nec datur sine possessione,
ibidem.
- Prescriptio in pacto de retrouendendo quan-
do

INDEX.

do detur, p. 43. nu. 85. cum seqq. ubi quid inter creditores observandum sit.

Præscriptio quando detur in rebus maioratus seu fideicommissi, p. 56. n. 104.

Præscriptio licet per hominem directe prohiberi non possit per legem tamen interdici valet, p. 56. n. 115.

Præscriptio quadragenaria cum titulo utrum admittenda sit, p. 57. ex n. 121. & ibi n. 127. quid in possessione in memoriali.

Præscriptio in fauorem creditorum aduersus legatarum quando detur, p. 75. n. 41.

Præscriptio an currat contra filium cuius pater bona ipsius alienauit, p. 89. n. 19.

Præscriptio quando noceat domino si tertius à filio rem emit, p. 181. n. 118.

Præscribere quando possit secundus creditor pignus aduersus priorem, p. 256. n. 1. & n. 5. quod creditor ius afferendi præscribit spatio 30. ann.

Præscriptio quando detur in iure conditionali, p. 257. n. 8. & n. 11. an actio de pignoratitia præscripta dominium quoque præscriptum cessatur, & nu. 13. quod præscriptio de iure canonico cum mala fide non datur, & nu. 17. quod secundus creditor ex persona debitoris aduersus priorem præscriptionem obijcere poterit.

Præscribi an possit hypotheca tantum vel debitum simul cum hypotheca, p. 257. n. 18. & n. 19. an tertius in terminis l. 63. Tauri præscribat hypothecam 10. vel 20. ann. tempore.

Præscriptio census in quo per decennium cessatum est in solutione an tertio prohi aduersus dominum, p. 258. n. 22. ubi n. 23. an regulariter incipiat à tempore executionis in bonis debitoris.

Præscriptio currit aduersus impeditum de iure agere quando impedimentum remoueri potest ibidem n. 24. & n. 26. & 28. vide quid si clausula de non alienando fuerit adiecta, & nu. 33. quod præscriptio pro bono publico introducta est, & vide verbum alienare.

Præscriptione allegata per secundum creditorem potest opponi per priorem restitutio in integrum ex clausula generali, p. 259. n. 46. Præscriptione completa à quo tempore competat restitutio in integrum aduersus illam, ibidem ex n. 54.

Præfatio regulæ primæ, & regulæ ex ea formata, p. 113. n. 1. & p. 12. ex n. 91.

Præfatio regulæ secundæ & regulæ ex illa desumpta, p. 101. n. 1. & p. 104.

Præfatio ad regulam tertiam & regulæ ex ea deducta, p. 191. n. 1. & p. 198. n. 102.

Præfatio regulæ quartæ & regulæ quæ ex ea formatur, p. 269. n. 1. & p. 272. n. 36.

Præfatio regulæ quintæ & regulæ ex ea formata, p. 278. & p. 289. n. 6.

Pterij repetitio non datur aduersus minorem si rem nulliter alienauit, p. 26. n. 6. & ibi n. 8. nisi probetur in utilitatem illius conuersum fuisse, & vide verbo minor.

Pretium succedit loco rei in vniuersalibus, p. 83. n. 15. & ibi e contra.

Pretium non repetitur si dos inutiliter alienatur, p. 146. n. 160. & vide verbum dos.

Pretium habitum ex re hypothecata non censetur hypothecatum, p. 156. n. 286.

Præsumptio iuris & de iure non admittit probationem in contrarium, p. 84. n. 20.

Præsumptio iuris ab opere probandi reuelat, p. 208. n. 16.

Præsumptio suppositiua & definitiua qualis sit, p. 225. n. 15.

Præsens & tacens consentire non videtur in sibi præiudicialibus, p. 215. n. 3.

Prohibitio legis actum nullum reddit, p. 16. n. 73. etiam si clausula irritans deficiat, p. 196. num. 62.

Prohibitio hominis & simul legis ad præscribendum malam fidem inducit, p. 55. n. 106.

Principium rei si nullum est nullum etiā redditur consequens, p. 197. n. 98.

Princeps ex causa publica bene potest auferre dominium rei priuato, p. 103. n. 22.

Principili officium an hodie in praxi sit admittendum, p. 110. n. 24. & quis sit principilis ibidem n. 26. & p. 173. n. 18. & 16.

Prelatus bona ecclesiæ alienans illa potest vendicare, p. 99. n. 15.

Præcepta omnia naturalia ad præcepta decalogi reducuntur, p. 123. n. 56.

Præuilegium dicitur lex priuata, p. 1. n. 2. & n. 3. quod comprehendit gratiam rescriptum & beneficium.

Præuilegium sine causa concedi potest, dispensatio vero non, p. 2. n. 3.

Præuilegium aliud est reale, aliud personale tantum, ibidem n. 5 & n. 6. quale sit reale.

Præuilegium in corpore iuris clausum censetur ius commune, p. 3. n. 16.

Præuilegium concessum ecclesiasticis super decimis non soluendis non extenditur ad nonaliam, p. 3. n. 17.

Præuilegium personale quale sit, p. 7. n. 1.

Præuilegium personale ad cessionarios non transfertur, p. 7. n. 5. & ibi n. 8. quod præuilegium minoris ad cessionarium transit si ad propriam utilitatem fiat cessio, & cessionarius directis actionibus utatur.

Præuilegium personale competens marito ne teneatur ultra quam facere illius defensori communicatur, p. 8. n. 15.

præuilegi

INDEX:

Privilegium minoris fideiussori illius communicatur si minor in iudicio eo uti velit, ibidem n. 16.
 Privilegium restitutionis in integrum competens minori transit ad heredes & cessionarios illius, p. 9. n. 28. & 29.
 Privilegium restitutionis minoris mixtum est, sed contrarium est verius, ibidem n. 33.
 Privilegium restitutionis in concursu minoris successoris communicatur, p. 10. nu. 41. vbi n. 42. quod transit ad fideiussorem. & nu. 44. ad fideicommissarium, & ad patrem succedentem in peculio filij.
 Privilegium personale transfertur in creditorem qui soluit priori creditori, p. 11. n. 45. & n. 46. quod transit in secundum creditorem absque cessione.
 Privilegium actionis novate non transit in actionem novam, p. 17. n. 29.
 Privilegia duo si concurrant æqualiter illud preferendum est in quo aliquis agit de damno vitando, p. 52. n. 62. & p. 270. n. 4.
 Privilegium prælationis & hypothecæ quando ad cessionarios mulieris transire possit, p. 142. ex n. 102. & n. 112. quid si actiones directæ mādentur à muliere, & de privilegijs aliorum creditorum dotis & fisci, vide verbo dos & verbo creditor, & verbo fiscus.
 Privilegij personalis translatio à partium voluntate non pender, p. 144. nu. 124. & ibi nu. 133. quid in privilegio præsumpta prioritatis circa instrumenta dotis & privati.
 Privilegium in potentia & actu in quo differant, p. 270. n. 7.
 Privilegium ne privilegiati teneantur ultra quam facere possunt, p. 283. n. 10.
 Procuratoris officium mulier quando exercere possit, p. 167. n. 410, vbi n. 412. quid hoc die in paraphernalibus.
 Procurator mandatum accipiens ex pecunia accepta actione personali tenetur, p. 283. n. 3. & n. sequent. à quo tempore incipit hypotheca eius quem procurator obligavit.
 Promissio hominis facit cessare promissionem legis, p. 270. n. 12.
 Possessor malæ fidei quādo fructus perceptos & percipiendos restituere teneatur, p. 48. n. 42.
 Possessio transfertur ex actu nullo, p. 25. n. 5.
 Possessionis substantia nō mutatur ex eo quod iusta an iniusta sit, ibidem.

Q Valitas absque subiecto stare nō potest, p. 11. n. 49.

Quantitas si debetur respectu rei ea extincta extinguatur obligatio, p. 224. n. 13.

Quæ non possunt transmitti, in cessionarios

transferri nequeunt, p. 142. n. 120.

Qui errat non consentit, p. 142. n. 99.

Quod ab initio non valet tractu temporis nō conualescit, p. 28. n. 24.

Qui prior est tempore potior est iure, p. 191. ex n. 1. & nu. 2. vide an prioritas per horam, aut momentum sufficiat, & vide verbum hypotheca.

Qui tacet quando consentire videatur, p. 88. n. 7. & p. 216. n. 2.

R.

Ratio legis est spiritus ipsius verba autē corpus & superficies, p. 3. n. 19.

Ratione legis cessante cessat lex si ratio cesset negativè, & contrarie secus si negativè tantum, ibidem.

Ratio & mens legis inter se differunt, p. 51. n. 36.

Ratio legis si expressa sit non dicitur procedi per extensionem, sed per comprehensionem, p. 91. n. 15. & ibi quid si unica sit.

Ratio legis si in casu particulari deficiat in suo robore manet licet contra si in communi deficiat, p. 228. n. 56.

Ratio privilegij mulieri concessi, p. 134. nu. 10.

Rationes in quibus fundatur l. 46. Tauri, p. 115. n. 44. & 46.

Ratificatio contractus minoris trahitur retro pro ex tunc, p. 27. n. 22. & n. 23. & 24. quādo generaliter datur ratificatio contractus.

Ratificatio non datur vbi deficit substantia, p. 28. n. 29. & n. 30. idem si contractus tendit contra favorem publicum, & n. 31. idem si deficit consensus.

Ratificatio hypothecæ per minorem facta expresse quando retrorahi debeat in præiudicium secundæ hypothecæ legitime constitutæ, p. 31. n. 61.

Ratihabitio non trahitur retro quando non innenit principium conservabile, ibidē n. 65.

Ratificatio non operatur in præiudicium tertij, p. 32. n. 68.

Ratificatio tacita hypothecæ minoris quam nulliter contraxit non præiudicat secundæ legitime constitutæ, p. 32. n. 76.

Ratificare actum nullum bene potest lex, sed homo nequaquam, p. 32. n. 74.

Regula prima comprehendit creditores domini quibus competit ius vendicandi re super qua hypotheca fuit constituta, p. 13. nu. 62. & p. 21. n. 91.

Regula secunda includit creditores reales & personales privilegiatos præcedit, p. 13. nu. 63. & p. 104. n. 30.

Regula tertia claudit creditores reales tantum qui omnibus creditoribus personalibus præ-

INDEX.

ferri debent. excepta causa funeris & laboris personalis, p. 13. n. 63. & p. 192. n. 102.

Regula quarta habet in se creditores personales privilegiatos, p. 273. n. 36.

Regula quinta in se comprehendit creditores personales, seu chirographarios, p. 271. n. 16. & n. 26. & qui isti sint, p. 278. n. 1.

Resoluto iure datoris, resolvitur ius acceptoris, p. 15. n. 7.

Resolutio hypothecarum etiam datur habito respectu ad possessionem rei nulliter alienatæ, p. 25. n. 2.

Res non dicitur novata quâdo alterantur solum accidentia, p. 17. n. 31.

Redempta re cum pacto de retro per maritum constante matrimonio non dicitur acquisita illo constante, ibidem n. 35.

Retractio non datur cum tertij præiudicio, p. 31. n. 61.

Retractio ratihibitionis ut operetur opus est ut omnino reponatur in pristinum statum ibidem n. 64.

Re semel effecta alienabili perpetuo alienabilis erit, p. 54. n. 80.

Rescriptum principis non extenditur de persona ad personam, ibidem n. 88.

Res empta ex pecunia alicuius ipsius sit si emptor non sit soluendo, p. 83. n. 13.

Res quæ in dominio alicuius est amplius ei acquiri non potest, p. 84. n. 24.

Redhibens rem quando hypothecas resolvat p. 99. aliàs 100. n. 1.

Retentio quando competat expenienti in re quæ restitui debet, p. 109. n. 10.

Reipublica interest illam adimpleri liberis hominibus, p. 103. n. 17.

Respublica an habeat tacitam hypothecam in bonis administratoris, p. 237. n. 44. & quid in fideiussore, ibidem n. 47. & vide p. 276. n. 4. & d. p. 237. n. 49. quid in administratore horrei publici.

Respublica quot modis consideretur, & an idem sit quod fiscus, p. 275. ex n. 1. & 2. & p. 276. n. 3, quod non potest debitores suos in carcerem conijcere antequam deventum sit ad captionem pignorum, & an habeat hypothecam ibidem n. 4.

Respublica habet privilegium ut alienatis rebus per debitorem illius in certum possessionem actio detur adversus illi si executio fiat, p. 276. n. 4. sed non habet privilegium ut res semel addicta licitari possit, illic n. 3.

Rei appellatio latissima est, p. 121. n. 29.

Restitutio in integrum ex clausula generali in concursu adversus prescriptionem an opponi possit, p. 259. n. 46.

S.

Salarium nautarum, advocatorum, notariorum, relatorum famuli, & similium quod privilegium habeant, p. 108. ex n. 1.

Sententia lata contra debitorem creditori suo non nocet post rem obligatam, p. 19. n. 19.

Sententia lata adversus bona dotalia absque mariti citatione quando ei nocet, p. 169. n. 413.

Sententia an mandetur executioni si tertius opponat de iure creditoris, aut dominij, p. 214. n. 14. & ibi quid si mulier dotem petat, & vide littera T.

Servi manumissio in fideicomisso puro aut conditionali quando valeat, p. 50. n. 43.

Servus particulariter legatus licet manumitti non possit, bene tamen poterit manumitti si veniat in restitutione universalis, p. 51. n. 45. ubi quid dicendum in servo pignori dato generaliter aut specialiter.

Servus si peculium domini obligaverit creditoribus prius deducit dominus quod sibi debetur, p. 276. n. 7.

Si vinco vincentem te, & cet. explicatur, p. 116. aliàs 119. ex n. 57. & p. 128. n. 28.

Secundus creditor in quibus casibus habeat ius offerendi, p. 247. ex n. 19.

Secundum naturam eum debeat sequi commoda quem sequuntur incommoda, p. 248. n. 31.

Servitus rustica, hoc est, commoditas illius pignori subijci potest, p. 241. n. 108.

Separatio bonorum quem effectum producat in concursu, p. 281. n. 4.

Servum dominus sepelire tenetur, p. 106. n. 11.

Solventi pro debitore fiscali privilegium fisci tribuitur, p. 8. n. 19.

Solvens priori creditori succedit in locum illius absque cessione, p. 295. n. 1. ubi n. 3. hoc intelligitur in creditore hypothecario secus in personali, & n. 4. p. 206. vide quid in extraneo solvente, & vide verbum creditor.

Socij non obligantur nisi alter obliget rem communem, p. 268. n. 10.

Societatis contractus quando licitus sit ut per ea hypothecæ illius ratio in concursu sit habenda, p. 251. n. 3.

Socius rem communem pro indiviso hypothecare potest, p. 244. n. 18.

Sociorum hypotheca non præfertur creditoribus personalibus in bonis illius, p. 278. n. 3.

Scriptura priuata an ex comparatione literarum faciat plenam probationem, p. 230. n. 4 & n. 6. vide quid in epistola, & p. 231. n. 11. & 12.

quid si recognoscatur, & a quo tempore prælatio concedi debeat & vide verbo hypotheca & verbo instrumentum.

Scriptura

INDEX.

Scriptura priuatę creditor sine causa an in cō cursu præferri debeat, p. 251. nu. 1. & n. 3. vide quid in republica. & n. 11. quid in instrumēto publico, & p. 262. n. 15. quid in foro ecclesiastico. & n. 19. quid si aliquid fuerit promissum in euentum futurę conditionis. & n. 22. vide quid in sponfionibus. & n. 23. quid in affectu rationibus.

Satutum loquens de solutione verificatur in ea de qua constat per confessionem partis, p. 122. n. 29.

Statutum strictam habet interpretationem, p. 187. n. 194.

Stipulatio ad perficiendam delegationē necessaria est, p. 140. n. 62.

Subrogatum sapit naturam eius rei in cuius locum subrogatur, p. 60. n. 19.

Subhastatio secunda ita resoluit primam vt dominium reddat ad debitorem, p. 66. n. 23.

Studij priuilegium quādo præferatur, p. 103 n. 19. & p. 168. n. 415.

Subhastatio requiritur in venditione rerum fiscalium, p. 182. n. 136.

Subhastatio si nulla sit an fructus restituantur, p. 248. n. 38. & n. 41. vide quid in subhastatione nulla.

Sponsalitia largitas quę dicatur, & quę priuilegia habeat, p. 158. n. 303. & p. 161. n. 342.

T Acita reuocatio intelligitur facta etiā quoad hypothecam prioris contractus, p. 18. n. 36.

Tacite videtur consentire qui in tabulis vēditionis se subscribit, p. 88. n. 7. & p. 216. ex n. 2. Tacita hypotheca in quibus casibus contrahitur, vide vērbo hypotheca.

Tacite videtur consentire is qui simul cū taciturnitate facit actum positium, p. 88. n. 9. intelligendo vt ibi n. 10. & vide p. 217. n. 3.

Taxatio seu demonstratio in verbis testatoris seu legis quando fieri dicatur, p. 225. n. 29.

Testamentū nulliter celebratū ex præteritione filij conualescit prout ex tunc, p. 27. n. 23.

Testamentum ruptum per captiuitatem testatoris conualescit si expositio liberitatem consequatur, p. 29. n. 41.

Testamentū nullum per approbationem filii patre exheredati conualescit, p. 30. n. 54.

Testator si expressa ratione seruandę agnatis certas personas vocat non veniunt omnes agnati, p. 5. n. 34.

Tempus non est modus tollendę, aut inducendę obligationis, p. 28. n. 25.

Tertius possessor rei censuarie si clericus sit quando pro pensionibus census exequi possit, p. 229. n. 65.

Tertius possessor rei vēditę à primo credito-

re potest conueniri à secundo, p. 247. n. 24.

Tertius quando præscribat rem hypothecatā 10. vel 20. ann. tēp. p. 257. n. 19. & p. 258. nu. 22. vide quid in censu. & nu. 31. quod alienata re in cōcursu mota lite tertius directe cōueniri poterit, & vide vērbo præscriptio.

Tertius possessor rerum minoris quę nulliter alienata fuerit potest exequi pro debito minoris, p. 260. n. 56. & n. 58. quod hoc nō procedat in re vendita in publica subhastatione. Tertius possessor conuentus hypothecaria ex re in quibus melioramenta facit ad quid teneatur, ibidem n. 59.

Tertius possessor rei venditę per debitorem reipublicę in fraudem illius cōueniri potest excussione facta, p. 279. n. 4.

Tertius possessor rei litigiosę conueniri potest, p. 279. n. 4.

Tertius possessor quando post sententiam in concursu admitti debeat, p. 284. n. 14.

Titulus qui contra ius ab aliquo obtinetur perinde haberi debet, ac si habitus nō fuisset, p. 56. n. 107.

Titulus sine traditione sicut non sufficit ad transferendum dominium sic etiam nec traditio sine titulo, p. 59. n. 5.

Transactio est actus voluntarius, p. 222. n. 33.

Tutores plures in solidum conueniuntur pro tutela, p. 202. n. 47. & n. 49. quid si iudex nominet tutorem, & p. 204. nu. 72. quod minor aduersus iudicem nominantem habet actionem personalem.

Tutor accipiens cessionem contra minorem actionem perdit, p. 208. n. 28.

Tutor ex solutione per minorem facta an possit agere aduersus contutorem si non præcedat pactum de mandandis actionibus, p. 211. num. 62.

Turpitudinem propriam allegans non auditur, p. 99. n. 19.

V Assalus si alienauit aliquas res finito feudo reuocatur alienatio, p. 15. n. 8.

Venditionis appellatio omnes rōtrā & alienationes continentur, p. 54. n. 77. itio in publica subhastatione facta quādo cōdatur aduersus creditores hypothecarios, p. 68. nu. 43.

Vēditione prohibita non prohibetur permittatio, p. 93. n. 3.

Vendens eo pacto vt res precario sit apud emptentem vsquequo pretium solvatur præferatur creditoribus anterioribus in re venditā, p. 97. n. 2. vbi n. 3. quid in vendente vt pretium statim persolvatur, & n. 6. quid si videnti per pignora. & si de iussore cautū sit, & n. 7. quid si vendatur eo pacto ne dominium transferatur

INDEX.

tur quousque pretiū soluat, & ubi quid si pars pretij accepta fuerit, & pars delegata, & quid si vendens dicat ut dum pretium nō soluitur res sit apud eumentem locata certa mercede, & n. 9. quid si emptor intra breue tempus de coxerit, ubi etiam quid si ex tritico vēdico fati na fuerit extracta, p. 98. & quando venditio resoluitur per pactum de retro, vide verbo pactum & verbo hypotheca.

Venditio rei alienę per dominij superueniē-
tiam conualescit, p. 99. n. 19

Venditio rei alienę quando domino præiudi-
cium inferat si prælens sit & non contradicat,
216. n. 7. & 13.

Vendens rem cū hypotheca vsquequo pretiū
soluatur, p. 118. n. 1. & vide verbo creditor.

Venalia an comprehendatur in hypotheca, p.
216. n. 3.

Venditio vera quando contrahatur si res ere-
ditori adiudicetur, p. 247. n. 28.

Verbo generaliter simpliciter prolato in de-
cimis vtriusque temporis, scilicet præsentis
& futuri decimę comprehenduntur, p. 5. n.
38.

Verbum neque adiunctum, verbo posse nulli
ratem inducit, p. 16. n. 20.

Verba directa obliqua & cōmunia in pactis
resoluciuis, & in vltimis voluntatibus que
sint, p. 24. n. 6. cum seqq. & n. 10. quæ iacet ea
sit differentia, & vide verbo pactum.

Verbū alienare in materia fauorabili oēs con-
tractus cōprehēdit secus in odiosa, p. 92. n. 15
& n. 17. quid in locatione ad longū tempus.

Verbum, todos, generale est, & omnia compre-
hendit, p. 95. n. 15.

Verba seu dispositio demonstratio aut taxa-
tiua quando cēseantur cōtracta, p. 225. n. 25.

Verbum pecunia omnes res comprehendit,
227. n. 37.

Verbum vtrumque tam iure quā apud bo-
nos auctores accipi solet disiunctiue, & diui-
sim pro alterutro, p. 232. n. 21.

Vnam altare non debet denudari ut alterum
cooperiatur, p. 159. n. 213.

Verbum super significat onus reale in
rebus, p. 224. n. 8.

Vsurę licite eandem prælationem habent
fors principalis, p. 224. n. 1.

Vsurę & interesse dotis eandem prælationem
habent quam dos, p. 157. n. 245.

Vsurata in hypotheca quod privilegiū habeat
in cōcursu, p. 250. n. 1. & p. 251. n. 3. quid in cō-

tractu societatis, & in pacto legis cōmissoria
in pignore. & n. 11. quid si apponatur pactum
ut res oppignorata maneat apud creditorem
vendita pro quantitate debita, & p. 252. n. 17.

quid in fructibus in hoc pacto, & nu. 19. quid
in fructibus dotis genito data, & p. 253. nu.
26. an hoc procedat in extraneo, & nu. 34. an
hæc conuentio inter generum & locerum sit
licita, & n. 31. vtrū certa cāttas ratione vsura
rūpromitti possit in cōtractu mutui, & an cap.
salubriter de vsuris procedat in certa quanti-
tate ad quam reddendam se obligauit focer,
p. 254. n. 38. & an procedat in dote promissa
in pecunia numerata, ibidem n. 40.

Vsurę dotales non debentur vidue aut vxor-
i quo ad thorū separatæ, p. 254. n. 41. sed n.
26. ibidē hoc limitatur. & n. 47. vide quid in
muliere tutrice filiorum, & n. 48. quid in ces-
sionario mariti an possit exigere vsuras in
terminis cap. salubriter intelligendo, ut ibi
p. 255. n. 55. & quando vsurę dotales censeā-
tur remissa, & quando præscribantur, ibidem
n. 56.

Vsuarij bona an obligentur pro vsuris, p. 268.
n. 9.

Vtilitas publica in concursu creditorū mul-
tum est attendenda. & quę ista sit utilitas, &
in quot species diuidatur, p. 103. nu. 7. & ibi
n. 19. quod priuatę semper præferri debet. &
nu. 24. quid si duę utilitates publicę contri-
rant.

Vtilitas publica mixta non præfertur utilitati
publicę secundario, p. 110. n. 22.

Vxor si dotem delegauerit marito debitore
decocto ad quem periculum spectet, p. 137.
ex n. 37. cum seqq.

Vxori pro alimentis an hypotheca cōpetat,
p. 234. n. 9. & quod ius habeat pro dote para-
phernalibus, & bonis extradotalibus, vide
vide verbo dos, & verbo creditor.

Vis seu virtus coactiua & directiua qualis sit,
p. 237. n. 48. & n. 49. quod vtraque à Deo des-
cenda.

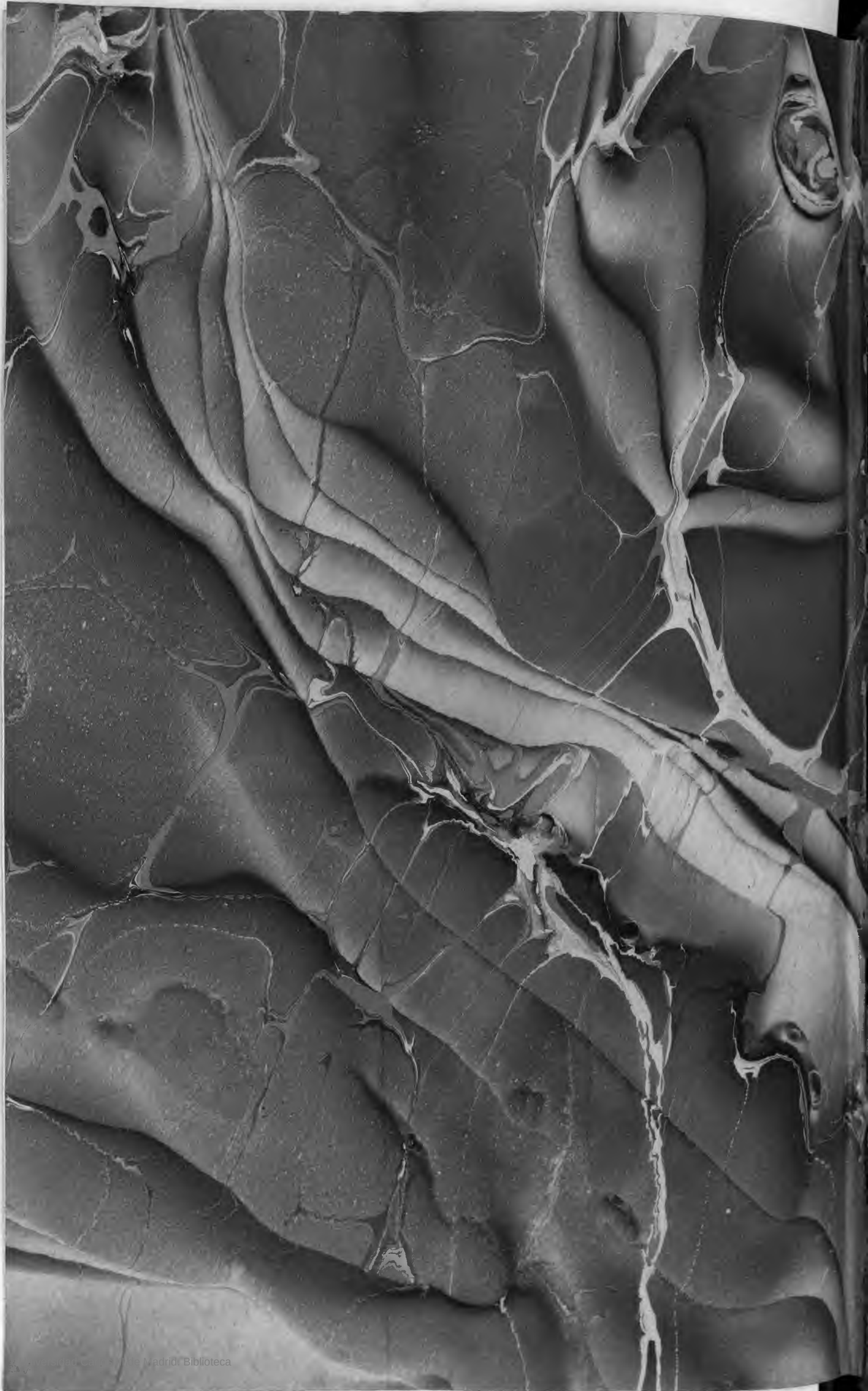
Vsfructuarius commoditatem vsusfructus
hypothecare potest, p. 241. n. 106.

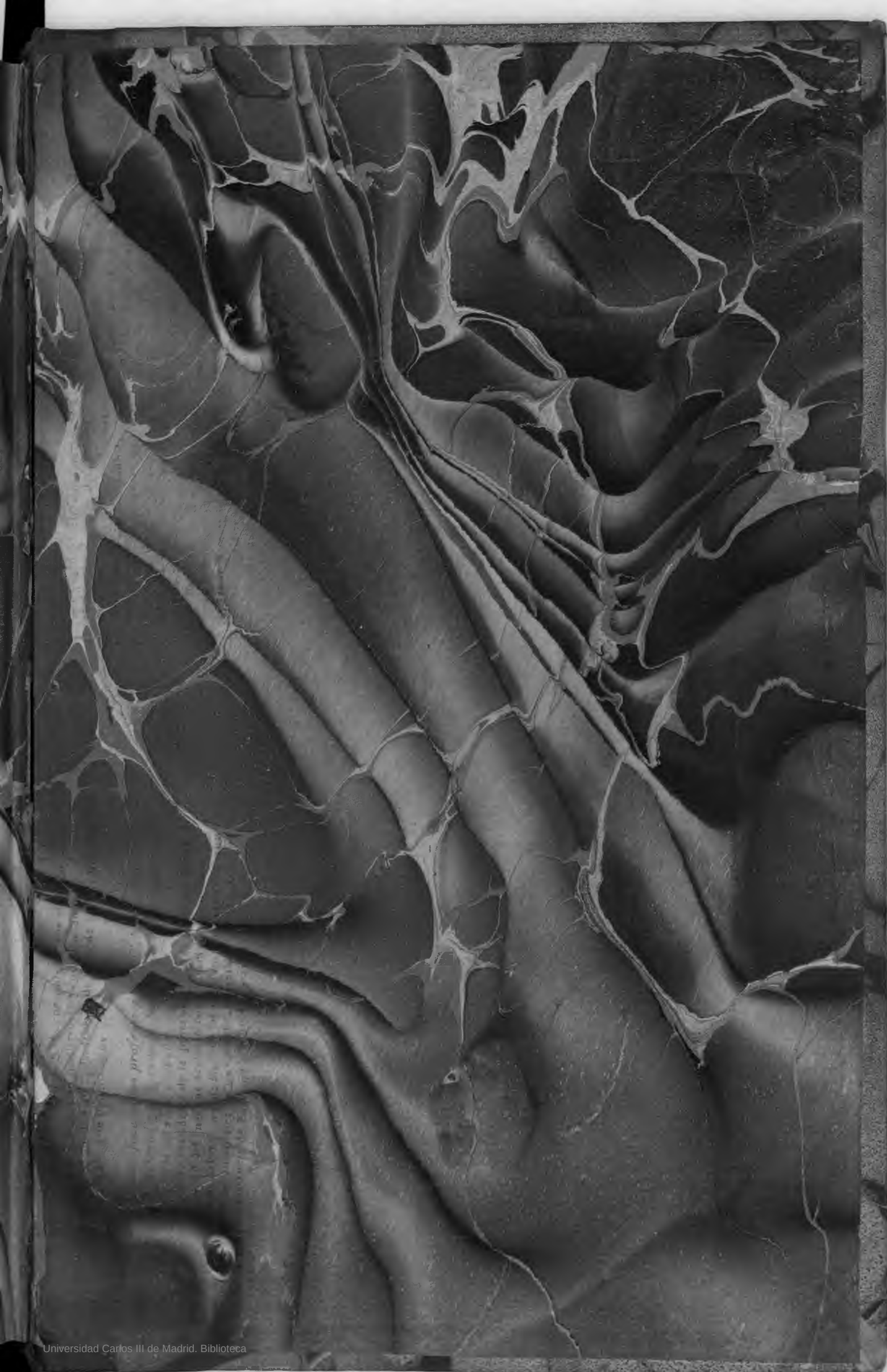
Vsfructus bonorum filij pro debitis patris
est obligatus nisi quoad cōmoditatem, p.
238. n. 3. si vero pater filio administrationem
concessit pro debitis obligatur, ibidem n. 5.

Vsucapio est species alienationis, p. 259. & vi-
de verbo præscriptio.

FINIS.

9

ACOSTA

DE

PRIILEGIIS

CREDITORUM

645